
SYTUACJA FINANSOWA BANKÓW W 2003 R.
SYNTEZA

Warszawa, maj 2004 r

1. Uwagi metodologiczne

Opracowanie przedstawia sytuację ekonomiczno-finansową sektora bankowego¹ w 2003 r. Analizą objęto **58** banków komercyjnych i **600** spółdzielczych. Została ona przygotowana na podstawie dostępnej w dniu 22 stycznia 2004 r. publikacyjnej bazy danych sprawozdawczych banków według stanu na koniec 2003 r.²

Synteza przedstawia zmiany w strukturze sektora bankowego, profilu działalności banków i źródłach finansowania. Zawiera również informację o skali podejmowanego przez banki ryzyka i metodach zabezpieczania się przed jego skutkami. Przedmiotem analizy są także wyniki finansowe i efektywność działania instytucji bankowych.

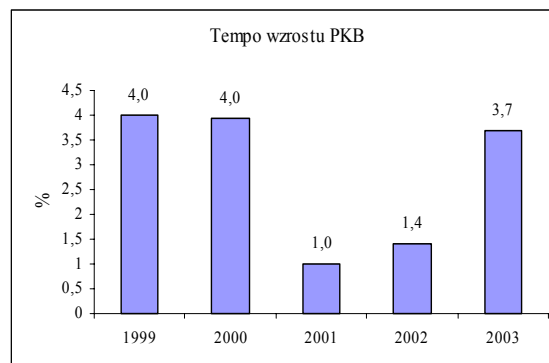
Opracowanie otrzymało nową szatę graficzną. Zamieszczone w nim załączniki zostały wzbogacone o nowe informacje.

2. Uwarunkowania makroekonomiczne³

Polska gospodarka rozwijała się w 2003 r. według wstępnych szacunków w tempie 3,7% (w I kwartale 2,2%, w II 3,8%, w III 3,9%, a w ostatnim około 4,9%), czyli zdecydowanie szybciej niż przed rokiem (1,4%).

Przyspieszenie wynikało zarówno ze zwiększenia popytu krajowego (w skali roku o 2,3%), jak i dobrych wyników eksportu. W 2003 r. eksport (w cenach bieżących 208,9 mld zł) i import

(265,1 mld zł)⁴ były wyższe (odpowiednio o 24,9% i o 17,9%) niż w roku poprzednim, a ujemne saldo obrotów (56,2 mld zł) kształtowało się na poziomie niższym (57,5 mld zł) niż w 2002 r.

Znacznie poprawiły się wyniki w przemyśle, a nadal obniżały wyniki w budownictwie, choć spadek był mniejszy niż w 2002 r. Większą niż przed rokiem dynamiką charakteryzował się sektor usług rynkowych.

W porównaniu z rokiem poprzednim spożycie ogółem wzrosło o 2,5%, przy czym spożycie indywidualne o 3,1% (wobec odpowiednio 2,8% i 3,3% w 2002 r.).

Nakłady brutto na środki trwałe obniżyły się o 0,9% (wobec spadku o 5,8% w 2002 r.). Pomimo wyraźnego przyspieszenia dynamiki nakładów brutto na środki trwałe, nastąpiło dalsze zmniejszenie stopy inwestycji w całej gospodarce narodowej.

Produkcja sprzedana przemysłu⁵ ukształtowała się na poziomie o 8,7% wyższym niż w roku poprzednim (o 1,5%). W IV kwartale wzrost (o 12,1%) produkcji przemysłowej był znacznie większy od notowanego w poprzednich kwartałach. Wydajność pracy (mierzona produkcją sprzedaną

¹ Pojęcie „sektor bankowy” nie obejmuje NBP oraz banków nieprowadzących działalności operacyjnej (w tym banków w stanie upadłości i w likwidacji).

² Korekty nadesłane przez banki i wprowadzone do bazy po tej dacie nie zostały uwzględnione.

³ Na podstawie danych GUS i NBP.

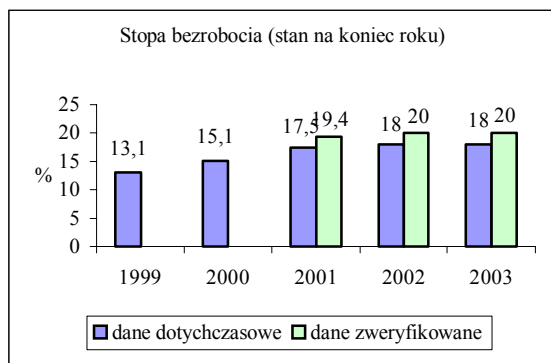
⁴ W ujęciu dolarowym eksport osiągnął 53,6 mld, a import 68,0 mld.

⁵ W przedsiębiorstwach zatrudniających więcej niż 9 osób.

na jednego zatrudnionego) wzrosła o około 12%, przy mniejszym (o 2,9%) przeciętnym zatrudnieniu.

W 2003 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 2 341,5 zł i było o 2,8% wyższe niż przed rokiem. Wzrosła również siła nabywczą przeciętnych wynagrodzeń (o 2,0%), a także emerytur i rent pracowniczych (o 4,1%) oraz rolniczych (o 2,8%).

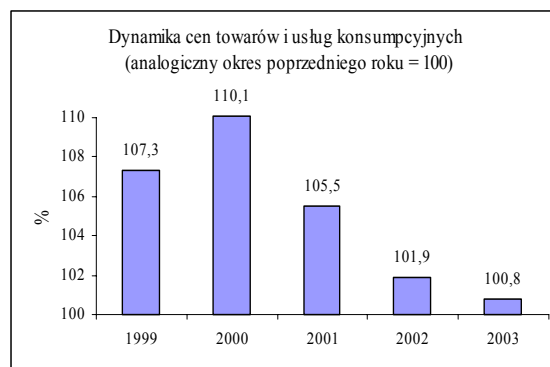
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (4 724,4 tys. osób) było o 3,8% niższe niż w roku poprzednim. W 2003 r. bezrobocie rejestrowane zmniejszyło się, podczas gdy w ostatnich 3 latach notowano jego wzrost w skali roku. W końcu grudnia 2003 r. liczba bezrobotnych wynosiła 3 175,7 tys. osób, a stopa bezrobocia, podobnie jak w 2002 r., 18% (20% po zweryfikowaniu, tj. uwzględnieniu wyników spisu powszechnego z 2002 r.).

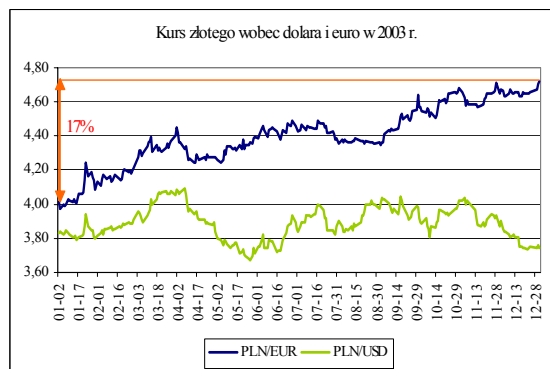
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2003 r. był wprawdzie wyższy niż w roku poprzednim (1,7% wobec 0,8%), ale średni roczny wskaźnik inflacji niższy niż w 2002 r. (0,8% wobec 1,9%). Według wstępnych danych ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły o 3,7% (wobec 2,2% przed rokiem).

W końcu 2003 r. wszystkie indeksy giełdowe (z wyjątkiem NFI) kształtowały się na poziomie

wyższym niż przed rokiem. Indeks rynku podstawowego WIG wzrósł o 44,9%, a rynku równoległego podwoił. W grupie indeksów sektorowych największy wzrost odnotowały WIG-SPOŻYW (o 50%), WIG-INFO (o 43,1%) i WIG-BUDOW (o 36,5%), a najmniejszy (o 8,8%) WIG-BANKI.

W 2003 r. średni kurs złotego do dolara amerykańskiego wyniósł 3,89 PLN/USD i był niższy o 4,7% niż w 2002 r. Średni kurs złotego do euro (4,40 PLN/EUR) kształtował się natomiast na poziomie o 14,1% wyższym.

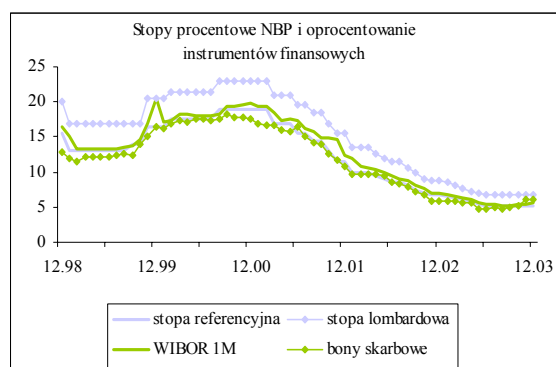
W 2003 r. euro systematycznie umacniało się wobec złotego, osiągając na koniec roku najwyższy poziom (4,7170 PLN/EUR) od wprowadzenia (początek 1999 r.), o ponad 17% niższy niż w końcu 2002 r.

Kurs złotego do dolara podlegał w pierwszej połowie roku silniejszym wahaniom niż w drugiej, jednak przez cały rok mieścił się w przedziale 3,67

-4,10 PLN/USD, nieznacznie umacniając się. Na koniec roku za jednego dolara płacono 3,7405 zł, o 2,6% mniej niż rok wcześniej.

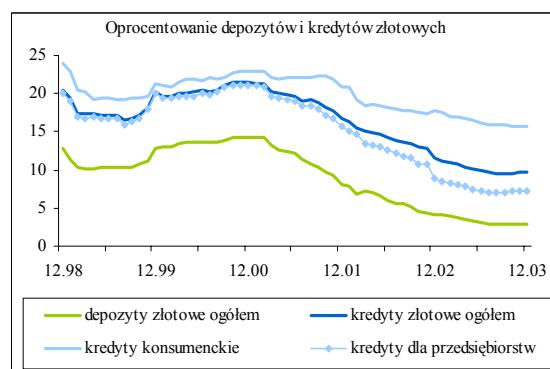
Złoty osłabił się także do innych walut, w szczególności do franka szwajcarskiego (o ponad 9%), funta brytyjskiego (o 8%), jena japońskiego (o ponad 8%).

Po sześciokrotnej redukcji stóp procentowych NBP w I półroczu 2003 r., Rada Polityki Pieniężnej nie zmieniła parametrów polityki pieniężnej w II półroczu, co wynikało z wyraźnych symptomów ożywienia gospodarczego. Na koniec roku stopy procentowe NBP wynosiły odpowiednio: referencyjna 5,25% (6,75% w 2002 r.), redyskontowa 5,75% (7,50%), lombardowa 6,75% (8,75%), a depozytowa 3,75% (4,75%).

Konsekwencją decyzji podejmowanych przez RPP był spadek w I półroczu oprocentowania instrumentów rynku pieniężnego. Jednak na skutek czynników niezależnych od polityki pieniężnej, w drugiej połowie roku doszło do załamania na rynku papierów skarbowych (wzrostu ich rentowności, a tym samym stóp procentowych), którego skutki w pewnym stopniu przeniosły się na rynek pieniężny. Główną przyczyną były większe obawy inwestorów co do przyszłej sytuacji sektora finansów publicznych. W konsekwencji, pomimo pozostawienia od końca czerwca podstawowych stóp procentowych NBP na niezmiennym

poziomie, średni ważony zysk z zakupionych bonów skarbowych wzrósł do 6,1% (z 5,8% w grudniu 2002 r. i 4,7% w czerwcu). Średnia miesięczna stawka WIBOR 1M wynosiła w grudniu 2003 r. 5,5%, co oznaczało jej spadek (o 7,1%) w stosunku do grudnia 2002 r., natomiast wzrost w porównaniu do czerwca 2003 r. (o 5,3%).

W reakcji na spadek stóp banku centralnego, banki obniżyły oprocentowanie kredytów i depozytów. W końcu 2003 r. średnie ważone oprocentowanie terminowych depozytów złotych ogółem (gospodarstw domowych i przedsiębiorstw) było o 1,3 pkt proc. niższe niż w grudniu 2002 r. (wynosiło 2,9%), a kredytów złotych o 2,0 pkt. proc. (9,6%).

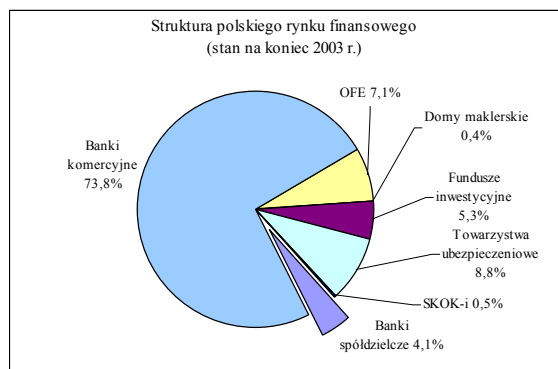
Skala redukcji oprocentowania kredytów dla osób prywatnych (o 1,9 pkt proc.) była nieznacznie większa niż dla przedsiębiorstw (o 1,7 pkt proc.)⁶, podczas gdy w roku poprzednim banki zmniejszyły głównie oprocentowanie kredytów dla przedsiębiorstw. Banki dokonały więc większej redukcji wspomnianych instrumentów niż wynikałoby to z obniżenia stopy referencyjnej (o 1,5%). Nadal jednak utrzymuje się relatywnie wysoka rozpiętość pomiędzy oprocentowaniem kredytów i depozytów dla gospodarstw domowych. W 2003 r. minimalny poziom osiągnęło oprocentowanie ROR (zmniejszyło się z 1,2% do

⁶ Oprocentowanie kredytów konsumenckich zmniejszyło się z 17,7% do 15,8%, a kredytów dla przedsiębiorstw z 8,9% do 7,2%.

0,3%) oraz depozytów bieżących przedsiębiorstw (z 0,4% do 0,1%), przy czym coraz więcej banków rezygnuje z oprocentowywania tego typu oszczędności.

3. Struktura sektora bankowego

Sektor bankowy pozostaje największym segmentem polskiego rynku finansowego, pomimo dynamicznego rozwoju od połowy lat 90 niebankowych instytucji finansowych (towarzystw ubezpieczeniowych, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych). Na koniec 2003 r. udział banków w aktywach polskiego systemu finansowego wynosił prawie 78% (94,5% w 1996 r.).

W końcu 2003 r. **działalność operacyjną prowadziło** w Polsce **658 banków**⁷, z tego: 56 w formie spółki akcyjnej, 1 bank państwowy, 1 oddział banku zagranicznego oraz 600 banków spółdzielczych.

W 2003 r. działalność podjęły 2 banki (Nycredit Bank Hipoteczny SA⁸, czwarty z kolei bank hipoteczny w Polsce oraz HSBC Bank Polska SA, utworzony na bazie licencji Polskiego Kredyt Banku SA). Z uwagi na to, że trzy małe banki: Bank Wschodni SA, Bank CZĘSTOCHOWA SA

i LG Petro Bank SA zostały połączone z innymi bankami (odpowiednio Bankiem Spółem SA⁹, NORDEA BANKIEM POLSKA SA¹⁰ i BRE Bankiem SA¹¹), **liczba banków komercyjnych** zmniejszyła się do 60 (z 62 na koniec 2002 r.), w tym **prowadzących działalność operacyjną do 58** (z 59).

W 2003 r. **kapitał zakładowy** banków komercyjnych zwiększył się o 890 mln zł, natomiast fundusz udziałowy banków spółdzielczych o 37 mln zł (odpowiednio do 11 561 mln zł i 512 mln zł).

Zmiana **struktury własnościowej** kapitału zakładowego banków była przede wszystkim efektem:

- rozpoczęcia działalności operacyjnej przez Nycredit Bank Hipoteczny SA o kapitale zakładowym 50 mln zł oraz HSBC Bank Polska SA (do 12 stycznia 2004 r. Polski Kredyt Bank SA) o kapitale zakładowym 113,4 mln zł,
- podwyższenia o 29,4 mln zł funduszu statutowego BGK (o 14,9 mln zł z tytułu podziału zysku, o 14,5 mln zł przejęcia niektórych oddziałów NBP),
- podniesienia (łącznie o 926 mln zł) kapitału zakładowego 11 banków¹²,

⁹ Z dniem 7 stycznia. W dniu 13 marca bank zmienił nazwę na Euro Bank SA.

¹⁰ Z dniem 28 lutego.

¹¹ Z dniem 30 czerwca.

¹² Banku Handlowego w Warszawie SA o 21,7 mln zł w wyniku objęcia przez PZU SA akcji emisji serii B (w drodze zamiany obligacji zamiennych na akcje), co doprowadziło do obniżenia o 3,9 pkt proc. (do 89,3%) udziału Citibanku Overseas Investment Corporation w kapitale banku, Banku Poczтового SA o 13 mln zł, AIG Banku Polska SA o 16 mln zł, Raiffeisen Banku Polska SA o 75 mln zł, Górnśląskiego Banku Gospodarczego SA o 59 mln zł, Kredyt Banku SA o 317 mln zł (udział KBC NV w kapitale banku zwiększył się z 58,2% do 81,4%), GE Banku Mieszkaniowego SA o 60 mln zł, Banku Polskiej Spółdzielczości SA o 35 mln zł, Mazowieckiego Banku Regionalnego o 3,6 mln zł, Wschodniego Banku Cukrownictwa SA o 181 mln zł (dokapitalizowanego przez 12 banków, które podjęły się jego restrukturyzacji), Euro Banku SA (po przyłączeniu Banku Wschodniego SA) o 145 mln zł.

⁷ Dwa banki komercyjne nie prowadziły działalności.

⁸ Z dniem 19 września.

- obniżenia (łącznie o 147 mln zł) kapitału zakładowego 2 banków¹³,
- zwiększenia przez Commerzbank AG zaangażowania w BRE Banku SA z 50% do 72,2% (głównie w wyniku ogłoszenia wezwania do sprzedaży akcji BRE Banku SA),
- połączenia Banku CZĘSTOCHOWA SA (o kapitale zakładowym 42,2 mln zł)¹⁴ i LG Petro Banku SA¹⁵ z innymi bankami.

Akcje tych banków¹⁶ zostały wycofane z obrotu giełdowego, co oznaczało zmniejszenie do **13 liczby banków notowanych na GPW w Warszawie**. Udział banków w kapitalizacji giełdy zmniejszył się do 33% (z 48,4% w 2002 r.). Nie zapobiegło temu wejście na giełdę Banku Austria Creditanstalt AG¹⁷, gdyż jego akcje nie są wliczane do indeksu branżowego WIG-BANKI (indeks WIG-BANKI wzrósł w porównaniu z końcem 2002 r. tylko o 8,8%, podczas gdy WIG o 44,9%, a WIG 20 o 33,9%).

Na koniec 2003 r. kapitał zakładowy banków giełdowych wynosił 4 480 mln zł i stanowił 38,7% kapitału banków komercyjnych.

W strukturze własnościowej banków giełdowych dominują dwie grupy akcjonariuszy: inwestorzy zagraniczni (78,4% kapitału zakładowego) i drobni akcjonariusze (18,7%).

¹³ CC-Banku SA przez nowego właściciela (hiszpański Santander Consumer Finance SA) ze 174 mln zł do 50 mln zł, INVEST-BANKU SA o 23 mln zł (bank pokrył stratę w wysokości 43 mln zł, a został dokapitalizowany kwotą 20 mln zł).

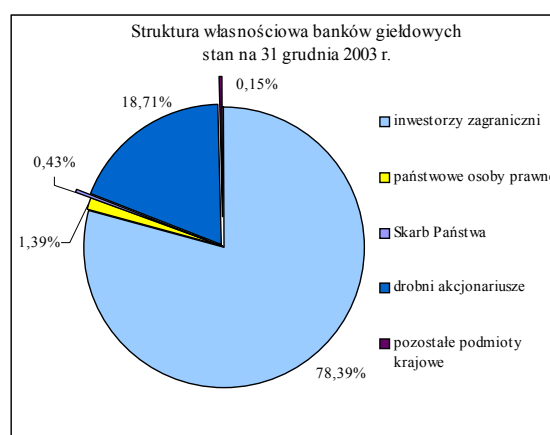
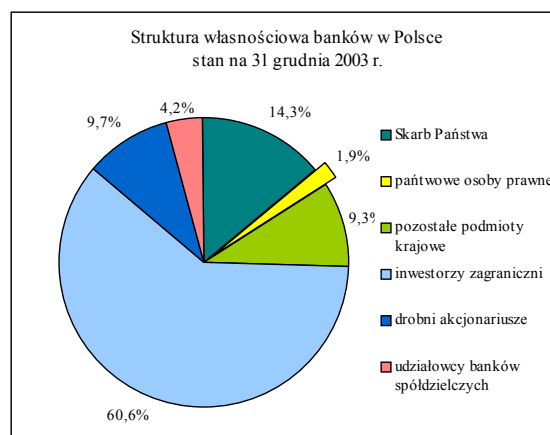
¹⁴ Kapitał zakładowy BRE Banku SA nie zwiększył się.

¹⁵ W efekcie kapitał NORDEA BANKU POLSKA SA zwiększył się o 83 mln zł, natomiast pozostała kwota kapitału LG Petro Banku SA (28 mln zł) została przeznaczona na pokrycie straty.

¹⁶ Banku CZĘSTOCHOWA SA z dniem 1 marca. Notowanie akcji LG Petro Banku SA zawieszono z dniem 17 czerwca, a 1 lipca 2003 r. wykluczono z obrotu giełdowego.

¹⁷ W dniu 14 października odbyło się pierwsze notowanie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie akcji podmiotu zagranicznego - Banku Austria Creditanstalt AG, bezpośredniego akcjonariusza Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA.

Struktura ta różni się od struktury własnościowej kapitału zakładowego banków komercyjnych.

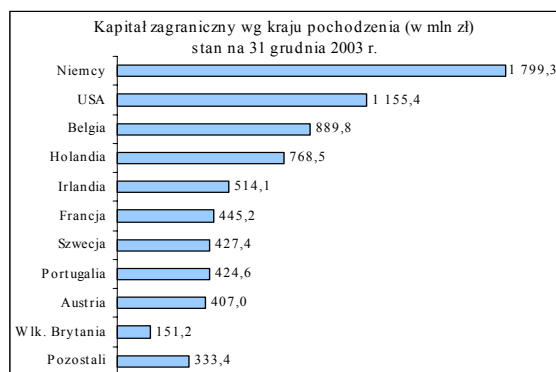

Na koniec 2003 r. w sektorze bankowym zaangażowani byli inwestorzy z 15 krajów.

Łączna wartość posiadanych przez inwestorów zagranicznych akcji banków działających w Polsce zwiększyła się o 574 mln zł (do 7 316 mln zł), a ich udział w kapitale zakładowym sektora bankowego do 60,6% (o 0,1 pkt proc. w porównaniu z końcem 2002 r.), w tym w kapitale banków komercyjnych do 63,3% (o 0,2 pkt proc.).

Najbardziej zwiększyło się zaangażowanie podmiotów belgijskich (o 430 mln zł), z Wielkiej Brytanii (o 113 mln zł), szwedzkich (o 83 mln zł), austriackich (o 75 mln zł) oraz duńskich (o 50 mln zł). Zaangażowanie inwestorów z siedzibą w USA zmniejszyło się (o 233 mln zł) w związku z przejęciem Banku of America (Polska) SA przez hiszpański Santander Consumer Finance SA oraz

odsprzedaży akcji Kredyt Banku SA przez Bankers Trust Company belgijskiemu KBC NV.

Inwestorzy zagraniczni kontrolowali 46 banków komercyjnych¹⁸ (o 1 więcej niż na koniec 2002 r.). Ich fundusze i aktywa stanowiły 76,7% i 67,8% (wobec 77,8% i 67,4% na koniec 2002 r.) odpowiednio funduszy i aktywów sektora bankowego. Banki te zgromadziły 62,6% (62,2%) depozytów podmiotów niefinansowych i udzieliły 69,7% (70,4%) kredytów netto (zob. załącznik 6).

W Polsce, podobnie jak w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej udział banków kontrolowanych przez inwestorów zagranicznych w aktywach banków komercyjnych jest znacznie wyższy niż w większości krajów UE.

Skarb Państwa kontrolował **6 banków** (w tym 3 bezpośrednio). Należało do nich 24,4% aktywów, 21,7% kredytów netto dla sektora niefinansowego, 29,5% depozytów podmiotów niefinansowych oraz 15,7% funduszy podstawowych i uzupełniających sektora bankowego (na koniec 2002 r. odpowiednio 25,1%, 21,5%, 30,5% oraz 15,3%).

Do **6** (o 1) zmniejszyła się liczba **banków prywatnych z przewagą kapitału polskiego**. Przypadało na nie 2,5% aktywów, 1,5% kredytów netto dla sektora niefinansowego, 1,3% depozytów podmiotów niefinansowych oraz 2,2% funduszy podstawowych i uzupełniających sektora bankowego (na koniec 2002 r. odpowiednio 2,5%, 1,6%, 1,1% oraz 2,1%).

Spośród **600 banków spółdzielczych** 2 banki (Spółdzielczy Bank Rozwoju „SAMOPOMOC CHŁOPSKA” i Krakowski Bank Spółdzielczy w Krakowie) funkcjonowały samodzielnie, natomiast pozostałych 598 banków było zrzeszonych w 3 strukturach¹⁹. Udział banków spółdzielczych w funduszach sektora bankowego zwiększył się o 0,6 pkt proc. (do 5,4%), w aktywach o 0,3 pkt proc. (do 5,3%), w portfelu kredytowym o 0,6 pkt proc. (do 7,1%), a w depozytach sektora niefinansowego o 0,4 pkt proc. (do 6,6%).

4. Kanaly dystrybucji usług bankowych

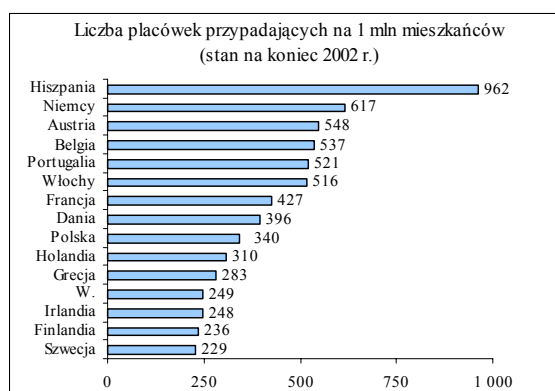
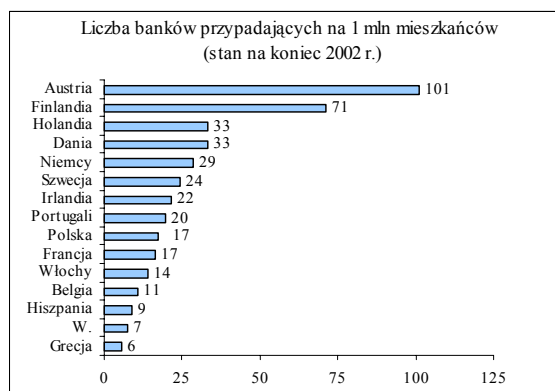
Większość (42) banków komercyjnych prowadziła działalność za pośrednictwem oddziałów (łącznie **3 119**) lub filii, ekspozytur i innych placówek (łącznie **5 986**). Pozostałe banki to bezoddziałowe spółki-córki banków zagranicznych, świadczące

¹⁸ Za pośrednictwem Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA kapitał zagraniczny kontrolował do końca 2003 r. także Spółdzielczy Bank Rozwoju „SAMOPOMOC CHŁOPSKA”. Z dniem 1 stycznia 2004 r., na podstawie Uchwały Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 3 grudnia 2003 r., nastąpiło połączenie Spółdzielczego Banku Rozwoju „SAMOPOMOC CHŁOPSKA” z Bankiem Przemysłowo-Handlowym PBK SA.

¹⁹ W Mazowieckim Banku Regionalnym SA, Gospodarczym Banku Wielkopolski SA i w Banku Polskiej Spółdzielczości SA odpowiednio 78, 157 i 363 banków.

usługi wyłącznie przez centrale. W porównaniu z końcem 2002 r. liczba **krajowych placówek banków komercyjnych** zmniejszyła się (o **802**).

Cechą odróżniającą polski sektor bankowy od krajów UE jest słabiej rozwinięta sieć ze względu na inny charakter tradycyjnych placówek (duże oddziały z funkcjami zaplecza). Obecnie coraz częściej są one zastępowane małymi oddziałami typu „front office”. Warto przy tym zaznaczyć, że niektóre kraje np. skandynawskie, o mniejszej gęstości sieci, mają wysoki udział bankowości internetowej.

Niektóre banki jednak rozwijają lub zamierzają rozwijać sieć detaliczną. Dominet Bank SA np. buduje sieć placówek agencyjnych (z dołączonymi elementami franchisingu w zakresie określonych standardów organizacyjnych i handlowych placówki). W 2003 r. liczba prowadzonych na tej zasadzie placówek wzrosła o 49. BRE Bank SA zamierza rozszerzyć sieć o 50 placówek

Multibanku oraz 100 małych placówek internetowego mBanku. Rozwój tego typu placówek pozwoli na zmniejszenie liczby zatrudnionych i ograniczenie kosztów.

Oddziały za granicą miały Kredyt Bank SA (w Wilnie z 5 filiami) i Bank Polska Kasa Opieki SA (w Paryżu), a **przedstawicielstwa zagraniczne** Kredyt Bank SA (w Kaliningradzie), BGŻ SA (w Moskwie) oraz Raiffeisen Bank Polska SA (w Wilnie). Ponadto BRE Bank SA, Kredyt Bank SA oraz Bank Pekao SA posiadały znaczące pakiety akcji 4 banków zagranicznych.

Liczba oddziałów, filii i przedstawicielstw za granicą jest stopniowo ograniczana. W sierpniu 2003 r. został zamknięty oddział Banku Pekao SA w Nowym Yorku. Również inwestor strategiczny Kredyt Banku SA podjął decyzję o likwidacji działalności banku za granicą.

W badanym okresie przybyło 105 placówek banków spółdzielczych. W wyniku połączeń banków zmniejszyła się wprawdzie liczba centrali (o 5), ale zwiększyła się liczba oddziałów (o 13) i pozostałych placówek (o 97).

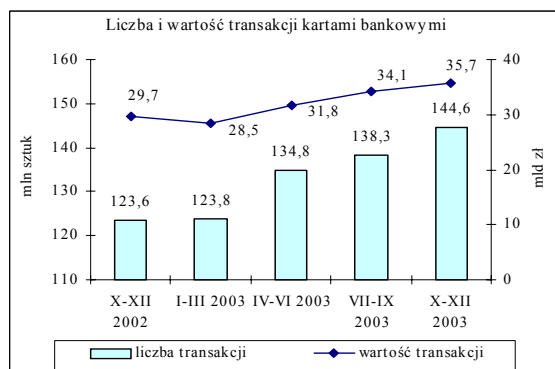
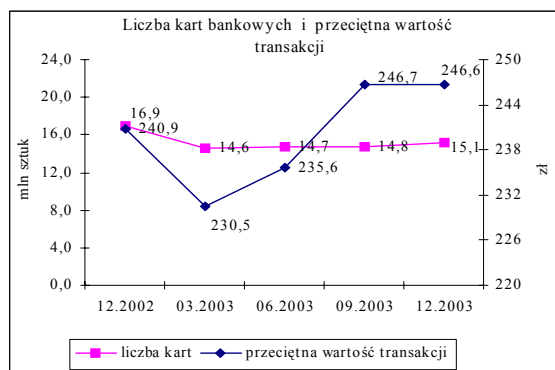
Większość dużych banków i coraz więcej mniejszych, także spółdzielczych, oferuje swoim klientom usługi za pośrednictwem Internetu. BRE Bank SA, PKO Bank Polski SA i VOLKSWAGEN BANK POLSKA SA prowadzą tzw. banki wirtualne (odpowiednio mBank, Inteligo i Volkswagen Bank Direct).

Banki w Polsce oferują wszystkie rodzaje kart płatniczych, nie tylko debetowe, kredytowe i obciążeniowe, ale także przedpłacone. Na koniec 2003 r. w obiegu znajdowało się blisko 15 130 tysięcy kart wydanych przez banki komercyjne,

o 11% mniej niż w końcu 2002 r., pomimo że od II kwartału ich liczba systematycznie rosła. Przyrost kart w okresie ostatnich dziewięciu miesięcy (o 500 tysięcy) nie zrównoważył jednak spadku (o 2 307 tysięcy), który miał miejsce w I kwartale.

Na rynku nadal dominują (88%) karty debetowe. W 2003 r. zwiększył się udział kart kredytowych (z 4,8% na koniec 2002 r. do 7,8%), a zmniejszył obciążeniowych (z 6,1% do 4,2%). Prawie wszystkie karty (98,6%) są wyposażone w funkcję płatniczą i wypłaty z bankomatu.

Systematycznie, z kwartału na kwartał, rosła liczba transakcji dokonywanych kartami (z 123,8 mln w I kwartale do 144,6 mln w IV kwartale). W 2003 r. dokonano 541,4 mln transakcji na łączną kwotę 130 mld zł. Przeciętna wartość transakcji wyniosła 240 zł (230,5 zł w I kwartale, 246,6 zł w IV kwartale).

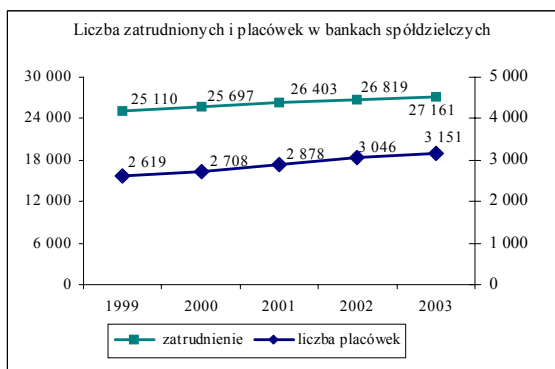
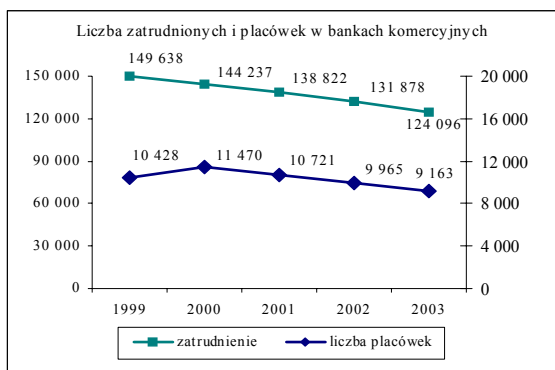
Zmniejszyła się liczba rachunków prowadzonych przez banki komercyjne (z 41 235 tysięcy na koniec 2002 r. do 39 153 tysięcy w końcu 2003 r.), głównie w 2 dużych bankach sieciowych. W niedalekiej przyszłości liczba rachunków może się znacznie zwiększyć, w związku z napływem w latach 2004-2006 funduszy strukturalnych UE (około 10 mld euro). Skorzystanie z tej pomocy będzie bowiem uzależnione od posiadania rachunku bankowego.

5. Zatrudnienie w sektorze bankowym

Rok 2003 był czwartym z kolei, w którym zmniejszała się liczba zatrudnionych²⁰ w polskim sektorze bankowym. W znacznej mierze było to jednym z efektów konsolidacji, wprowadzenia nowoczesnych, scentralizowanych systemów informatycznych, rozwoju bankowości elektronicznej oraz dążenia banków do obniżania kosztów.

Najwięcej osób pracowało w bankach w 1999 r. (174,4 tysięcy, w tym w bankach komercyjnych 149,6 tysięcy). W następnych latach zatrudnienie w bankach komercyjnych zmniejszało się po kilka tysięcy osób rocznie (w latach 2000–2001 po 5,4 tysięcy, w 2002 r. o 6,9 tysięcy). Na koniec 2003 r. liczba zatrudnionych w sektorze była o 7 440 niższa niż przed rokiem, w tym w bankach komercyjnych o 7 782 osoby. Niektóre duże banki, dążąc do obniżenia kosztów, zapowiadają zwolnienia grupowe w 2004 r.

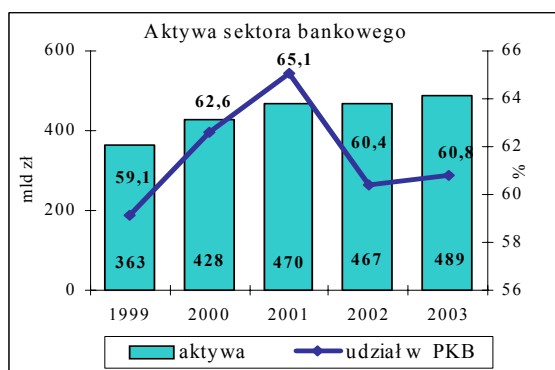
²⁰ W przeliczeniu na pełne etaty.

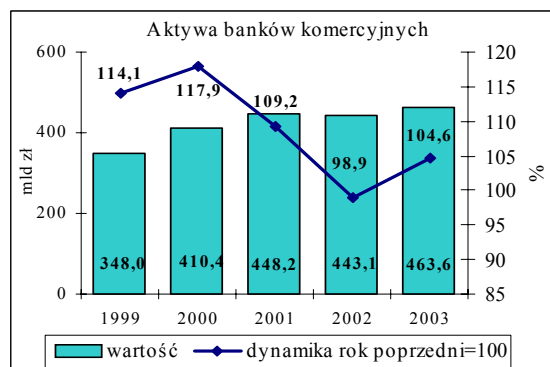
Zatrudnienie w bankach spółdzielczych natomiast w ostatnich dwóch latach rosło (w 2002 r. o 416 osób, a w 2003 r. o 342 osoby).

6. Sytuacja finansowa banków komercyjnych

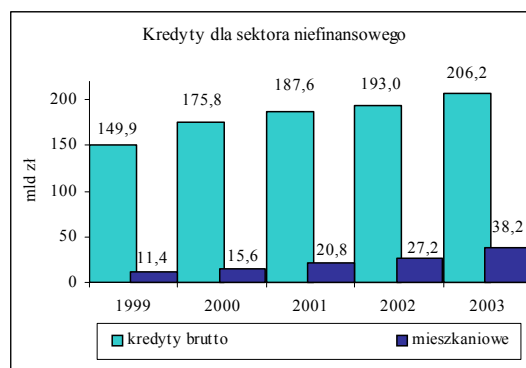
Rok 2003 był dla sektora bankowego lepszy od poprzedniego. Poprawiła się sytuacja ekonomiczno-finansowa banków. Nastąpił wzrost aktywów o 4,8%.

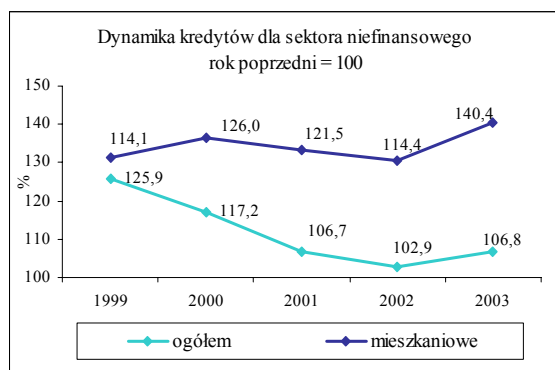
Decydujący wpływ na rozwój sektora miały banki komercyjne, reprezentujące 94,7% jego aktywów. Dynamika aktywów tych banków (104,6%), po spadku w roku poprzednim, była jednak znacznie wolniejsza niż w latach 1998–2001. Po wyeliminowaniu wpływu deprecjacji złoto byłyby o prawie 2 pkt proc. niższa.

Na wzrost działalności komercyjnej (o 9,1%) złożyły się należności od sektora niefinansowego (wyższe o 7,2%), instytucji rządowych, samorządowych i funduszy ubezpieczeń społecznych (o 34,6%) oraz niebankowych jednostek sektora finansowego (o 8,1%).

Nastąpiło przyspieszenie wzrostu zadłużenia sektora niefinansowego z tytułu udzielonych kredytów. Na przyrost portfela kredytowego złożył się głównie wzrost zadłużenia złotowego gospodarstw domowych, które w warunkach porównywalnych (po wyeliminowaniu zmian w sprawozdawczości) zwiększyło się o 17,6%.

Wysoka w poprzednich latach dynamika kredytów walutowych uległa zahamowaniu. W warunkach porównywalnych (po wyeliminowaniu wpływu deprecjacji złotego i zmian w sprawozdawczości) obniżyły się one o 5,4%, do czego przyczyniły się przewalutowania na złote zadłużenia walutowego w ostatnim kwartale. Zmniejszyło się także zaangażowanie banków w kredyty indeksowane.

Zmiana kilkuletniej tendencji była z jednej strony wynikiem osłabienia popytu na kredyty powiązane z kursami walutowymi, wynikającego ze świadomości rosnącego obciążenia dochodów spłatami tego zadłużenia w warunkach deprecjacji złotego i równoczesnego zmniejszenia różnic w oprocentowaniu kredytów złotych i walutowych. Z drugiej strony było to spowodowane ograniczeniem przez banki tych kredytów tylko do grup klientów o zabezpieczonym ryzyku i o dochodach umożliwiającym obsługę kredytu w warunkach 15%-30% deprecjacji złotego. Przyczyniły się do tego również wielokrotnie przekazywane zarządom banków zalecenia nadzoru, wskazujące na konieczność szczególnego kontrolowania ekspozycji kredytobiorców na ryzyko walutowe. W rezultacie większość banków uwzględniła ryzyko kursowe klientów zarówno w procedurach kredytowych, kryteriach klasyfikacji i przeglądach należności, jak i w wytycznych dotyczących polityki kredytowej.

Ryzyko kredytowe wynikające z kredytów walutowych nadal jest znaczące, ponieważ w końcu 2003 r. kredyty te stanowiły 34,0% portfela kredytowego banków, przy czym w 10 największych bankach (skupiających około 80% portfela) udział ten wynosił blisko 40%, a w 9 innych (8,8% portfela) przekraczał 70%. Wahania kursu złotego mogą narażać kredytobiorców na ryzyko kursowe, które może przekształcić się w ryzyko kredytowe banków.

Głównym czynnikiem kreującym popyt na kredyt był boom na **rynku nieruchomości** spowodowany zapowiedzią podwyższenia do 22% stawki podatku VAT na materiały budowlane oraz spekulacjami odnośnie wzrostu cen nieruchomości po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

W wyniku zainteresowania kredytami na ten cel istotnie (o 43,3%) wzrosło zaangażowanie banków komercyjnych w finansowanie nieruchomości.

Udział w nich **kredytów na nieruchomości mieszkaniowe** (wzrosły o 40,4%) wynosił 90,8%. Zadłużenie z ich tytułu w sektorze bankowym stanowiło 4,8% PKB (3,6% w 2002 r.). Relacja **kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych** do ich rocznych dochodów do dyspozycji wynosiła 5,1% (3,6%).

Wysoką dynamiką (179,6%) charakteryzowały się także kredyty na pozostałe nieruchomości, miały one jednak nadal marginalne znaczenie w działalności kredytowej banków komercyjnych (w grudniu 2003 r. ich udział w kredytach brutto wynosił 1,9%, a przed rokiem 1,1%).

Ze względu na relatywnie wysoką w 2003 r. jakość (7,5% zagrożonych) kredyty na nieruchomości miały pozytywny wpływ na średni poziom udziału należności zagrożonych w portfelu kredytowym banków komercyjnych.

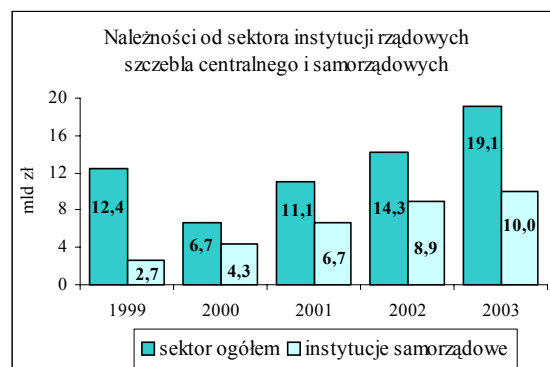
Kredyty na nieruchomości stanowiły 20,4% należności kredytowych od sektora niefinansowego (15,2% w 2002 r.). Wysokie zaangażowanie banków w finansowanie rynku nieruchomości naraża je na ryzyko związane z wahaniami cen na tym rynku, jakie często występują pod wpływem m.in. zmian tempa wzrostu gospodarczego, stóp procentowych czy podatkowych. Wahania te, związane z niską elastycznością podaży względem popytu, przekładają się bezpośrednio na wartość zabezpieczeń oraz kwotę odsetek nieotrzymanych od należności nieobsługiwanych.

W wielu krajach załamania na rynkach nieruchomości, wyrażające się gwałtownymi spadkami cen, doprowadzały do kryzysów w całej gospodarce. W związku z tym nadzór bankowy coraz większą wagę przykładają do rzetelności wyceny nieruchomości (stanowiącej zabezpieczenie udzielonych przez banki kredytów) oraz oceny założeń projektowanych przedsięwzięć, związanych z kredytami na nieruchomości komercyjne. Analizuje również zasady ich refinansowania oraz poziom relacji kwoty udzielonego kredytu do wartości nieruchomości.

Udział banków hipotecznych, podlegających szczególnym ustawowym regulacjom, w rynku kredytów na nieruchomości jest niewielki (5,4%). Dominującą pozycję na nim (70,5%) mają duże banki uniwersalne, udzielające tych kredytów na zasadach ogólnych. Stosowanie przez te banki rygorystycznych zasad wyceny nieruchomości ma zatem szczególne znaczenie. Ze względu na niedoskonałość wycen oraz konieczność ograniczenia wpływu wahań cen na wartość zabezpieczeń także w tych bankach istotne jest stosowanie wskaźnika „Loan to Value”.

Dynamika zaangażowania kredytowego banków w finansowanie **przedsiębiorstw** (102,6%) była dużo niższa niż w finansowanie gospodarstw domowych (113,8%). Przyrost zadłużenia podmiotów gospodarczych (o 3,1 mld zł) wynikał ze wzrostu kredytów na nieruchomości mieszkaniowe (o 1,7 mld zł, o 22,4%) i pozostałych (o 1,4 mld zł, o 78,9%). Znacznie wolniej rosły kredyty operacyjne i inwestycyjne (odpowiednio o 0,4 mld zł i 0,9 mld zł, 101,0% i 102,2%).

Należności brutto od sektora instytucji rządowych i samorządowych zwiększyły się znacząco (o 33,8%), głównie na skutek wzrostu (o 48,8%) zadłużenia instytucji rządowych szczebla centralnego.

Od kilku lat szybko rośnie zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w bankach, stanowiące niezbędne uzupełnienie przychodów własnych oraz subwencji i dotacji z budżetu państwa. Niemal w całości (w 97,7%) składa się ono z kredytów o terminie spłaty dłuższym niż rok, przy czym w 66% dłuższym niż 5 lat. Jest to rezultatem wzrostu zapotrzebowania na finansowanie ze źródeł zewnętrznych, czego dowodem jest wzrost (o 20,5%) zadłużenia z tytułu sprzedanych obligacji.

Pomimo przyspieszenia wzrostu należności kredytowych, **portfel papierów wartościowych** zwiększył się (o 7,5%) do poziomu 112 mld zł,

niewiele niższego od rekordowo wysokiego z końca września 2003 r. Na przyrost ten złożyły się wzmożone zakupy obligacji skarbowych (przyrost o 15 mld zł), do czego zachęcał wzrost ich rentowności, który pogarszał wprawdzie okresowo wyniki posiadających je banków (w zakresie, w jakim były zaklasyfikowane do portfela handlowego), to jednak pozostawały one nadal najbardziej bezpieczną i dochodową formą lokowania środków niewykorzystanych na finansowanie działalności komercyjnej.

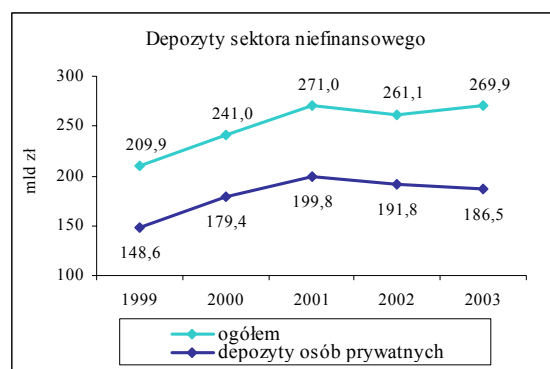
Równocześnie zmniejszeniu uległ portfel obligacji NBP, na skutek przedterminowego wykupu wszystkich nierynkowych obligacji (o wartości nominalnej 5,2 mld zł) wyemitowanych w 1999 r. w związku z obniżeniem stopy rezerw obowiązkowych, a także bonów pieniężnych (o 1,3 mld zł) i skarbowych (o 0,3 mld zł).

Wzmożone inwestowanie w papiery wartościowe związane było przede wszystkim z uwolnieniem (około 3,2 mld zł) środków z rachunków banków w NBP, spowodowane obniżeniem stopy rezerw obowiązkowych (z 4,5% do 3,5%). Towarzyszyło temu zmniejszenie o 1,4 mld zł (o 2,4%) wolumenu lokat w bankach.

Źródłem finansowania przyrostu aktywów były **depozyty sektora niefinansowego**, które - po raz pierwszy od 2001 r. - zwiększyły się (o 8,8 mld zł, o 3,4%). Przyrost ten został w całości osiągnięty dzięki depozytom przedsiębiorstw, wyższym o 13,2 mld zł (o 24,5%). Depozyty te jednak mają niestabilny charakter i podlegają sezonowym wahaniom. Zwykle na początku roku ich stan się znacząco zmniejsza, a w następnych kwartałach odbudowuje. W 2003 r., po spadku (o 6,7%) w I kwartale, w następnych rosły (odpowiednio o 11,2%, 6,6% i 12,6%) i już w czerwcu osiągnęły

poziom wyższy niż na koniec 2002 r. Może to świadczyć o poprawie płynności przedsiębiorstw oraz powstrzymaniu się od podejmowania inwestycji.

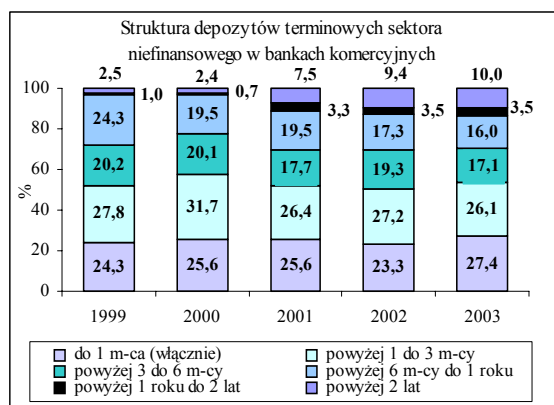
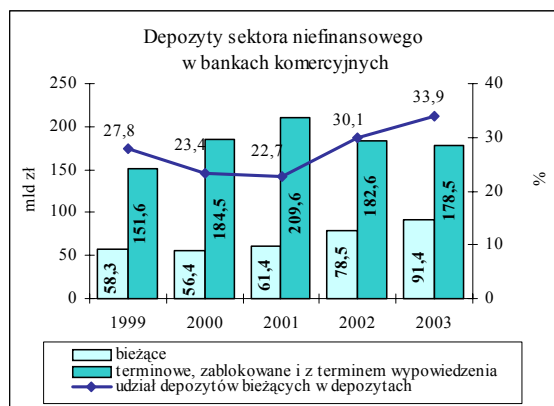
Utrzymywała się natomiast **malejąca tendencja depozytów gospodarstw domowych** (spadek o 4,7 mld zł, o 2,3%), o czym zdecydowały depozyty osób prywatnych (95% depozytów gospodarstw domowych). Tendencja ta była wypadkową wielu czynników: zmniejszenia stopy oszczędzania oraz rosnącego zainteresowania lokowaniem wolnych środków w funduszach inwestycyjnych (wzrost o 48,3%) i polisach ubezpieczeniowych (o 21,3%).

W następnych latach udział depozytów w oszczędnościach gospodarstw domowych, w miarę rozwoju alternatywnych wobec depozytów instrumentów rynku finansowego, będzie prawdopodobnie nadal zmniejszał się. W większości krajów UE udział depozytów w finansowaniu działalności banków (od 25% do 50%) jest znacznie niższy niż w Polsce.

Przyrost depozytów to przede wszystkim rezultat wyższych o 12,9 mld zł (o 16,5%) **sald na rachunkach bieżących**, zarówno przedsiębiorstw, jak i gospodarstw domowych. W rezultacie udział depozytów a`vista w depozytach ogółem zwiększył się o 3,8 pkt proc. W depozytach gospodarstw

domowych wynosił 27,2%, a przedsiębiorstw 52,4%.

Depozyty terminowe zmniejszyły się o 4,1 mld zł (o 2,3%), co oznacza spowolnienie (o ponad 10 pkt proc.) ich spadku w stosunku do 2002 r. Przyczyniły się do tego przedsiębiorstwa, które zdeponowały na rachunkach lokat terminowych o 7,5 mld zł (o 30,6%) więcej niż przed rokiem.

Dynamika **depozytów terminowych gospodarstw domowych** (92,6%) była zbliżona do notowanej w 2002 r. (93,0%). Wzrosły depozyty z terminem do 1 miesiąca i powyżej 2 lat (odpowiednio o 3,5% i 2,8%), a pozostałe obniżyły się, przy czym najbardziej (o 16,1%) z terminem **od 3 do 6 miesięcy**.

Odływ oszczędności może stanowić w długim okresie barierę rozwoju działalności banków, a obecna nadpłynność sektora bankowego może

wkrótce przekształcić się w typową dla krajów UE niedopłynność. Przełożyć się to może na wyższe koszty finansowania ze względu na konieczność wykorzystania droższych funduszy z rynku kapitałowego lub międzybankowego.

Część banków (21) pozyskiwała fundusze także przez **emisje własne dłużnych papierów wartościowych**. Zadłużenie banków z tego tytułu w końcu 2003 r. (5,2 mld zł) było wyższe niż przed rokiem o blisko 1,5 mld zł (o 38,3%), pomimo wykupu obligacji w ostatnim kwartale przez dwa banki będące ich największymi emitentami. Na przyrost tego zadłużenia złożył się głównie wzrost uplasowanych na rynku emisji obligacji „antypodatkowych” (o 537 mln zł, o 28,6%) oraz zwiększenie emisji listów zastawnych w jednym banku hipotecznym.

Blisko 60% (3 mld zł) tych papierów dłużnych nabyły podmioty sektora niefinansowego, pozostałe 40% objęły banki (22% działające poza granicami Polski). Na obligacje, podstawowy instrument wykorzystywany przez banki, przypadało 56,1% zadłużenia (63,4% w 2002 r.), a na listy zastawne 15,4% (6,5%).

Od sektora niefinansowego – z tytułu depozytów i emisji - banki pozyskały łącznie 273 mld zł (o 3,6% więcej niż przed rokiem). Relacja kredytów do depozytów sektora powiększonych o wartość papierów dłużnych własnej emisji wzrosła do 75,0% (z 72,9% w 2002 r.), co miało pozytywny wpływ na wynik odsetkowy uzyskany przez banki z operacji z tym sektorem.

Wzrost udziału w pasywach funduszy pozyskanych z rynku kapitałowego oznacza większe różnicowanie źródeł finansowania. Zbliża to banki działające w Polsce do banków z krajów UE, charakteryzujących się znacznie bardziej zdywersyfikowaną strukturą pasywów.

Istotnym, dodatkowym źródłem finansowania działalności banków komercyjnych był znaczący wzrost (o 12 mld zł, o blisko 57%) środków uzyskanych **od zagranicznych podmiotów finansowych** (od banków o 50,0% oraz innych instytucji finansowych o 67,0%). Stanowiły one 7,2% sumy bilansowej (4,8% w 2002 r.). Równocześnie dalszemu zmniejszeniu (o 2,8 mld zł, o 9%) uległ wolumen środków uzyskanych z polskiego rynku międzybankowego oraz ich udział w finansowaniu (z 6,8% w 2002 r. do 5,9% aktywów).

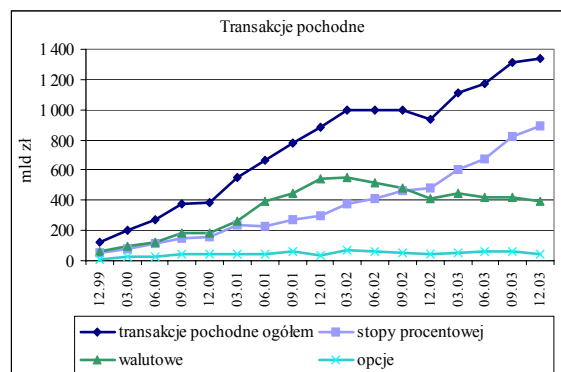
Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane, wykazane w bilansach banków komercyjnych, wzrosły o 1,6 mld zł (o 3,4%), głównie na skutek następujących czynników:

- przekazania na fundusze 2,4 mld zł z zysku za 2002 r. Zysk do podziału za 2002 r. był o 6,5% niższy w porównaniu z poprzednim rokiem, co spowodowało, że mimo przekazania na fundusze wyższego o 0,3 pkt proc. odsetka zysku (64,8%), fundusze zostały zasilone kwotą o 0,2 mld zł mniejszą niż przed rokiem,
- podwyższenia kapitału zakładowego 11 banków (łącznie o 926 mln zł), w tym głównie dużego banku uniwersalnego (o 317 mln zł), który został dokapitalizowany przez inwestora zagranicznego (przez objęcie nowej emisji akcji tego banku),
- rozpoczęcia działalności operacyjnej przez Nykredit Bank Hipoteczny SA i HSBC Bank Polska SA (do 12 stycznia 2004 r. Polski Kredyt Bank SA) o kapitale zakładowym odpowiednio 50 mln zł i 113 mln zł.

Zobowiązania pozabilansowe sektora zwiększyły się o 36,0% (do 1 644 mld zł) pod wpływem rosnącego zaangażowania banków w **transakcje terminowe stopy procentowej** (wzrost o 84,0%, do 888,3 mld zł), przede wszystkim FRA (o 103,6%, do 448,3 mld zł) i IRS (o 77,2%, do

360 mld zł). Za pomocą tych instrumentów banki zabezpieczały się przed ryzykiem wynikającym z posiadania bonów skarbowych i obligacji w warunkach dużej zmienności stóp procentowych.

Oslabienie zainteresowania podmiotów zagranicznych zakupem polskich papierów skarbowych, w ślad za zmniejszeniem dysparytetu krajowych i zagranicznych stóp procentowych, było główną przyczyną spadku o 14,2% (do 295,7 mld zł) wolumenu **transakcji FX swap**, które w poprzednich latach pobudzały rozwój rynku walutowego w Polsce. To, w połączeniu ze zmniejszeniem zyskowności tych operacji, przyczyniło się do obniżenia wyników finansowych banków.

Jakość należności kredytowych od sektora niefinansowego poprawiła się. Oslabienie dynamiki **należności zagrożonych** i przyspieszenie wzrostu należności brutto spowodowały, że po raz pierwszy od 1997 r. **udział należności zagrożonych** na koniec roku (21,8%) był niższy (0,2 pkt proc.) od poziomu sprzed roku. Dane te mogą jednak ulec zmianie w wyniku badań przeprowadzonych przez audytorów.

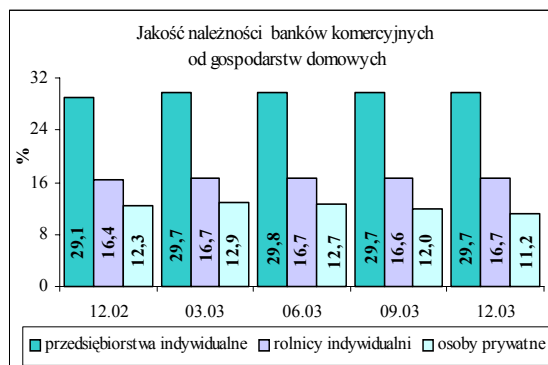
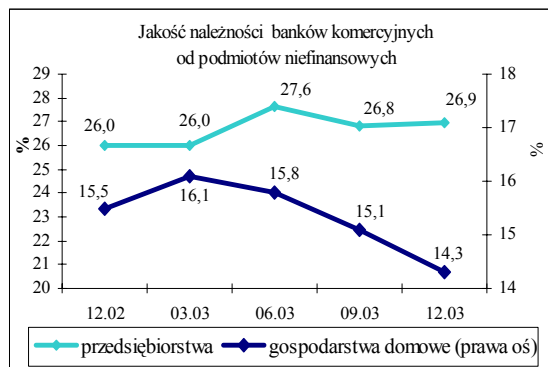
Spadek ten byłby znacznie głębszy (o dalsze 0,9 pkt proc.), gdyby nie przyrost (o blisko 2 mld zł) należności zagrożonych w jednym z banków pierwszej dziesiątki.

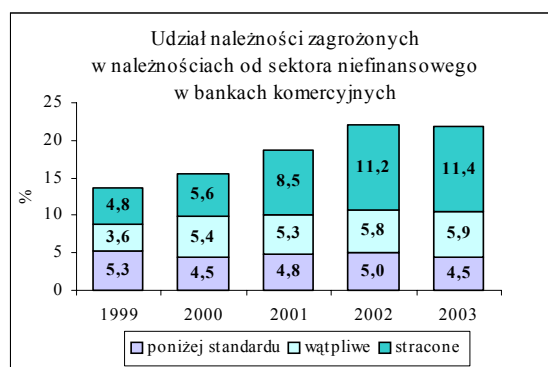
Poprawę jakości przypisać należy **należnościom złotowym** (udział w nich zagrożonych zmniejszył się o 0,2 pkt proc., do 23,5%). W przeciwieństwie do portfela złotowego, jakość **kredytów walutowych** obniżyła się (udział zagrożonych wzrósł o 1,0 pkt proc., do 18,7%) w następstwie równoczesnego zahamowania wzrostu portfela i przyrostu zagrożonych, będącego opóźnionym efektem wysokiej dynamiki zadłużenia w latach poprzednich. Według opinii większości banków pogorszenie to nie było bezpośrednim rezultatem dotychczasowej deprecjacji złotego. Jakość należności walutowych nadal była pomimo to wyższa niż złotowych.

Obniżenie udziału należności zagrożonych miało również związek ze zmianą przepisów dotyczących rachunkowości banków, która umożliwiła przeniesienie do ewidencji pozabilansowej należności straconych w całości pokrytych rezerwami celowymi. Z możliwości tej skorzystało kilka banków, w tym głównie dwa duże z przewagą kapitału zagranicznego, które łącznie spisały należności w wysokości 1,2 mld zł.

Znaczący spadek (o 1,2 pkt proc.) udziału należności zagrożonych w **zadłużeniu gospodarstw domowych** (do 14,3%) był spowodowany przede wszystkim szybszym wzrostem portfela (o 13,6%) niż należności zagrożonych (o 4,8%). O relatywnie wysokiej jakości tych należności decydują dominujące w tym portfelu kredyty mieszkaniowe, wyróżniające się niskim i stabilnym wskaźnikiem należności zagrożonych (5,5%). Pogorszyła się natomiast jakość **zadłużenia przedsiębiorstw**.

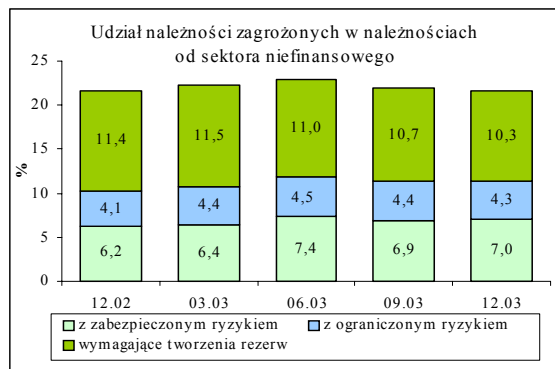
Wysoką dynamiką charakteryzowały się **należności wątpliwe** (109,1%) oraz **stracone** (108,7%), pomimo przeniesienia do ewidencji pozabilansowej części tych należności. Należności poniżej standardu zmniejszyły się natomiast o 3,3%.

Do należności zagrożonych zaliczono również należności w pełni obsługiwane i klasyfikowane do tej kategorii wyłącznie ze względu na złą sytuację finansową dłużników. Udział w portfelu **należności przeterminowanych** wynosił 13,4%, o 1,2 pkt proc. mniej niż we wrześniu. Zdecydowanie gorzej

były obsługiwane należności złotowe (16,5% przeterminowanych) niż walutowe (7,3%).

Spadek należności przeterminowanych, znacznie głębszy niż zagrożonych, świadczy o tym, że coraz większa część należności jest spłacana terminowo.

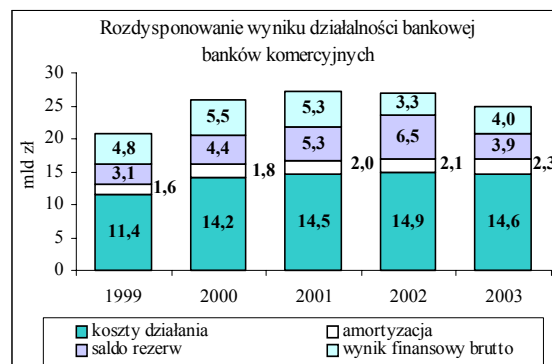
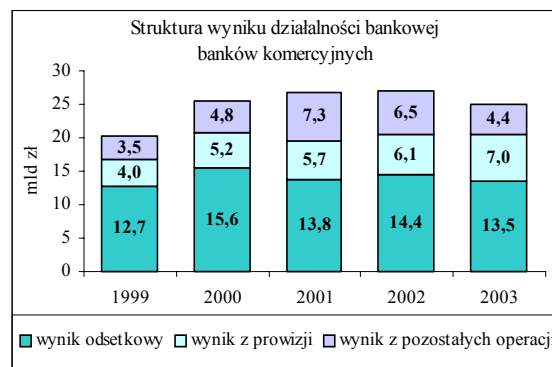

Należności wymagające tworzenia rezerw (bez odpowiedniej jakości zabezpieczeń) stanowiły 10,3% portfela kredytowego (o 1,1 pkt proc. mniej niż przed rokiem).

Przeniesienie do ewidencji pozabilansowej należności straconych w całości pokrytych rezerwami celowymi obniżyło poziom rezerw utworzonych wcześniej na te należności o blisko 0,7 mld zł. Pomimo to nastąpił wzrost rezerw celowych na należności stracone (o 1,8 mld zł), który przełożył się na przyrost rezerw na należności zagrożone ogółem (o 1,3 mld zł, do 19,4 mld zł). Rezerwy na należności wątpliwe i poniżej standardu obniżyły się (o 0,5 mld zł).

Utworzone rezerwy stanowiły odpowiednio 21,3%, 53,4% i 100,7% ekspozycji kredytowych odpowiednio poniżej standardu, wątpliwych i straconych pomniejszonych o zabezpieczenia prawne, a więc we wszystkich kategoriach przewyższały minimalny poziom wymagany przepisami.

Poprawa jakości portfela kredytowego była głównym źródłem wzrostu wyników finansowych banków. Dzięki mniejszym (o 4%) odpisom na rezerwy celowe **saldo rezerw** kształtowało się na poziomie o 3,9 mld zł (o blisko 40%) niższym niż przed rokiem. Spadek ten byłby znacznie (o blisko 21 pkt proc.) głębszy, gdyby nie rezerwy utworzone w jednym dużym banku.

Wynik finansowy brutto zwiększył się o 27,5% (o 19,3% po skorygowaniu o udział w wynikach spółek podporządkowanych wykazywanych w poprzednim roku w saldzie rezerw i aktualizacji) do 4,2 mld zł, a netto o 12,5% (do 2,2 mld zł).

Przyczyną wolniejszej dynamiki wyniku netto niż brutto było **wyższe obciążenie podatkiem dochodowym**, wynikające częściowo z przeszacowania w dół aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku z obniżeniem o 8 pkt proc. (z 27% do 19% w 2004 r.) stawki podatku dochodowego od osób

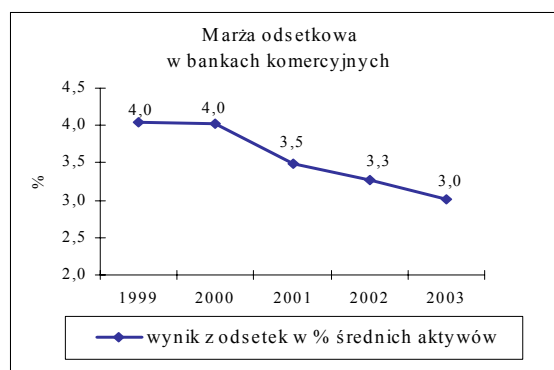
prawnych. Faktyczna stopa obciążenia podatkiem i innymi obciążeniami wynosiła 41% wobec 40,5% w 2002 r.

Zahamowanie wzrostu odpisów na rezerwy celowe zrównoważyło spadek **wyniku działalności bankowej**. Był on niższy o 2,1 mld zł (o 7,9%) niż przed rokiem z powodu zmniejszenia wyniku osiąganego z:

- operacji obligacjami skarbowymi (o 1,3 mld zł), w rezultacie spadku ich cen w II połowie roku,
- operacji wymiany walutowej (o 881 mln zł, o 22%),
- odsetek (o 885 mln zł, o 6,1%), głównie pod wpływem spadku przychodów odsetkowych od dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez NBP i Skarb Państwa, w ślad za obniżkami stóp procentowych.

Banki posiadające w swych portfelach obligacje skarbowe poniosły w II półroczu straty w wysokości około 0,3 mld zł (po uwzględnieniu zysków z tytułu operacji zabezpieczających).

Szczególnie dotkliwy spadek wyniku z odsetek odnotowały banki o relatywnie wysokim udziale papierów dłużnych w aktywach, ponieważ nie były w stanie całkowicie zniwelować skutków zniżek oprocentowania tych papierów odpowiednią polityką stóp w operacjach z klientami.

Marża odsetkowa zmalała (o 0,3 pkt proc.), ponieważ spadek średniego zwrotu z aktywów (o 2,3 pkt proc.) był głębszy niż spadek (o 2,2 pkt proc.) średniego kosztu pasywów oprocentowanych.

Średnie oprocentowanie pasywów zmniejszało się głównie pod wpływem obniżek stóp procentowych oraz przesunięć w strukturze pasywów: wzrostu (o 2,0 pkt proc.) udziału depozytów bieżących sektora niefinansowego (oprocentowanie rachunków a`vista przedsiębiorstw wynosiło w końcu 2003 r. 0,1%, a osób prywatnych 0,3%) oraz spadku udziału (o 0,9 pkt proc.) relatywnie drogiej funduszy pozyskiwanych z polskiego rynku międzybankowego (stopy WIBOR kształtowały się powyżej 5%). Negatywny wpływ na marżę miał natomiast wyższy (o 0,3 pkt proc.) udział emisji własnych, których koszt pozyskania (średnio 5,5%) był dwukrotnie wyższy niż depozytów od sektora niefinansowego (2,7%).

Na **przychodowość aktywów odsetkowych** negatywny wpływ miały przede wszystkim zniżki stóp procentowych (dla kredytów złotych średnio o 2 pkt proc.), a także wzrost udziału w aktywach (o 1,9 pkt proc.) względnie tanich kredytów mieszkaniowych.

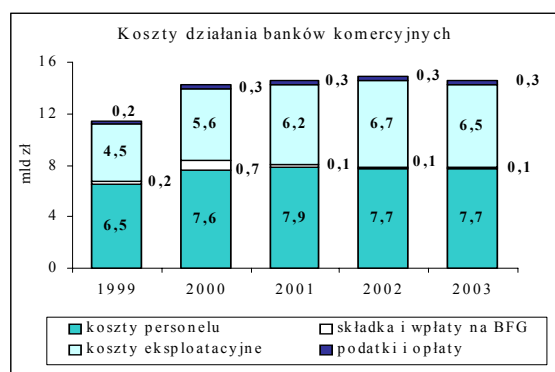
Saldo odsetek z operacji z podmiotami sektora niefinansowego wzrosło (o 2 mld zł, o 36,0%), głównie w rezultacie zwiększenia (o 2,1 pkt proc., do 75%) relacji kredytów do zobowiązań wobec sektora niefinansowego (z tytułu depozytów i emisji obligacji).

Malejący udział depozytów sektora niefinansowego w finansowaniu działalności banków oraz niski poziom oprocentowania dominujących w nich środków a`vista oznacza istotne ograniczenie pola manewru dla możliwości utrzymania marży

odsetkowej w warunkach ewentualnego dalszego spadku stóp procentowych.

Główną przyczyną obniżenia **wyniku z wymiany** był głównie spadek obrotów na rynku instrumentów FX swap. Zmiany warunków na rynku pieniężnym i walutowym wpłynęły niekorzystnie na sytuację finansową 9 banków z pierwszej dziesiątki. Pogorszenie wyników z tego powodu nastąpiło także w grupie spółek zależnych banków zagranicznych, których działalność koncentrowała się na tych operacjach.

Negatywny wpływ warunków rynkowych na wyniki banków częściowo zneutralizował szybszy wzrost **wyniku z prowizji** (o 15,1% wobec 6,9% przed rokiem). Jego udział w wyniku działalności bankowej zwiększył się o 5,6 pkt proc. (do 28,1%), co z punktu widzenia stabilności wyników banków należy ocenić pozytywnie.

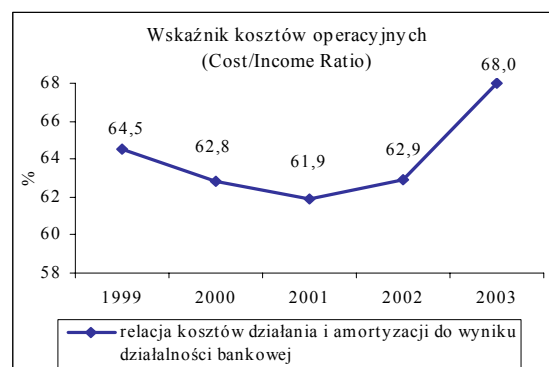
Wynik finansowy banków poprawiło również ograniczenie **kosztów działania** (o 275 mln zł, o 1,9%), głównie dzięki niższym kosztom eksploatacyjnym związanym z utrzymaniem i wynajmowaniem budynków (o 136,5 mln zł) oraz pozostałym kosztom rzeczowym (o 144,5 mln zł).

Było to związane m.in. z restrukturyzacją sieci (likwidacją ponad 800 placówek) oraz zakończeniem procesu informatyzacji niektórych banków, która w poprzednich latach obciążała

istotnie koszty działania tych banków. Towarzyszyły temu redukcje zatrudnienia (średnio o 7,5 tys osób, o 5,6%).

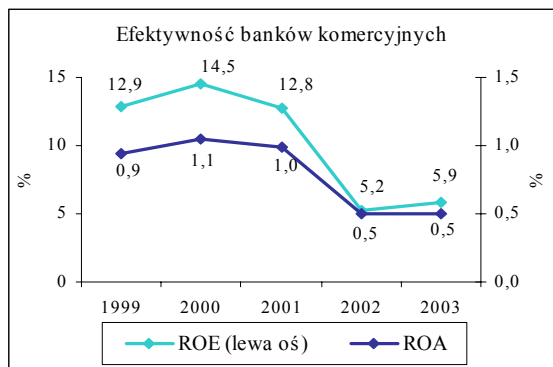
Koszty personelu utrzymały się na poziomie sprzed roku, głównie dzięki niższemu (łącznie o 7,4%) narzutom na wynagrodzenia i świadczeniom pozapłacowym. Koszty wynagrodzeń bowiem były wyższe (o 1,4%), co było związane ze wzrostem (o 7,4%) średniego wynagrodzenia miesięcznego (do 4 195 zł).

Zahamowanie wzrostu kosztów działania nie zapobiegło pogorszeniu **efektywności kosztowej**, wyrażającej się podwyższeniem (o 5,1 pkt proc.) wskaźnika Cost/Income (C/I), który osiągnął najwyższy jak dotąd poziom (68,0%). Dla porównania w bankach krajów Unii Europejskiej kształtował się on w 2002 r. na poziomie 66,0%.

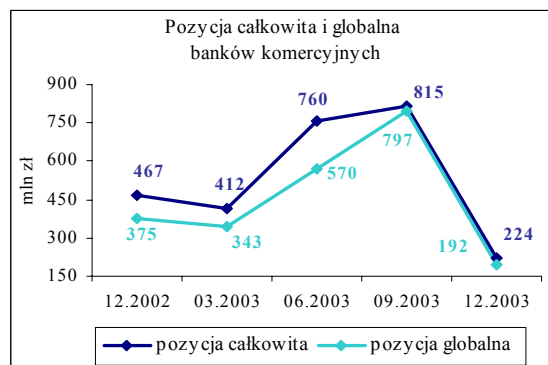
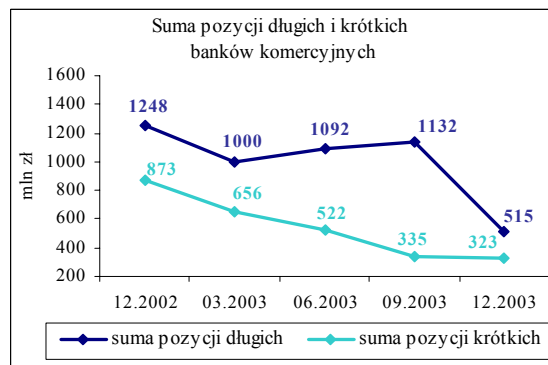
Wysokość tej relacji jest wyrazem nieadekwatnego do potencjału banków wyniku działalności bankowej, a zarazem ograniczonych możliwości działań dostosowawczych po stronie kosztów w krótkim okresie. Wiele pozycji kosztów ma bowiem względnie stały charakter, a niektóre banki ponoszą dodatkowo koszty związane z unowocześnianiem technologii i wprowadzaniem nowych produktów. Źródłem niskiej efektywności kosztowej banków jest przede wszystkim zbyt mała skala działalności, w tym zwłaszcza generującej dochody z opłat i prowizji.

Wynik netto banków komercyjnych byłby o ponad 12% (banków zaangażowanych kapitałowo w spółki podporządkowane o prawie 17%) wyższy, gdyby nie został skorygowany o sumę udziałów w wynikach spółek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności (274 mln zł). Dzięki wprowadzeniu zasady korygowania jednostkowego wyniku banku o jego udziały w wynikach spółek podporządkowanych, już na podstawie jednostkowego sprawozdania banku można ocenić sytuację grupy kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym.

W efekcie wzrostu wyniku finansowego poprawił się wskaźnik **ROE** o 0,7 pkt proc., a **ROA** utrzymał się na niezmiennym poziomie. Nie osiągnęły jednak poziomu sprzed 2002 r. Stopa zwrotu z aktywów w Polsce jest niższa niż w większości krajów Europy Środkowo-Wschodniej, wyższa natomiast niż w Portugalii, Niemczech i Francji.

Ekspozycja banków na **ryzyko walutowe** zmniejszyła się, o czym świadczy spadek długiej pozycji całkowitej i globalnej netto. Suma dziesięciodniowych VaR banków komercyjnych była również w końcu 2003 r. dużo niższa niż przed rokiem. Było to spowodowane przede wszystkim znaczącym obniżeniem długiej pozycji netto w euro (z 422 mln zł w końcu 2002 r. do 3,7 mln zł).

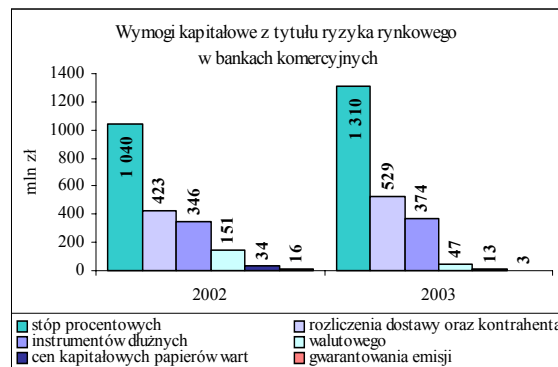
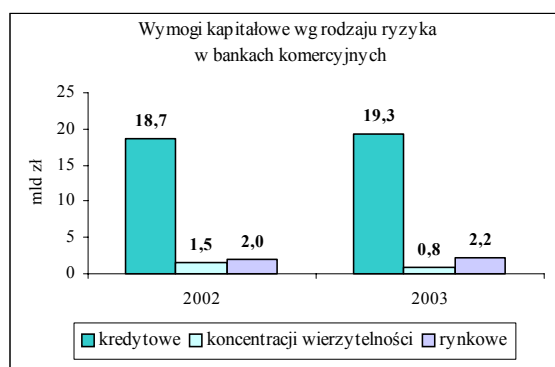

Na ryzyko walutowe narażone były 54 banki komercyjne posiadające otwarte pozycje walutowe. Na banki duże przypadało 68% sumy pozycji długich, podczas gdy w 2002 r. 85%. Pozycja całkowita 37 banków komercyjnych była niższa niż 2% funduszy własnych, w związku z czym banki te nie były zobowiązane do utrzymywania wymogu kapitałowego w celu zrównoważenia ryzyka walutowego. Spośród pozostałych 17 banków, w 16 relacja ta kształtowała się w przedziale od 2% do 22%, a w jednym małym (z przewagą prywatnego kapitału polskiego) była bardzo wysoka (73%). Sektor bankowy najbardziej ekspozycyjny był na zmiany kursu złotego wobec dolara i euro. Kapitał wymagany na pokrycie tego ryzyka zmniejszył się znacząco (o 133 mln zł, o 88,1%), co wynikało przede wszystkim z ograniczenia ekspozycji, jak i obniżenia (z 12% do 8%) współczynnika określającego minimalne pokrycie kapitałem całkowitej pozycji walutowej.

Podwyższenie kapitałów banków, przede wszystkim restrukturyzowanych, ograniczenie przez nie akcji kredytowej i lokowanie wolnych środków w bezpieczne papiery wartościowe, a także przejęcie 2 banków z tej grupy przez inne banki doprowadziło do zmniejszenia wymogów **kapitałowych** związanych z **przekroczeniem limitu koncentracji wierzytelności** (o 0,7 mld zł, o 46,1%). Limity koncentracji wierzytelności (20% i 25%) określone w art. 71 ust.1 Prawa bankowego zostały przekroczone w 11 bankach.

W końcu 2003 r. **dopuszczalne progi koncentracji kapitałowej** przekraczały 2 banki komercyjne objęte postępowaniem naprawczym: duży bank giełdowy wobec zależnego PTE oraz mały bank o ujemnych funduszach własnych.

W 2003 r. banki podjęły jednak większe ryzyko, co znalazło wyraz we wzroście wymaganego **kapitału z tytułu ryzyka kredytowego** (o 0,5 mld zł, o 2,7%), **ogólnego stóp procentowych** (o 0,3 mld zł, o 26%) oraz **rozliczenia dostawy i kontrahenta** (o 0,1 mld zł, o 25,1%). Ze względu na zmniejszenie ekspozycji na pozostałe rodzaje ryzyka, **całkowity wymóg kapitałowy** podwyższył się tylko o 50 mln zł (o 0,2%, do 22,3 mld zł).

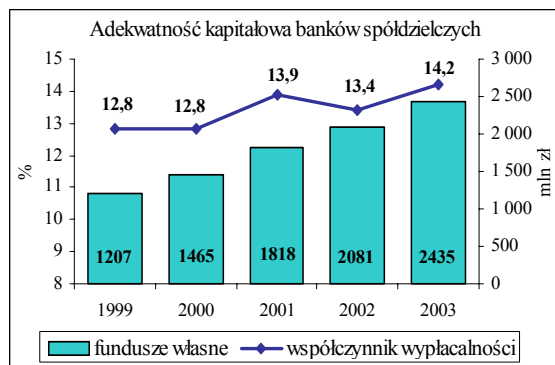

Pomimo wzrostu funduszy prezentowanych w bilansach, **regulacyjne fundusze banków komercyjnych** (wyznaczone dla potrzeb obliczania współczynnika wypłacalności i innych norm ostrożnościowych) nieco się obniżyły (o 0,6%). Było to spowodowane przede wszystkim wysoką stratą finansową dużego banku giełdowego (stanowiącą 71% łącznych strat banków) oraz podwyższeniem odsetka wartości niematerialnych i prawnych odliczanych od funduszy (z 30% do 60% w 2003 r.).

Zwiększenie ryzyka działalności banków przy niewielkim spadku funduszy własnych przyczyniło się do tego, że średni **współczynnik wypłacalności** banków komercyjnych obniżył się do 13,6% (o 0,2 pkt proc.), głównie pod wpływem jego spadku (o 1,0 pkt proc.) w bankach kontrolowanych przez inwestorów zagranicznych. Znaczący wzrost (o 2,7 pkt proc.) współczynnika odnotowały banki z przewagą kapitału państwowego, co było spowodowane zwiększeniem (o 12,8%) ich funduszy własnych.

Funduszy własnych adekwatnych do ponoszonego ryzyka nie posiadały tylko 2 banki objęte postępowaniem naprawczym (w tym jeden pod zarządem komisarycznym), podczas gdy w 2002 r. 6 banków.

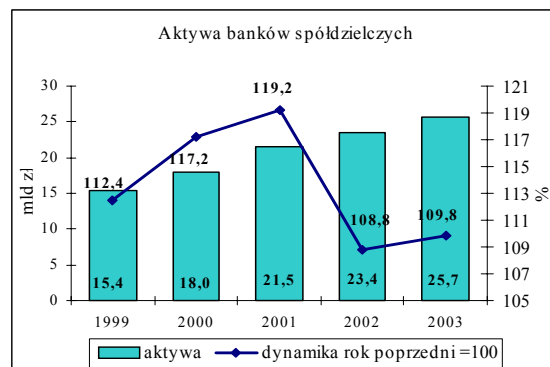
W 2003 r. nastąpił pewien wzrost **ryzyka niedopasowania aktywów i pasywów pod względem terminów wymagalności i zapadalności**. W wyniku zmniejszenia stanu krótkoterminowych należności oraz przesunięcia kolejnej części lokat „antypodatkowych” do krótszych okresów wymagalności, ujemna luka 1M (nadwyżka pasywów nad aktywami z terminem do 1 miesiąca) zwiększyła się do 113,2 mld zł (z 84,8 mld zł na koniec 2002 r.). Nastąpiło również pogłębienie do 129,2 mld zł (ze 115,1 mld zł) dodatniej luki powyżej 1 roku w rezultacie wzrostu długoterminowych kredytów mieszkaniowych i zakupu obligacji skarbowych, któremu nie odpowiadał analogiczny wzrost długoterminowych zobowiązań.

Nadzorowi skonsolidowanemu Komisji Nadzoru Bankowego - jako instytucji nadzorczej kraju macierzystego – podlegały 32 banki krajowe (31 jako podmioty dominujące w bankowych grupach kapitałowych i 1 jako blisko powiązany z krajową instytucją finansową). Spośród nich 21 banków było zobligowanych do złożenia skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Pozostałe, jako zaangażowane na niewielką skalę, zgodnie z przepisami rachunkowości, nie miały takiego obowiązku.

7. Sytuacja finansowa banków spółdzielczych

Odmienne niż banków komercyjnych kształtowała się sytuacja sektora **banków spółdzielczych**. Odnotowały one po raz kolejny szybszy niż komercyjne **wzrost aktywów**, dzięki czemu ich udział w aktywach sektora zwiększył się do 5,3%, poziomu najwyższego od 1995 r.

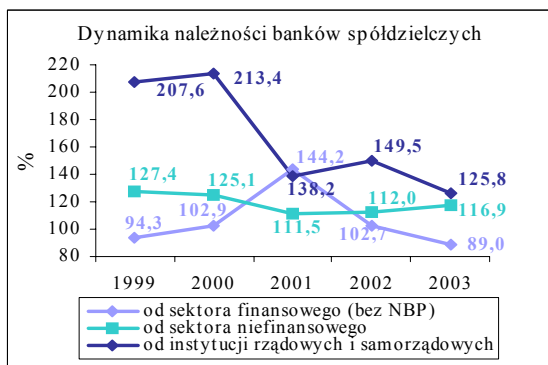
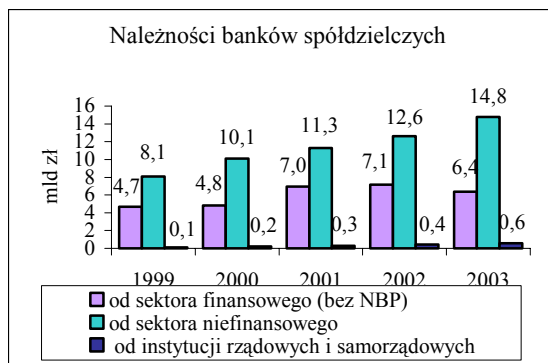
Wysokie tempo rozwoju działalności uzyskały one przede wszystkim dzięki wyższym o 2,2 mld zł (o 17,5%) **kredytom dla sektora niefinansowego**, w tym głównie kredytom preferencyjnym na cele związane z rolnictwem (wzrost o 0,9 mld zł, o 19,6%).

Na przyrost zadłużenia tego sektora złożyły się przede wszystkim **kredyty inwestycyjne** (wyższe o 1,1 mld zł, o 38,3%), głównie dla rolników indywidualnych (o 0,7 mld zł, o 35,1%), a także dla przedsiębiorstw (o 0,2 mld zł, o 53%). Wysoką dynamikę osiągnęły także **kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych**, które wzrosły o blisko 0,3 mld zł (o 62,1%).

O ponad 35% zwiększyło się również zaangażowanie banków spółdzielczych w **kredytowanie sektora samorządowego**. Należności od tych podmiotów stanowiły jednak tylko 2,0% aktywów (o 0,4 pkt proc. więcej niż przed rokiem).

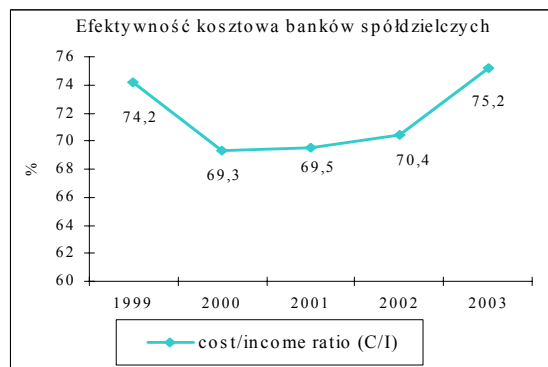
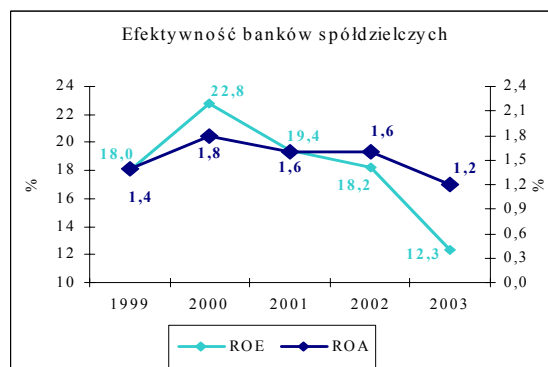

Wyższe aktywa banki spółdzielcze sfinansowały głównie przyrostem (o 1,8 mld zł, o 10,2%) **depozytów sektora niefinansowego**, w tym zarówno od osób prywatnych (o 0,9 mld zł, o 6,7%) i przedsiębiorstw (o 0,3 mld zł, o 29,3%), jak i przedsiębiorców oraz rolników indywidualnych (o 0,5 mld zł, o 19%). Zwiększyły się również **zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych** (o 0,3 mld zł, o 16,2%) oraz **kapitały** (o 0,4 mld zł, o 15,6%).

Wynik finansowy brutto (404,5 mln zł) i **netto** (282 mln zł) w warunkach porównywalnych (po wyeliminowaniu ubiegłorocznych skutków przeszacowania akcji BPS SA) były niższe niż w poprzednim roku (odpowiednio o 7,9% i 5,6%).

W ślad za tym obniżyły się wskaźniki efektywności: stopy zwrotu **ROA** i **ROE** odpowiednio o 0,4 pkt proc. i o 5,9 pkt proc. Znacząco pogorszył się również **wskaźnik kosztów operacyjnych** (C/I), którego poziom jest znacznie

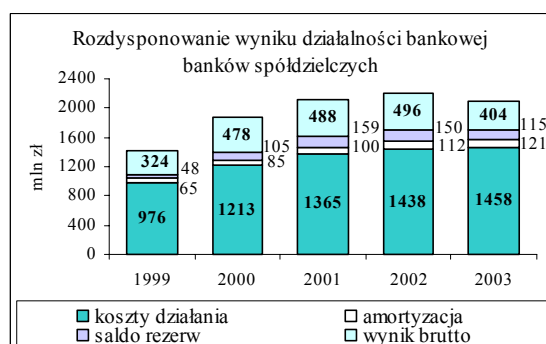
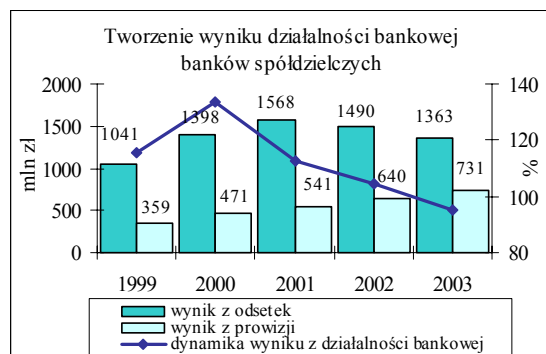
wyższy niż w bankach komercyjnych. Wynika to z małej skali działalności, przy względnie mało elastycznych kosztach działania.

Główną przyczyną niższych wyników finansowych było zmniejszenie (o 101,2 mln zł, o 4,6%) **wyniku działalności bankowej** spowodowane spadkiem wyniku odsetkowego (o 127,4 mln zł, o 8,6%).

Marża odsetkowa obniżyła się o 1,1 pkt proc. (do 5,5%) głównie pod wpływem głębokiego spadku stóp procentowych od kredytów dla rolników indywidualnych, w których dominowały kredyty preferencyjne o oprocentowaniu ściśle uzależnionym od stopy redyskonta weksli. Ze względu na to, że blisko 2/3 wyniku z działalności tych banków pochodzi z odsetek netto, jego poziom jest wrażliwy na spadek marży. Była ona jednak nadal (o 2,4 pkt proc.) wyższa niż w bankach komercyjnych.

Wynik z prowizji, drugie - obok wyniku z odsetek - podstawowe źródło dochodu tych banków (łącznie stanowiły 99,7% wyniku działalności bankowej tych banków) zwiększył się o 90,9 mln zł (o 14,2%), co nie zneutralizowało spadku wyniku z odsetek.

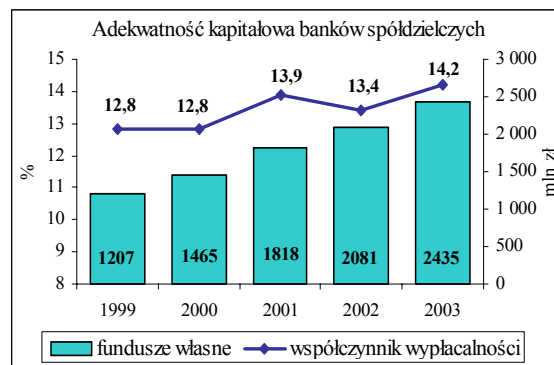
O wzroście **kosztów działania** (o 20,2 mln zł, o 1,4%) przesądziły pozostałe koszty rzeczowe (wyższe o 1,8%) oraz koszty utrzymania i wynajmu budynków (o 5,2%), co było po części związane z uruchomieniem 105 nowych placówek. Koszty wynagrodzeń były stabilne (wzrost o 0,8%), czemu towarzyszył spadek (o 0,5%) przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (do 2 668 zł).

Podobnie jak w bankach komercyjnych, wyniki finansowe banków spółdzielczych poprawiło niższe niż przed rokiem (o 23,7%) **saldo tworzonych i rozwiązywanych rezerw**.

Wysoka dynamika zadłużenia sektora niefinansowego w bankach spółdzielczych w pełni zamortyzowała wysoki przyrost (o 16,0%)

należności zagrożonych. W rezultacie jakość portfela kredytowego poprawiła się, co wyrażało się spadkiem (o 0,1 pkt proc.) udziału należności zagrożonych (do 7,2%). Była ona znacznie wyższa niż w bankach komercyjnych, dzięki niskiemu (3,0%, choć o 0,1 pkt proc. wyższemu niż przed rokiem) udziałowi należności zagrożonych w zadłużeniu rolników indywidualnych, głównej grupie kredytobiorców tych banków. Najwyższym, choć malejącym, udziałem należności zagrożonych charakteryzowało się zadłużenie przedsiębiorców indywidualnych (12,1%, wobec 13,4% w 2002 r.) oraz państwowych przedsiębiorstw i spółek (13,3%, 6,9% rok wcześniej). Te ostatnie stanowiły jednak tylko 0,2% portfela tych banków.

Należności zagrożone, na które banki są zobowiązane tworzyć rezerwy celowe stanowiły 3,8% należności brutto, w tym 2,5% stracone. Sektor banków spółdzielczych utworzył rezerwy celowe na należności zagrożone (540,9 mln zł) wyższe od wymaganych przepisami.

Wysoką dynamikę **regulacyjnych funduszy własnych** (117,0%), wyższą od ubiegłorocznej o 2,5 pkt proc., banki spółdzielcze osiągnęły głównie dzięki zasileniu funduszy podstawowych zyskiem za 2002 r. (339 mln zł). W efekcie nastąpił wzrost o 0,8 pkt proc. przeciętnego **współczynnika wypłacalności**. Poziomu wymaganego (8%) nie osiągnęły 2 banki (jeden podlega postępowaniu naprawczemu, a drugi został przejęty przez inny bank z początkiem stycznia 2004 r.).

Wszystkie banki posiadały fundusze własne w wysokości wyższej niż 300 tys. euro (poziom wymagany w 2001 r.), natomiast tylko 484 banki (80,7% ogółu) wyższe niż 500 tys. euro (banki zobowiązane są osiągnąć ten poziom do końca 2005 r.).

Banki spółdzielcze podlegały uproszczonemu reżimowi adekwatności kapitałowej. Ryzyko przez nie podejmowane, mierzone **całkowitym wymogiem kapitałowym**, zwiększyło się w porównaniu z 2002 r. o 10,4% (do 1,4 mld zł) i wynikało wyłącznie ze wzrostu ryzyka kredytowego. Wymogi na pozostałe rodzaje ryzyka zmalały i stanowiły niespełna 0,2% wymogu całkowitego (4% przed rokiem).

W ciągu ostatnich kilku lat sektor banków spółdzielczych przeszedł bardzo poważne zmiany, związane przede wszystkim z procesem osiągania wymaganych progów kapitałowych. Przeciętne fundusze własne wzrosły w stosunku do końca 1999 r. ponad dwu i pół krotnie (ponad 20-krotnie w stosunku do końca 1993 r.).

Niewątpliwie mocną stroną banków spółdzielczych jest rozbudowana sieć 3 151 placówek na terenie całego kraju. Klientami banków spółdzielczych jest około 1 mln indywidualnych gospodarstw rolnych (na 1 950 tys. istniejących w 2002 r.). Wynika z tego, że banki spółdzielcze będą obsługiwały przepływ do rolnictwa co najmniej połowy dopłat z funduszy unijnych.

8. Uwagi końcowe

Odnotowana w 2003 r. poprawa sytuacji ekonomiczno-finansowej sektora bankowego ma szczególne znaczenie w przededniu przystąpienia

Polski do Unii Europejskiej, ze względu na wyzwania, przed jakimi stoją banki krajowe. Najważniejsze z nich to silniejsza niż obecnie konkurencja ze strony instytucji kredytowych z innych państw członkowskich, które będą mogły prowadzić działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej bez licencyjnego udziału KNB (zasada jednolitego paszportu). Także uprawnienia nadzorcze Komisji wobec placówek tych banków będą ograniczone, gdyż - co do zasady - będą podlegały macierzystemu nadzorowi bankowemu instytucji kredytowej. Należy również liczyć się z tym, że niektóre banki krajowe - spółki córki instytucji kredytowych - zostaną przekształcone w oddziały.

Banki działające w Polsce, dzięki głębokiej transformacji w poprzednich latach, stały się nowoczesnymi instytucjami, dysponującymi stabilną bazą kapitałową, zaawansowanymi technologiami informatycznymi i rozwiniętą ofertą usług w zakresie tradycyjnej działalności kredytowo - depozytowej. Charakteryzuje je jednak niższa niż w krajach UE efektywność kosztowa (wynikająca z wysokich kosztów działania w relacji do skali prowadzonej działalności) oraz relatywnie mała dywersyfikacja struktury dochodów, pociągająca za sobą znaczną wrażliwość wyników finansowych na marżę odsetkową. Jest to rezultatem ubogiej w porównaniu z krajami UE oferty usług generujących dochody z opłat i prowizji. Banki w Polsce są również w większym stopniu obciążone kosztami ryzyka kredytowego. Oznacza to, że właśnie w tych obszarach banki mają najwięcej do zrobienia, aby sprostać konkurencji.

Koncentracja usług bankowych w Polsce kształtuje się obecnie na średnim europejskim poziomie. Udział 5 największych banków w aktywach sektora

w 2003 r. wynosił w Polsce 52,3%, podczas w Niemczech i Wielkiej Brytanii odpowiednio 20% i 30%, natomiast w Belgii i Holandii 82% i 83%. Ze względu na duży udział banków kontrolowanych przez inwestorów zagranicznych, nie można wykluczyć dalszej konsolidacji sektora bankowego, związanej z łączeniem się instytucji zagranicznych, będących podmiotami dominującymi wobec dużych banków krajowych, co oznaczać może wzrost koncentracji.

Opracował:
Wydział Analiz Systemu Bankowego
w Biurze Analiz Systemu Bankowego GINB

Aprobował:
Wojciech Kwaśniak
Generalny Inspektor Nadzory Bankowego

Spis załączników

Załącznik 1 Lista banków w Polsce (stan na 31.12.2003 r.).....	30
Załącznik 2 Lista banków giełdowych (stan na 31.12.2003 r.)	32
Załącznik 3 Lista banków z mniejszościowym udziałem kapitału zagranicznego (stan na 31.12.2003 r.)	32
Załącznik 4 Liczba zatrudnionych ^a w bankach (bez placówek zagranicznych)	32
Załącznik 5 Liczba krajowych placówek bankowych	33
Załącznik 6 Liczba banków w Polsce oraz udział wyróżnionych grup banków w sektorze bankowym	33
Załącznik 7 Produkt krajowy brutto ^a i aktywa sektora bankowego	34
Załącznik 8 Struktura własnościowa sektora bankowego.....	34
Załącznik 9 Kapitał zagraniczny w sektorze bankowym.....	35
Załącznik 10 Udział banków kontrolowanych przez inwestorów zagranicznych w aktywach sektora bankowego.....	37
Załącznik 11 Udział kredytów, papierów wartościowych oraz depozytów w sumie bilansowej (w %).....	37
Załącznik 12 Udział największych ^a banków w sektorze bankowym (w %)	38
Załącznik 13 Koncentracja usług bankowych w Polsce mierzona indeksem Herfindahla-Hirschman'a (HH)	39
Załącznik 14 Aktywa sektora bankowego (w mln zł).....	39
Załącznik 15 Pasywa sektora bankowego (w mln zł)	40
Załącznik 16 Bilans sektora bankowego ^a na 31.12.2003 r. (mln zł).....	40
Załącznik 17 Bilans sektora bankowego ^a na 31.12.2002 r. (mln zł).....	41
Załącznik 18 Należności banków komercyjnych od sektora instytucji rządowych i samorządowych	42
Załącznik 19 Kredyty banków komercyjnych dla sektora niefinansowego (mln zł)	42
Załącznik 20 Kredyty walutowe dla sektora niefinansowego w bankach komercyjnych (mln zł)	42
Załącznik 21 Lokaty i środki na rachunkach bieżących banków komercyjnych w innych bankach	43
Załącznik 22 Struktura portfela papierów wartościowych banków komercyjnych	43
Załącznik 23 Zobowiązania banków komercyjnych wobec sektora niefinansowego.....	44
Załącznik 24 Depozyty sektora niefinansowego (w mln zł).....	44
Załącznik 25 Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane banków komercyjnych.....	45
Załącznik 26 Pozycje pozabilansowe banków komercyjnych	46
Załącznik 27 Transakcje pochodne banków komercyjnych	47
Załącznik 28 Rachunek zysków i strat banków ^a (w mln zł)	48
Załącznik 29 Struktura wyniku działalności bankowej i jego rozdysponowanie (w %).....	49
Załącznik 30 Podstawowe elementy tworzenia wyniku działalności bankowej (w mln zł)	50
Załącznik 31 Podstawowe elementy rozdysponowania wyniku działalności bankowej (w mln zł).....	50
Załącznik 32 Przychody ogółem, koszty całkowite oraz rentowność i poziom kosztów	51
Załącznik 33 Podstawowe wskaźniki efektywności (w %)	51
Załącznik 34 Wybrane wskaźniki finansowe banków ^a	52
Załącznik 35 Struktura banków komercyjnych według marży odsetkowej.....	52
Załącznik 36 Współczynnik zysku z aktywów ROA.....	53
Załącznik 37 Współczynnik zysku z kapitału ROE.....	53
Załącznik 38 Struktura jakościowa należności banków (w mln zł).....	54

Załącznik 39 Udział należności zagrożonych w należnościach brutto od sektora niefinansowego (w %)	55
Załącznik 40 Należności zagrożone od sektora finansowego banków komercyjnych (stan na 31.12.2003 r.)	56
Załącznik 41 Należności zagrożone banków komercyjnych od sektora niefinansowego (stan na 31.12.2003 r.)	56
Załącznik 42 Udział kredytów zagrożonych w kredytach dla sektora niefinansowego (w %)	56
Załącznik 43 Udział należności zagrożonych wymagających tworzenia rezerw w należnościach brutto od sektora niefinansowego (w %)	57
Załącznik 44 Rezerwy celowe na należności od sektora niefinansowego (stan na 31.12.2003 r.)	57
Załącznik 45 Pokrycie rezerwami celowymi (w % podstawy) wybranych ekspozycji kredytowych (stan na 31.12.2003 r.)	57
Załącznik 46 Struktura należności od podmiotów niefinansowych, według okresu powstania (stan na 31.12.2003 r.)	58
Załącznik 47 Należności zagrożone banków komercyjnych od sektora niefinansowego (w % należności brutto) - stan na 31.12.2003 r.	58
Załącznik 48 Rezerwy celowe na należności zagrożone (stan na 31.12.2003 r.)	59
Załącznik 49 Rezerwy celowe i zabezpieczenia prawne na należności zagrożone od podmiotów niefinansowych	59
Załącznik 50 Fundusze podstawowe i uzupełniające banków (w mln zł)	60
Załącznik 51 Fundusze własne banków (w mln zł)	60
Załącznik 52 Struktura banków komercyjnych według współczynnika wypłacalności ^a	60
Załącznik 53 Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka ponoszonego przez banki komercyjne	61
Załącznik 54 Sektor spółdzielczy na tle sektora bankowego (stan na 31.12.2003 r.)	62
Załącznik 55 Zobowiązania banków spółdzielczych wobec sektora niefinansowego (w mln zł)	62
Załącznik 56 Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane banków spółdzielczych	63
Załącznik 57 Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka ponoszonego przez banki spółdzielcze ^a	64
Załącznik 58 Struktura banków spółdzielczych według współczynnika wypłacalności	64
Załącznik 59 Podstawowe informacje o bankach w przeliczeniu na euro (stan na 31.12.2003 r.)	65
Załącznik 60 Wybrane akty prawne dotyczące sektora bankowego (stan prawny na dzień 31.12.2003 r.)	65

Załącznik 1 Lista banków²¹ w Polsce (stan na 31.12.2003 r.)

Kod banku	Nazwa banku
I. Banki kontrolowane przez kapitał polski	
1.1. Banki z przewagą kapitału państwowego ²²	
- banki państwowe	
113	Bank Gospodarstwa Krajowego
- spółki akcyjne bezpośrednio kontrolowane przez Skarb Państwa ²³	
102	PKO Bank Polski SA
203	Bank Gospodarki Żywnościowej SA
- spółki akcyjne pośrednio kontrolowane przez Skarb Państwa ²⁴	
132	Bank Pocztowy SA
137	Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych SA ²⁵
154	Bank Ochrony Środowiska SA
1.2. Banki z przewagą kapitału prywatnego	
130	Bank Współpracy Europejskiej SA
147	Euro Bank SA (do 13 marca 2003 r. Bank SPOŁEM SA) ²⁶
168	INVEST-BANK SA
- banki zrzeszające banki spółdzielcze	
161	Gospodarczy Bank Wielkopolski SA ²⁷
	Bank Polskiej Spółdzielczości SA
193	(do 12 marca 2002 r. Gospodarczy Bank Południowo-Zachodni SA) ²⁸
206	Mazowiecki Bank Regionalny SA
II. Banki kontrolowane przez inwestorów zagranicznych²⁹	
2.1. Oddziały banków zagranicznych	
184	Societe Generale SA Oddział w Polsce
2.2. Spółki akcyjne ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	
128	Polski Kredyt Bank SA ³⁰ (od 12 stycznia 2004 r. HSBC Bank Polska SA)
134	Dresdner Bank Polska SA
158	DaimlerChrysler Services Bank Polska SA
167	ABN AMRO BANK (Polska) SA
171	GE Capital Bank SA
175	Raiffeisen Bank Polska SA
179	Credit Lyonnais Bank Polska SA
183	Danske Bank Polska SA
185	GE Bank Mieszkaniowy SA
186	BNP Paribas Bank Polska SA
187	WestLB Bank Polska SA (do 9 stycznia 2003 r. Westdeutsche Landesbank Polska SA)
188	Deutsche Bank Polska SA
195	GMAC Bank Polska SA
200	Rabobank Polska SA
207	FCE Bank Polska SA

²¹ Bez NBP, banków spółdzielczych zrzeszonych w bankach zrzeszających oraz banków w stanie upadłości lub w likwidacji.

²² Banki państwowe oraz banki w formie spółki akcyjnej, w których do Skarbu Państwa, bezpośrednio lub pośrednio, należy łącznie pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50%+1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

²³ Banki w formie spółki akcyjnej, w których bezpośrednio do Skarbu Państwa (reprezentowanego przez Ministra Skarbu) należy łącznie pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50%+1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

²⁴ Banki w formie spółki akcyjnej, w których do Skarbu Państwa (reprezentowanego przez Ministra Skarbu), państwowych osób prawnych, przedsiębiorstw państwowych lub w formie spółki akcyjnej należy łącznie pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50%+1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

²⁵ Z dniem 30 września 2002 r. połączył się z Bankiem Cukrownictwa CUKROBANK SA.

²⁶ Z dniem 23 grudnia 2002 r. Bank Społem SA objął zarząd majątkiem Banku Wschodniego SA, a z dniem 7 stycznia 2003 r. oba banki połączyły się.

²⁷ Z dniem 9 maja 2001 r. połączył się z Bałtyckim Bankiem Regionalnym SA, a z dniem 10 maja 2002 r. z Pomorsko - Kujawskim Bankiem Regionalnym SA.

²⁸ Przed połączeniem z dniem 12 marca 2002 r. z Bankiem Unii Gospodarczej SA, Lubelskim Bankiem Regionalnym SA, Małopolskim Bankiem Regionalnym SA, Rzeszowskim Bankiem Regionalnym SA oraz Warmińsko-Mazurskim Bankiem Regionalnym SA. Z dniem 19 lipca 2002 r., na podstawie decyzji KNB, Bank Polskiej Spółdzielczości SA przejął ponadto Dolnośląski Bank Regionalny SA.

²⁹ Banki w formie spółek, w których do zagranicznych osób (prawnych lub fizycznych) należy bezpośrednio lub pośrednio pakiet akcji uprawniający do wykonywania łącznie co najmniej 50%+1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy oraz oddziały banków zagranicznych.

³⁰ W dniu 23 października 2003 r. Kredyt Bank SA sprzedał licencję bankową Polskiego Kredytu Banku SA brytyjskiemu HSBC.

Kod banku	Nazwa banku
209	Bankgesellschaft Berlin (Polska) SA
212	CC - BANK SA (do 31 stycznia 2003 r. Bank of America (Polska) SA)
213	VOLKSWAGEN BANK POLSKA SA
214	Fiat Bank Polska SA
216	Toyota Bank Polska SA
	NORD/LB Bank Polska Norddeutsche Landesbank SA
219	(do 31 lipca 2003 r. MHB Bank Polska SA) ³¹
220	Bank Svenska Handelsbanken (Polska) SA ³²
221	Bank of Tokyo - Mitsubishi (Polska) SA ³³
222	Nykredit Bank Hipoteczny SA ³⁴
2.3. Spółki akcyjne z większościowym udziałem kapitału zagranicznego	
103	Bank Handlowy w Warszawie SA ³⁵
105	ING Bank Śląski SA ³⁶
106	Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA ³⁷
109	Bank Zachodni WBK SA ³⁸
114	BRE Bank SA ³⁹
116	Bank Millennium SA (do 8 stycznia 2003 r. BIG Bank GDAŃSKI SA) ⁴⁰
124	Bank Polska Kasa Opieki SA
144	NORDEA BANK POLSKA SA ⁴¹
150	Kredyt Bank SA
152	Bank Przemysłowy SA ⁴²
160	FORTIS BANK POLSKA SA
	DZ BANK Polska SA
174	(do 25 września 2003 r. Bank Amerykański w Polsce SA "AmerBank")
191	Deutsche Bank PBC SA (do 24 września 2003 r. Deutsche Bank 24 SA)
196	AIG Bank Polska SA
215	RHEINHYP-BRE Bank Hipoteczny SA
2.4. Spółki akcyjne pośrednio kontrolowane przez inwestorów zagranicznych	
146	Wschodni Bank Cukrownictwa SA ⁴³
156	Górnośląski Bank Gospodarczy SA ⁴⁴
169	DOMINET BANK SA ⁴⁵ (do 4 października 2002 r. CUPRUM - BANK SA)
189	HypoVereinsbank Bank Hipoteczny SA ⁴⁶
194	LUKAS Bank SA ⁴⁷
218	Śląski Bank Hipoteczny SA ⁴⁸
III. Banki nieprowadzące działalności operacyjnej	
140	Bank Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego SA ⁴⁹
142	Bank Rozwoju Cukrownictwa SA ⁵⁰

³¹ Licencję otrzymał 18 stycznia 2001 r., do rejestru został wpisany 23 czerwca, a działalność operacyjną rozpoczął 1 lutego 2002 r.

³² Licencję otrzymał 7 lutego 2001 r., do rejestru został wpisany 27 kwietnia, a działalność operacyjną rozpoczął 3 października.

³³ Licencję otrzymał 10 października 2001 r., do rejestru został wpisany 15 listopada, działalność operacyjną podjął 19 kwietnia 2002 r.

³⁴ Licencję otrzymał 18 listopada 2002 r., do rejestru został wpisany 18 lutego 2003 r., działalność operacyjną podjął 19 września 2003 r.

³⁵ Z dniem 1 marca 2001 r. został połączony z CITIBANKIEM (Poland) SA.

³⁶ Z dniem 1 października 2001 r. ING Bank Śląski SA przejął przedsiębiorstwo bankowe ING Oddział w Warszawie, a z dniem 9 listopada Wielkopolski Bank Rolniczy SA (na podstawie decyzji Komisja Nadzoru Bankowego z dnia 6 sierpnia 2001 r.). Rada Nadzorcza WBR SA zaskarżyła bowiem decyzję KNB do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który dopiero na posiedzeniu w dniu 9 listopada skargę Rady oddalił. Wcześniej KNB wprowadziła w WBR SA zarząd komisyjny.

³⁷ Z dniem 31 grudnia 2001 r. został połączony z Powszechnym Bankiem Kredytowym SA. Od 1 stycznia 2002 r. funkcjonują jako 1 bank.

³⁸ Z dniem 13 czerwca 2001 r. Wielkopolski Bank Kredytowy SA został połączony z Bankiem Zachodnim SA.

³⁹ Z dniem 28 lutego 2003 r. połączył się z Bankiem CZĘSTOCHOWA SA.

⁴⁰ Z dniem 5 stycznia 2001 r. połączył się z BIG BANKIEM SA.

⁴¹ Z dniem 21 grudnia 2001 r. połączył się z Bankiem Własności Pracowniczej - Unibank SA, natomiast z dniem 30 czerwca 2003 r. z LG Petro Bankiem SA.

⁴² W marcu 2003 r. KNB wprowadziła w banku zarząd komisyjny.

⁴³ W lipcu 2003 r. akcje Wschodniego Banku Cukrownictwa SA zostały objęte przez 12 dużych banków, które podjęły się jego restrukturyzacji. Dzięki temu kapitał zakładowy banku został podniesiony do 200 191 tys. zł (z 19 079 tys. zł). Większość akcji i głosów na WZA należy do banków kontrolowanych przez inwestorów zagranicznych.

⁴⁴ Kontrolowany przez HVB za pośrednictwem Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA.

⁴⁵ Kontrolowany przez Merrill Lynch Global Emerging Markets Partners LP na podstawie umowy z Dominem SA.

⁴⁶ Kontrolowany przez HVB za pośrednictwem Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA.

⁴⁷ Kontrolowany przez Caisse Nationale de Credit Agricole za pośrednictwem spółki LUKAS SA.

⁴⁸ Kontrolowany przez ING Bank NV za pośrednictwem ING Banku Śląskiego SA.

⁴⁹ Z dniem 1 grudnia 2002 r. bank przekazał aktywa i pasywa związane z prowadzeniem działalności operacyjnej do Banku Gospodarstwa Krajowego.

Kod banku	Nazwa banku
IV. Banki spółdzielcze działające samodzielnie ⁵¹	
8000	Spółdzielczy Bank Rozwoju „SAMOPOMOC CHŁOPSKA” ⁵²
8591	Krakowski Bank Spółdzielczy w Krakowie

Załącznik 2 Lista banków giełdowych⁵³ (stan na 31.12.2003 r.)

Kod banku	Nazwa banku
103	Bank Handlowy w Warszawie SA
105	ING Bank Śląski SA
106	Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA
109	Bank Zachodni WBK SA
114	BRE Bank SA
116	Bank Millennium SA
124	Bank Polska Kasa Opieki SA
144	NORDEA BANK POLSKA SA
150	Kredyt Bank SA
154	Bank Ochrony Środowiska SA
160	FORTIS BANK POLSKA SA
174	DZ BANK Polska SA
191	Deutsche Bank PBC SA

Załącznik 3 Lista banków z mniejszościowym udziałem kapitału zagranicznego (stan na 31.12.2003 r.)

Kod banku	Nazwa banku
137	Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych SA
154	Bank Ochrony Środowiska SA
168	INVEST-BANK SA

Załącznik 4 Liczba zatrudnionych^a w bankach (bez placówek zagranicznych)

	Sektor bankowy	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
1993	.	119 733	.
1994	.	128 705	.
1995	.	136 048	.
1996	169 534	144 201	25 333
1997	172 227	147 095	25 132
1998	174 044	149 067	24 977
1999	174 748	149 638	25 110
2000	169 934	144 237	25 697
2001	165 225	138 822	26 403
2002	158 697	131 878	26 819
2003	151 257	124 096	27 161

^a W przeliczeniu na pełne etaty.

⁵⁰ Z dniem 1 czerwca 2002 r. ostatni oddział BRC SA został sprzedany Gospodarczemu Bankowi Wielkopolski SA, który przejął obsługę jego byłych klientów.

⁵¹ Poza zrzeczeniami.

⁵² Kontrolowany przez HVB za pośrednictwem Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA. Z dniem 1 stycznia 2004 r. na podstawie Uchwały Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 3 grudnia 2003 r. nastąpiło przejęcie Spółdzielczego Banku Rozwoju „SAMOPOMOC CHŁOPSKA” w Warszawie przez Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA.

⁵³ Banki, których akcje Komisja Papierów Wartościowych i Giełd dopuściła do publicznego obrotu.

Załącznik 5 Liczba krajowych placówek bankowych

	Centrale	Oddziały banków komercyjnych	Pozostałe ^a	Ogółem
1993	87	1 436	.	.
1994	82	1 454	.	.
1995	81	1 501	.	.
1996	81	1 580	8 126	9 787
1997	81	1 634	8 168	9 883
1998	83	1 868	7 795	9 746
1999	77	2 235	8 116	10 428
2000	73	2 449	8 948	11 470
2001	69	2 879	7 773	10 721
2002	59	3 040	6 866	9 965
2003	58	3 119	5 986	9 163
	banków spółdzielczych			
1996	1 394	502	634	2 530
1997	1 295	581	674	2 550
1998	1 189	668	730	2 587
1999	781	1 048	790	2 619
2000	680	1 149	879	2 708
2001	642	1 201	1 035	2 878
2002	605	1 262	1 179	3 046
2003	600	1 275	1 276	3 151

^a Oprócz filii i ekspozytur uwzględniono przedstawicielstwa krajowe prowadzące działalność operacyjną.

Załącznik 6 Liczba banków w Polsce oraz udział wyróżnionych grup banków w sektorze bankowym

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	Liczba banków										
Banki komercyjne, z tego:	87	82	81	81	83 ⁵⁴	83	77	74 ⁵⁵	71 ⁵⁶	62 ⁵⁷	60 ⁵⁸
z przewagą kapitału państwowego ⁵⁹ , z tego:	29	29	27	24	15	13	7	7	7	8	7
- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa ⁶⁰	16	15	13	8	6	6	3	3	3	3	3
- stanowiące pośrednio własność Skarbu Państwa	11	11	11	13	8	7	4	4	4	5 ⁶¹	4 ⁶²
- będące własnością NBP	2	3	3	3	1	0	0	0	0	0	0
z przewagą kapitału prywatnego, z tego:	58	53	54	57	68	70	70	67	64	54	53
- kontrolowane przez inwestorów polskich	48	42	36	32	39 ⁶³	39	31	20	16	7	6
- kontrolowane przez inwestorów zagranicznych ⁶⁴	10	11	18	25	29 ⁶⁵	31	39	47 ⁶⁶	48 ⁶⁷	47 ⁶⁸	47 ⁶⁹
Banki spółdzielcze	1 653	1 612	1 510	1 394	1 295	1 189	781	680	642	605	600
Sektor bankowy	1 740	1 694	1 591	1 475	1 378	1 272	858	754	713	667	660
	Suma bilansowa (w %)										
Banki komercyjne, z tego:	93,4	94,7	95,2	95,4	95,5	95,7	95,8	95,8	95,4	95,0	94,7
z przewagą kapitału państwowego, w tym:	80,4	76,1	68,3	66,5	49,3	45,9	23,9	22,9	23,5	25,1	24,4
- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa	76,1	70,8	63,0	51,1	38,2	36,7	22,1	21,1	21,7	22,9	22,3
z przewagą kapitału prywatnego, z tego:	13,0	18,6	26,9	28,9	46,2	49,8	71,8	72,9	71,9	69,9	70,3
- kontrolowane przez inwestorów polskich	10,4	15,4	22,7	15,1	30,9	33,2	24,6	3,4	3,2	2,5	2,5
- kontrolowane przez inwestorów zagranicznych	2,6	3,2	4,2	13,7	15,3	16,6	47,2	69,5	68,7	67,4	67,8
Banki spółdzielcze	6,6	5,3	4,8	4,6	4,5	4,3	4,2	4,2	4,6	5,0	5,3
Sektor bankowy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

⁵⁴ W tym 2 banki w organizacji, które nie składały sprawozdań.

⁵⁵ W tym 1 bank w organizacji, który nie składał sprawozdań.

⁵⁶ W tym 2 banki w organizacji, które nie składały sprawozdań.

⁵⁷ W tym 3 banki nieprowadzące działalności operacyjnej.

⁵⁸ W tym 2 banki nieprowadzące działalności operacyjnej.

⁵⁹ Banki, w których do Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych lub NBP należał pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50% + 1 głos na WZA.

⁶⁰ Banki, w których bezpośrednio do Skarbu Państwa należał pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50% + 1 głos na WZA.

⁶¹ W tym 1 bank nieprowadzący działalności operacyjnej.

⁶² W tym 1 bank nieprowadzący działalności operacyjnej.

⁶³ W tym Rzeszowski Bank Regionalny SA w organizacji, który nie składał sprawozdań.

⁶⁴ Oddziały banków zagranicznych oraz banki w formie spółek akcyjnych, w których do zagranicznych osób (prawnych lub fizycznych) należy bezpośrednio lub pośrednio pakiet akcji dający prawo wykonywania łącznie co najmniej 50% + 1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

⁶⁵ W tym Bank of America Polska SA w organizacji, który nie składał sprawozdań.

⁶⁶ W tym Śląski Bank Hipoteczny SA w organizacji, który nie składał sprawozdań.

⁶⁷ W tym MHB Bank Polska SA w organizacji i Bank of Tokyo - Mitsubishi (Polska) SA w organizacji, które nie składały sprawozdań.

⁶⁸ W tym 2 banki nieprowadzące działalności operacyjnej.

⁶⁹ W tym 1 bank nieprowadzący działalności operacyjnej.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kredyty netto⁷⁰ dla sektora niefinansowego (w %)											
Banki komercyjne, z tego:	92,9	93,3	94,5	93,9	94,5	95,0	94,9	94,6	94,2	93,5	92,9
z przewagą kapitału państwowego, w tym:	79,3	73,0	63,7	61,3	43,2	38,8	21,4	21,2	20,5	21,5	21,7
- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa	76,6	69,1	58,5	42,0	27,9	26,3	19,7	19,4	18,4	19,3	19,7
z przewagą kapitału prywatnego, z tego:	13,6	20,3	30,8	32,6	51,3	56,2	73,5	73,4	73,7	72,0	71,2
- kontrolowane przez inwestorów polskich	10,9	15,9	25,0	16,6	33,1	34,3	22,6	3,2	2,4	1,6	1,5
- kontrolowane przez inwestorów zagranicznych	2,7	4,4	5,8	16,0	18,2	21,9	50,9	70,2	71,3	70,4	69,7
Banki spółdzielcze	7,1	6,7	5,5	6,1	5,5	5,0	5,1	5,4	5,8	6,5	7,1
Sektor bankowy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Depozyty sektora niefinansowego (w %)											
Banki komercyjne, z tego:	92,4	94,1	94,5	94,5	94,8	94,8	95,0	94,8	94,4	93,8	93,4
z przewagą kapitału państwowego, w tym:	81,1	77,3	71,3	70,1	58,0	53,6	29,3	28,9	28,7	30,5	29,5
- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa	75,6	71,6	65,6	57,2	49,5	46,4	27,9	27,4	27,2	28,4	27,5
z przewagą kapitału prywatnego, z tego:	11,3	16,8	23,2	24,4	36,8	41,2	65,7	65,9	65,7	63,3	63,9
- kontrolowane przez inwestorów polskich	9,2	14,1	20,2	12,2	24,1	27,5	20,1	2,4	1,8	1,1	1,3
- kontrolowane przez inwestorów zagranicznych	2,1	2,7	3,0	12,2	12,7	13,7	45,6	63,5	63,9	62,2	62,6
Banki spółdzielcze	7,6	5,9	5,5	5,5	5,2	5,2	5,0	5,2	5,6	6,2	6,6
Sektor bankowy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Fundusze podstawowe i uzupełniające (w %)											
Banki komercyjne, z tego:	92,0	94,3	94,6	95,1	95,2	95,6	95,6	95,5	95,4	95,2	94,6
z przewagą kapitału państwowego, w tym:	76,8	72,6	61,4	55,9	34,0	33,2	16,4	14,2	12,5	15,3	15,7
- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa	72,8	66,7	55,4	43,7	25,6	25,7	14,0	11,9	10,6	13,5	14,0
z przewagą kapitału prywatnego, z tego:	15,2	21,7	33,2	39,2	61,2	62,4	79,2	81,3	82,9	79,9	78,9
- kontrolowane przez inwestorów polskich	13,0	18,0	25,6	18,3	37,2	37,7	29,0	3,7	2,7	2,1	2,2
- kontrolowane przez inwestorów zagranicznych	2,2	3,7	7,6	20,9	24,0	24,7	50,2	77,6	80,2	77,8	76,7
Banki spółdzielcze	8,0	5,7	5,4	4,9	4,8	4,4	4,4	4,5	4,6	4,8	5,4
Sektor bankowy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Załącznik 7 Produkt krajowy brutto^a i aktywa sektora bankowego

	Produkt krajowy brutto			Aktywa sektora bankowego (stan na koniec okresu)		
	w mln zł	dynamika ^b	w mln euro	w mln zł	w % PKB	dynamika ^c
1995	308 103,7	107,0	97 725,7	149 342,2	48,8	112,0
1996	387 826,6	106,0	114 125,7	197 215,2	51,1	111,4
1997	472 350,4	106,8	126 669,0	247 668,9	52,8	111,0
1998	553 560,1	104,8	140 059,3	318 726,8	57,6	118,5
1999	615 115,3	104,1	144 683,3	363 427,4	59,1	103,8
2000	684 981,9	104,0	177 917,4	428 486,3	62,6	108,7
2001	721 575,3	101,0	204 882,4	469 701,5	65,1	105,8
2002	772 248,4	101,4	192 092,0	466 520,2	60,4	98,5
2003	804 700,0	103,7	170 595,7	489 241,4	60,8	103,1

^a Na podstawie danych GUS (po zmianach uwzględniających zrewidowaną wersję rachunków narodowych za 1995 r. i lata następne).

^b Dynamika realna, rok poprzedni = 100.

^c Dynamika realna, grudzień roku poprzedniego = 100.

Załącznik 8 Struktura własnościowa sektora bankowego

Kapitał zakładowy (fundusz statutowy) należący do:	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
w mln zł									
Skarbu Państwa bezpośrednio	1 109	1 366	1 304	1 351	1 037	977	1 236	1 697	1 724
Narodowego Banku Polskiego	273	352	175	8	8	0	0	0	0
państwowych osób prawnych	277	488	332	319	250	225	217	150	226
pozostałych podmiotów krajowych	262	393	589	690	866	1 405	984	1 017	1 118
inwestorów zagranicznych	588	1 330	2 462	3 561	4 089	4 575	5 835	6 742	7 316
drobnych akcjonariuszy	546	537	1 069	1 243	1 056	896	1 246	1 066	1 177
udziałowców banków spółdzielczych	192	268	294	357	392	423	448	475	512
Razem	3 247	4 733	6 224	7 530	7 698	8 500	9 966	11 147	12 073
w %									
Skarbu Państwa bezpośrednio	34,2	28,9	20,9	17,9	13,5	11,5	12,4	15,2	14,3
Narodowego Banku Polskiego	8,4	7,4	2,8	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
państwowych osób prawnych	8,5	10,3	5,3	4,2	3,2	2,6	2,2	1,3	1,9
pozostałych podmiotów krajowych	8,1	8,3	9,5	9,2	11,3	16,5	9,9	9,1	9,3
inwestorów zagranicznych	18,1	28,1	39,6	47,3	53,1	53,8	58,5	60,5	60,6
drobnych akcjonariuszy	16,8	11,3	17,2	16,5	13,7	10,5	12,5	9,6	9,7
udziałowców banków spółdzielczych	5,9	5,7	4,7	4,7	5,1	5,0	4,5	4,3	4,2
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

⁷⁰ Kredyty i pożyczki (do 1995 r. łącznie ze skupionymi wierzytelnościami i zrealizowanymi gwarancjami i poręczeniami) pomniejszone o utworzone rezerwy celowe.

Załącznik 9 Kapitał zagraniczny w sektorze bankowym

Kraj pochodzenia kapitału ^a	Stan na koniec:	Kapitał zagraniczny		
		Kwota (w mln zł)	Struktura (w %)	Udział w kapitale zakładowym banków komercyjnych (w %)
Niemcy	1995	126,3	21,49	4,13
	1996	370,1	27,83	8,29
	1997	818,3	33,23	13,80
	1998	1 138,1	31,96	15,87
	1999	1 075,8	26,31	14,73
	2000	1 088,1	23,78	13,47
	2001	1 308,2	22,42	13,74
	2002	1 776,7	26,35	16,65
	2003	1 799,3	24,59	15,56
USA	1995	88,5	15,06	2,90
	1996	221,0	16,62	4,95
	1997	470,2	19,10	7,93
	1998	1 028,7	28,88	14,34
	1999	945,9	23,13	12,95
	2000	1 223,8	26,75	15,15
	2001	1 167,7	20,01	12,27
	2002	1 388,2	20,59	13,00
	2003	1 155,4	15,80	9,99
Belgia	1996	8,6	0,65	0,19
	1997	24,2	0,98	0,41
	1998	32,0	0,90	0,45
	1999	163,8	4,01	2,24
	2000	167,2	3,65	2,07
	2001	298,7	5,12	3,14
	2002	460,1	6,82	4,31
	2003	889,8	12,16	7,70
Holandia	1995	191,2	32,53	6,26
	1996	239,9	18,04	5,37
	1997	434,3	17,64	7,32
	1998	499,0	14,01	6,96
	1999	538,7	13,17	7,37
	2000	560,5	12,25	6,94
	2001	538,9	9,24	5,66
	2002	738,0	10,95	6,92
	2003	768,5	10,50	6,65
Irlandia	1995	14,0	2,38	0,46
	1996	64,9	4,88	1,45
	1997	89,1	3,62	1,50
	1998	55,4	1,56	0,77
	1999	290,4	7,10	3,97
	2000	325,2	7,11	4,03
	2001	514,1	8,81	5,40
	2002	514,1	7,62	4,82
	2003	514,1	7,03	4,45
Francja	1995	47,7	8,12	1,56
	1996	151,4	9,94	2,96
	1997	220,6	8,96	3,72
	1998	324,4	9,11	4,52
	1999	343,1	8,40	4,70
	2000	348,5	7,62	4,31
	2001	445,2	7,63	4,68
	2002	445,2	6,60	4,17
	2003	445,2	6,09	3,85
Szwecja	2000	86,7	1,90	1,07
	2001	306,4	5,25	3,22

Kraj pochodzenia kapitału ^a	Stan na koniec:	Kapitał zagraniczny		
		Kwota (w mln zł)	Struktura (w %)	Udział w kapitale zakładowym banków komercyjnych (w %)
	2002	344,3	5,11	3,22
	2003	427,4	5,84	3,70
Portugalia	1999	110,6	2,70	1,51
	2000	182,3	3,98	2,26
	2001	510,2	8,74	5,36
	2002	424,6	6,30	3,98
	2003	424,6	5,80	3,67
Austria	1995	58,0	9,87	1,90
	1996	132,3	11,38	3,39
	1997	229,4	9,31	3,87
	1998	256,7	7,21	3,58
	1999	273,5	6,69	3,74
	2000	238,0	5,20	2,95
	2001	424,1	7,27	4,46
	2002	332,0	4,92	3,11
	2003	407,0	5,56	3,52
Wielka Brytania	1995	0,9	0,15	0,03
	1996	4,2	0,32	0,09
	1997	20,2	0,82	0,34
	1998	19,1	0,54	0,27
	1999	26,1	0,64	0,36
	2000	38,2	0,83	0,47
	2001	38,2	0,65	0,40
	2002	38,2	0,57	0,36
	2003	151,2	2,07	1,31
Dania	2000	25,2	0,55	0,31
	2001	41,1	0,70	0,43
	2002	42,2	0,63	0,40
	2003	92,3	1,26	0,80
Włochy	1995	6,2	1,05	0,08
	1996	6,2	0,46	0,14
	1999	72,8	1,78	1,00
	2000	88,1	1,93	1,09
	2001	126,6	2,17	1,33
	2002	126,6	1,88	1,19
	2003	88,1	1,20	0,76
Korea Płd	1996	60,6	4,56	1,36
	1997	60,4	2,45	1,02
	1998	60,4	1,70	0,84
	1999	60,4	1,48	0,83
	2000	60,4	1,32	0,75
	2001	60,4	1,04	0,63
Czechy	1997	33,9	1,38	0,57
	1998	33,9	0,95	0,47
	1999	34,1	0,83	0,47
	2000	35,2	0,77	0,44
	2001	44,3	0,76	0,47
	2002	59,3	0,88	0,56
	2003	59,3	0,81	0,51
Hiszpania	2003	50,0	0,68	0,43
Cypr	2002	42,0	0,62	0,39
	2003	43,7	0,60	0,38
EBOiR	1995	28,3	4,81	0,93
	1996	38,3	2,88	0,86
	1997	22,0	0,89	0,37
	2000	11,0	0,24	0,14

Kraj pochodzenia kapitału ^a	Stan na koniec:	Kapitał zagraniczny		
		Kwota (w mln zł)	Struktura (w %)	Udział w kapitale zakładowym banków komercyjnych (w %)
	2001	11,0	0,19	0,12
	2002	11,0	0,16	0,10
Pozostali	1995	21,8	3,71	0,71
	1996	32,5	2,44	0,73
	1997	39,8	1,62	0,67
	1998	113,7	3,19	1,59
	1999	153,8	3,76	2,11
	2000	96,7	2,12	1,20
Razem	1995	587,8	100,00	19,24
	1996	1 330,0	100,00	29,79
	1997	2 462,4	100,00	41,52
	1998	3 561,4	100,00	49,65
	1999	4 089,1	100,00	55,97
	2000	4 575,1	100,00	56,64
	2001	5 835,1	100,00	61,30
	2002	6 742,5	100,00	63,18
	2003	7 316,1	100,00	63,28

^a według siedziby bezpośredniego akcjonariusza banku

Załącznik 10 Udział banków kontrolowanych przez inwestorów zagranicznych w aktywach sektora bankowego

Kraj pochodzenia większościowego inwestora	Liczba banków				Udział w aktywach (w %)			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Niemcy	14	16	17	16	11,0	17,0	18,1	18,4
Włochy	1	1	1	1	15,8	15,8	14,0	13,1
Holandia	4	4	5	5	6,8	5,8	6,8	7,3
Belgia	3	3	2	2	6,4	6,3	5,9	5,7
Irlandia	2	1	1	1	5,4	5,3	5,2	4,8
Portugalia	2	1	1	1	6,4	4,1	4,0	4,0
Francja	3	4	4	4	1,2	2,0	2,2	2,2
Austria	2	2	1	1	7,0	1,9	1,4	1,8
Szwecja	1	2	3	2	0,1	0,3	0,9	1,0
Dania	2	1	1	2	0,1	0,1	0,2	0,3
Wlk. Brytania	1	1	1	2	0,0	0,0	0,0	0,0
Hiszpania				1			0,0	0,0
Kraje Unii Europejskiej	35	36	37	38	60,1	59,6	58,6	58,6
Pozostałe kraje								
USA	9	8	7	6	8,6	8,4	8,6	8,9
Czechy	1	1	1	1	0,2	0,2	0,2	0,1
Korea Płd.	1	1			0,6	0,6	x	x
Bank z większościami rozproszonym kapitałem zagranicznym				1				0,2
Razem	46	46	45	46	69,5	68,8	67,4	67,8

Załącznik 11 Udział kredytów, papierów wartościowych oraz depozytów w sumie bilansowej (w %)

	Sektor bankowy	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
	kredyty dla sektora niefinansowego		
1993	30,1	30,0	32,5
1994	27,7	27,3	35,2
1995	29,6	29,3	34,1
1996	34,2	33,7	45,0
1997	37,7	37,3	45,6
1998	37,5	37,2	43,3
1999	41,5	41,1	49,9
2000	41,1	40,6	53,2

	Sektor bankowy	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
2001	39,5	39,0	49,8
2002	40,2	39,6	52,0
2003	41,2	40,4	55,7
papiery wartościowe			
1993	23,6	25,1	3,3
1994	28,2	29,7	2,9
1995	31,0	32,3	5,0
1996	31,4	32,5	8,0
1997	26,6	27,3	10,3
1998	26,9	27,7	8,5
1999	23,8	24,5	8,0
2000	22,2	22,8	7,2
2001	20,4	21,1	5,0
2002	22,6	23,5	5,8
2003	23,3	24,1	7,7
depozyty sektora niefinansowego			
1993	55,7	55,1	64,3
1994	60,0	59,6	67,1
1995	57,0	56,6	65,3
1996	56,6	56,1	67,4
1997	58,3	57,9	67,4
1998	58,8	58,3	71,2
1999	60,8	60,3	72,1
2000	59,3	58,7	73,3
2001	61,1	60,5	74,8
2002	59,7	58,9	74,2
2003	59,1	58,2	74,5

Załącznik 12 Udział największych^a banków w sektorze bankowym (w %)

	5 banków	10 banków	15 banków
w aktywach			
1996	48,8	67,3	78,2
1997	46,2	65,7	77,2
1998	42,9	62,3	75,1
1999	47,7	67,7	79,0
2000	46,5	66,7	78,8
2001	54,7	77,6	82,4
2002	53,4	76,6	82,6
2003	52,3	74,5	81,1
w depozytach			
1996	52,3	70,5	81,8
1997	51,9	69,8	82,0
1998	51,0	66,7	78,7
1999	55,4	71,0	83,5
2000	54,7	70,3	82,6
2001	59,8	82,1	85,4
2002	60,2	82,2	85,6
2003	59,0	80,4	84,8
w kredytach (brutto)			
1996	43,8	65,3	76,5
1997	41,4	62,2	76,2
1998	35,7	60,7	72,9
1999	46,1	68,1	77,5
2000	46,1	66,7	76,8
2001	52,1	75,7	81,3
2002	48,6	74,0	79,9
2003	46,5	70,4	78,2

^a pod względem aktywów

Załącznik 13 Koncentracja usług bankowych w Polsce mierzona indeksem Herfindahla-Hirschman'a (HH)

Stan na koniec	Aktywa	Depozyty	Kredyty (brutto)
1999	0,0731	0,1049	0,0658
2000	0,0705	0,1017	0,0648
2001	0,0821	0,1052	0,0723
2002	0,0792	0,1065	0,0671
2003	0,0754	0,1005	0,0628

Załącznik 14 Aktywa sektora bankowego (w mln zł)

	Aktywa	Należności od sektora			Papiery wartościowe
		finansowego (bez NBP)	niefinansowego	instytucji rządowych i samorządowych	
Sektor bankowy					
1993	83 000,9	14 097,9	27 997,2	2 074,1	19 610,7
1994	109 675,3	20 532,9	33 797,1	910,4	30 978,3
1995	149 342,2	21 774,4	47 545,5	1 601,0	46 239,6
1996	197 215,2	26 020,5	74 706,6	2 316,8	61 943,6
1997	247 668,9	37 363,5	101 792,1	3 511,2	65 793,0
1998	318 726,8	48 095,8	128 984,3	7 136,4	85 791,0
1999	363 427,4	60 530,0	161 359,7	12 428,1	86 514,8
2000	428 486,3	89 842,5	186 917,6	6 901,9	94 959,9
2001	469 701,5	91 529,2	197 892,7	11 301,3	95 799,7
2002	466 520,2	77 857,6	201 419,8	14 658,4	105 290,4
03.2003	481 000,9	88 622,0	209 120,5	14 183,8	103 560,8
06.2003	479 736,3	80 897,8	210 517,2	14 693,8	108 581,8
09.2003	483 878,8	68 880,7	216 385,9	15 028,0	117 358,4
2003	489 241,4	76 670,0	217 113,4	19 684,9	113 753,3
Banki komercyjne					
1993	77 508,6	12 426,6	25 737,8	2 061,3	19 430,0
1994	103 870,1	18 567,2	31 316,2	890,5	30 808,7
1995	142 165,3	18 975,8	44 789,3	1 571,8	45 878,6
1996	188 097,9	23 175,2	70 233,1	2 307,4	61 212,2
1997	236 414,6	34 209,6	96 283,2	3 493,5	64 631,0
1998	305 034,5	43 124,8	122 643,3	7 087,8	84 625,9
1999	348 033,1	55 842,9	153 279,8	12 327,2	85 280,0
2000	410 445,3	85 019,8	176 808,4	6 686,6	93 655,3
2001	448 200,7	84 572,5	186 619,5	11 003,7	94 717,5
2002	443 121,5	70 715,6	188 790,5	14 212,7	103 924,9
03.2003	456 807,4	81 715,6	195 944,6	13 743,4	102 042,3
06.2003	454 985,0	74 603,6	196 644,5	14 232,3	106 699,9
09.2003	458 455,6	62 661,3	202 051,5	14 442,3	115 422,1
2003	463 551,6	70 313,5	202 350,0	19 125,4	111 769,0
Banki spółdzielcze					
1993	5 492,3	1 671,3	2 259,4	12,8	180,7
1994	5 805,2	1 965,7	2 480,9	19,9	169,6
1995	7 176,9	2 798,6	2 756,2	29,2	361,0
1996	9 117,3	2 845,3	4 473,5	9,4	731,4
1997	11 254,3	3 153,9	5 508,9	17,7	1 162,0
1998	13 692,3	4 971,0	6 341,0	48,6	1 165,1
1999	15 394,3	4 687,1	8 079,9	100,9	1 234,8
2000	18 041,0	4 822,7	10 109,2	215,3	1 304,5
2001	21 500,8	6 956,7	11 273,2	297,6	1 082,2
2002	23 398,7	7 142,0	12 629,2	445,7	1 365,5
03.2003	24 193,5	6 906,4	13 175,9	440,4	1 518,5
06.2003	24 751,3	6 294,3	13 872,7	461,5	1 881,9
09.2003	25 423,2	6 219,4	14 334,4	585,7	1 936,3
2003	25 689,8	6 356,5	14 763,4	559,5	1 984,3

Załącznik 15 Pasywa sektora bankowego (w mln zł)

	Zobowiązania wobec sektora finansowego	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	Własne emisje papierów wartościowych	Kapitały i pożyczki podporządkowane
Sektor bankowy				
1996	21 207,6	117 308,2	1 156,2	14 142,1
1997	29 787,1	151 310,7	2 608,8	20 188,4
1998	50 596,0	195 604,6	1 665,2	26 778,4
1999	59 211,6	227 176,1	1 284,0	30 352,1
2000	72 780,2	261 738,7	2 081,5	35 771,6
2001	66 439,4	293 093,4	2 762,3	42 981,7
2002	62 641,0	285 664,1	3 793,0	47 606,1
03.2003	70 987,8	282 630,4	5 872,8	47 649,8
06.2003	69 001,1	283 903,7	6 569,8	48 284,0
09.2003	68 020,2	286 752,0	7 200,5	48 421,0
2003	72 238,8	296 005,1	5 242,6	49 522,5
Banki komercyjne				
1996	21 030,7	110 958,5	1 119,5	13 502,0
1997	29 518,1	143 451,9	2 537,7	19 294,9
1998	50 324,5	185 544,2	1 605,5	25 641,2
1999	58 904,5	215 836,8	1 244,7	29 012,9
2000	72 438,4	248 194,2	2 078,0	34 185,1
2001	66 049,8	276 708,9	2 762,3	41 052,6
2002	62 169,5	268 087,2	3 793,0	45 338,5
03.2003	70 479,9	265 428,4	5 872,8	45 309,6
06.2003	68 452,7	266 395,3	6 569,8	45 685,4
09.2003	67 508,0	268 568,4	7 200,5	45 801,6
2003	71 806,3	276 709,5	5 242,6	46 900,6
Banki spółdzielcze				
1996	176,9	6 349,7	36,7	640,1
1997	269,0	7 858,8	71,1	893,5
1998	271,5	10 060,4	59,7	1 137,2
1999	307,1	11 339,3	39,3	1 339,2
2000	341,8	13 544,5	3,5	1 586,5
2001	389,6	16 384,5	0,0	1 929,1
2002	471,5	17 576,9	0,0	2 267,6
03.2003	507,9	17 202,0	0,0	2 340,2
06.2003	548,4	17 508,4	0,0	2 598,6
09.2003	512,2	18 183,6	0,0	2 619,4
2003	432,5	19 295,6	0,0	2 621,9

Załącznik 16 Bilans sektora bankowego^a na 31.12.2003 r. (mln zł)

	Sektor bankowy	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
Aktywa			
Kasa i operacje z bankiem centralnym	19 203	18 462	741
Należności od sektora finansowego	76 670	70 313	6 357
Należności od sektora niefinansowego	217 113	202 350	14 763
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	19 685	19 125	560
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	448	448	0
Papiery wartościowe	113 753	111 769	1 984
Aktywa trwałe	22 154	21 014	1 140
Inne aktywa	20 215	20 070	145
Pasywa			
Operacje z bankiem centralnym	2 380	2 380	0
Zobowiązania wobec sektora finansowego	72 239	71 806	433
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	296 005	276 709	19 296
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych	20 199	17 948	2 251

	Sektor bankowy	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
i samorządowych			
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	651	651	0
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	5 243	5 243	0
Inne pasywa	37 635	36 895	740
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	400	399	1
Rezerwa na ryzyko ogólne	2 589	2 523	66
Razem zobowiązania	437 342	414 555	22 787
Kapitały (fundusze), zobowiązania podporządkowane	49 522	46 901	2 621
Wynik (zysk/strata) w trakcie zatwierdzania	-135	-134	-1
Wynik (zysk/strata) roku bieżącego	2 512	2 230	282
Razem kapitały i wynik	51 899	48 997	2 902
Suma bilansowa	489 241	463 551	25 690

^a dane wstępne, przed audytem

Załącznik 17 Bilans sektora bankowego^a na 31.12.2002 r. (mln zł)

	Sektor bankowy	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
Aktywa			
Kasa i operacje z bankiem centralnym	21 474	20 863	611
Należności od sektora finansowego	77 858	70 716	7 142
Należności od sektora niefinansowego	201 420	188 791	12 629
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	14 658	14 213	445
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	902	896	6
Papiery wartościowe	105 290	103 925	1 365
Aktywa trwałe	22 371	21 324	1 047
Inne aktywa	22 547	22 394	153
Pasywa			
Operacje z bankiem centralnym	2 758	2 758	0
Zobowiązania wobec sektora finansowego	62 641	62 170	471
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	285 664	268 087	17 577
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	20 306	18 369	1 937
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	284	284	0
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	3 793	3 793	0
Inne pasywa	38 421	37 680	741
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	472	470	2
Rezerwa na ryzyko ogólne	2 288	2 238	50
Razem zobowiązania	416 627	395 849	20 778
Kapitały (fundusze), zobowiązania podporządkowane	47 606	45 339	2 267
Wynik (zysk/strata) w trakcie zatwierdzania	-51	-49	-2
Wynik (zysk/strata) roku bieżącego	2 338	1 983	355
Razem kapitały i wynik	49 893	47 273	2 620
Suma bilansowa	466 520	443 122	23 398

^a dane ostateczne, po audycie

Załącznik 18 Należności banków komercyjnych od sektora instytucji rządowych i samorządowych

	2002				2003			
	Instytucje rządowe centralne	Instytucje samorządowe	Fundusze ubezpieczeń społecznych	Nierezydent	Instytucje rządowe centralne	Instytucje samorządowe	Fundusze ubezpieczeń społecznych	Nierezydent
Należności brutto, w tym:	2 812,8	8 846,3	2 431,2	9,8	4 186,6	9 958,2	4 859,1	8,9
Kredyty i pożyczki	2 746,9	8 547,1	2 428,9	9,8	4 043,5	9 654,2	4 849,9	8,9
Skupione wierzycelności	62,9	299,1	0,0	0,0	142,9	303,5	0,0	0,0
Odsetki	93,7	81,3	4,7	0,0	86,7	87,8	19,4	0,0
OGÓLEM	2 906,5	8 927,6	2 436,0	9,8	4 273,2	10 046,0	4 878,5	8,9

Załącznik 19 Kredyty banków komercyjnych dla sektora niefinansowego (mln zł)

Rodzaje kredytów	Ogółem		w tym dla			
	2002	2003	przedsiębiorstw		gospodarstw domowych	
			2002	2003	2002	2003
w rachunku bieżącym	32 308,6	31 517,7	19 605,1	19 329,5	12 591,4	12 094,3
dyskontowe	1 206,8	904,1	950,9	763,8	250,1	137,7
eksportowe	1 509,0	998,0	1 434,7	954,4	74,3	43,7
operacyjne	44 822,8	44 622,7	40 228,1	40 639,7	4 247,8	3 852,7
na inwestycje	48 230,7	49 173,6	40 002,9	40 896,3	7 775,9	7 868,4
w tym centralne	2 821,3	2 504,5	2 821,3	2 504,5		
na nieruchomości	29 392,7	42 115,9	9 291,3	12 346,5	20 091,8	29 741,6
w tym mieszkaniowe	27 237,3	38 243,8	7 563,6	9 256,0	19 668,3	28 978,1
na zakup papierów wartościowych	318,1	584,8	17,2	255,4	301,0	329,4
związane z kartami kredytowymi	1 778,6	2 236,6	157,2	152,7	1 621,3	2 083,9
pozostałe kredyty i pożyczki	33 406,5	34 049,1	4 867,7	4 282,5	28 397,7	29 623,4
OGÓLEM	192 973,9	206 202,6	116 555,0	119 620,6	75 351,2	85 775,1
dla rolnictwa	8 240,3	7 725,0	4 586,9	3 891,5	3 636,1	3 824,1
- preferencyjne	7 123,3	7 190,6	4 051,0	3 581,1	3 055,5	3 601,4
hipoteczne	19 080,7	53 204,4	6 300,5	28 845,6	12 765,3	24 033,3
konsumenckie	17 209,0	121 085,7			17 209,0	21 085,7

Załącznik 20 Kredyty walutowe dla sektora niefinansowego w bankach komercyjnych (mln zł)

Rodzaje kredytów	Ogółem		w tym dla			
	2002	2003	przedsiębiorstw		gospodarstw domowych	
			2002	2003	2002	2003
w rachunku bieżącym	2 195,4	2 803,3	2 012,2	2 614,1	160,7	137,1
dyskontowe	52,0	39,3	48,2	39,2	0,5	0,1
eksportowe	1 214,9	899,8	1 144,4	861,7	70,4	38,1
operacyjne	12 314,7	13 665,7	11 431,8	12 937,1	840,5	689,5
na inwestycje	18 544,6	20 585,0	16 373,4	18 446,7	1 886,5	1 921,7
w tym centralne						
na nieruchomości	14 157,0	23 086,5	2 178,4	4 127,2	11 978,0	18 955,7
w tym mieszkaniowe	12 604,8	20 678,5	822,2	1 949,1	11 782,0	18 728,7
na zakup papierów wartościowych	10,6	134,7	0,0	115,4	10,6	19,3
związane z kartami kredytowymi	0,1	11,9	0,0	0,1	0,1	11,8
pozostałe kredyty i pożyczki	7 066,1	8 860,5	1 789,0	1 413,3	5 276,5	7 446,3
OGÓLEM	55 555,4	70 086,6	34 977,5	40 554,9	20 223,8	29 219,6

dla rolnictwa	42,8	98,0	16,0	63,5	26,8	34,2
- preferencyjne	7,2	23,9	0,0	15,6	7,2	8,4
hipoteczne	11 503,3	26 833,3	2 428,6	12 063,0	9 070,7	14 655,5
konsumenckie	3 080,4	4 432,8			3 080,4	4 432,8

Załącznik 21 Lokaty i środki na rachunkach bieżących banków komercyjnych w innych bankach

	2002			2003		
	Ogółem	złote	waluty obce	Ogółem	złote	waluty obce
Lokaty terminowe w bankach, z tego	41 624,9	15 920,8	25 704,1	36 194,5	19 087,2	17 107,3
rezydentach,	16 575,4	13 016,4	3 559,0	14 277,2	10 808,6	3 468,6
nierezydentach	23 253,3	2 904,4	20 348,9	20 531,8	8 278,4	12 253,4
w oddziałach za granicą	1 796,2	0,0	1 796,2	1 385,5	0,2	1 385,3
Środki na rachunkach bieżących w bankach, z tego	16 657,6	4 696,2	11 961,4	20 669,0	5 805,3	14 863,7
rezydentach,	5 134,8	4 561,0	573,8	5 985,6	4 696,5	1 289,1
nierezydentach	11 515,2	135,2	11 380,0	14 682,3	1 108,8	13 573,5
w oddziałach za granicą	7,6	0,0	7,6	1,1	0,0	1,1
OGÓLEM	58 282,5	20 617,0	37 665,5	56 863,5	24 892,5	31 971,0

Załącznik 22 Struktura portfela papierów wartościowych banków komercyjnych

	Wartość (netto) w mln zł		Struktura w %	
	2002	2003	2002	2003
Z prawem do kapitału	1 487,0	1 493,5	1,4	1,3
- notowane na giełdach	320,0	143,1	0,3	0,1
- pozostałe	1 167,0	1 350,3	1,1	1,2
Dłużne, w tym emitowane przez:	102 228,1	109 884,5	98,4	98,3
- banki centralne i pozostałe monetarne instytucje finansowe	22 147,7	15 555,2	21,3	13,9
- banki centralne	20 265,8	13 686,3	19,5	12,2
- bony pieniężne	6 830,6	5 515,0	6,6	4,9
- obligacje	13 435,1	8 171,3	12,9	7,3
w tym: wyrażone w walutach obcych	0,0	0,0	0,0	0,0
- pozostałe monetarne instytucje finansowe	1 882,0	1 868,9	1,8	1,7
w tym: wyrażone w walutach obcych	493,0	351,0	0,5	0,3
- pozostałe podmioty sektora finansowego	2 411,1	2 027,8	2,3	1,8
w tym: wyrażone w walutach obcych	1 675,2	1 241,8	1,6	1,1
- podmioty sektora niefinansowego	3 209,8	2 418,0	3,1	2,2
w tym: wyrażone w walutach obcych	680,2	350,1	0,7	0,3
- instytucje rządowe i samorządowe	74 459,4	89 883,5	71,6	80,4
- instytucje rządowe szczebla centralnego	72 417,0	87 509,4	69,7	78,3
- bony skarbowe	22 612,2	22 331,3	21,8	20,0
- obligacje restrukturyzacyjne	6 263,1	5 180,8	6,0	4,6
- pozostałe obligacje	43 541,7	59 997,3	41,9	53,7
w tym: wyrażone w walutach obcych	4 046,4	6 277,4	3,9	5,6
- instytucje samorządowe	2 042,4	2 374,1	2,0	2,1
w tym: wyrażone w walutach obcych	40,4	47,3	0,0	0,0
- fundusze ubezpieczeń społecznych	0,0	0,0	0,0	0,0
w tym: wyrażone w walutach obcych	0,0	0,0	0,0	0,0
Pozostałe	209,7	391,0	0,2	0,3
OGÓLEM	103 924,9	111 769,0	100,0	100,0

Załącznik 23 Zobowiązania banków komercyjnych wobec sektora niefinansowego

	2002			2003		
	Ogółem	złote	waluty obce	Ogółem	złote	waluty obce
Depozyty bieżące, z tego:	78 472,6	62 831,9	15 640,7	91 388,2	74 254,1	17 134,1
- przedsiębiorstw	29 351,8	23 373,5	5 978,3	35 076,8	28 218,1	6 858,7
- gospodarstw domowych	46 182,2	36 830,3	9 351,9	52 894,2	42 946,9	9 947,3
- instytucji niefinansowych działających na rzecz gospodarstw domowych	2 938,6	2 628,1	310,5	3 417,2	3 089,1	328,1
Depozyty terminowe, zablokowane i z terminem wypowiedzenia, z tego:	182 622,8	149 358,5	33 264,3	178 470,4	145 764,2	32 706,2
- przedsiębiorstw	24 403,6	20 574,1	3 829,5	31 866,6	27 075,6	4 791,0
- gospodarstw domowych	153 199,3	124 052,8	29 146,5	141 802,3	114 188,2	27 614,1
- instytucji niefinansowych działających na rzecz gospodarstw domowych	5 019,9	4 731,6	288,3	4 801,5	4 500,4	301,1
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	2 412,9	1 553,8	859,1	2 861,5	1 878,1	983,4
- przedsiębiorstw	1 683,3	1 037,9	645,4	1 947,5	1 226,1	721,4
- gospodarstw domowych	714,0	505,9	208,1	885,5	630,0	255,5
- instytucji niefinansowych działających na rzecz gospodarstw domowych	15,6	10,0	5,6	28,5	22,0	6,5
Kredyty i pożyczki od przedsiębiorstw	124,6	115,6	9,0	25,1	18,0	7,1
Inne zobowiązania	435,9	435,9	0,0	514,1	134,5	379,6
Odsetki	3 529,4	3 384,1	145,3	2 693,7	2 600,7	93,0
Pozostałe zobowiązania ^a	489,0	306,0	183,0	756,5	398,7	357,8
OGÓŁEM	268 087,2	217 985,8	50 101,4	276 709,5	225 048,3	51 661,2

^aewidencjonowane na koncie 291

Załącznik 24 Depozyty sektora niefinansowego (w mln zł)

	Sektor bankowy	w tym:		Banki komercyjne	w tym:	
		złote	waluty obce		złote	waluty obce
depozyty ogółem						
1996	111 677,9	86 909,2	24 768,7	105 534,7	80 766,0	24 768,7
1997	144 405,9	112 025,9	32 380,0	136 821,0	104 441,0	32 380,0
1998	187 496,5	153 333,2	34 163,3	177 744,4	143 581,1	34 163,3
1999	220 969,5	179 664,3	41 305,2	209 875,0	168 569,8	41 305,2
2000	254 173,2	210 223,9	43 949,3	240 953,6	197 005,4	43 948,2
2001	287 093,6	234 251,3	52 842,3	271 000,4	218 172,0	52 828,4
2002	278 467,0	229 536,8	48 930,2	261 095,4	212 190,4	48 905,0
03.2003	275 123,0	225 846,4	49 276,6	258 121,1	208 874,8	49 246,3
06.2003	276 553,1	228 022,3	48 530,8	259 246,9	210 749,2	48 497,7
09.2003	279 156,2	230 422,3	48 733,9	261 185,0	212 490,8	48 694,2
2003	288 996,7	239 110,1	49 886,6	269 858,6	220 018,3	49 840,3
podmiotów gospodarczych / przedsiębiorstw^a						
1996	29 129,9	26 299,1	2 830,8	27 298,0	24 467,2	2 830,8
1997	35 466,3	30 293,4	5 172,9	33 483,8	28 310,9	5 172,9
1998	45 899,3	37 832,2	8 067,1	43 638,6	35 571,5	8 067,1
1999	56 694,7	48 268,9	8 425,8	54 347,0	45 921,2	8 425,8
2000	55 621,5	46 875,7	8 745,8	53 008,1	44 262,8	8 745,3
2001	65 076,7	52 032,1	13 044,6	61 878,2	48 834,9	13 043,3
2002	54 793,0	44 984,5	9 808,4	53 755,4	43 947,6	9 807,8
03.2003	50 998,8	41 455,3	9 543,5	50 148,4	40 605,5	9 542,9
06.2003	56 642,5	46 482,4	10 160,1	55 734,6	45 575,0	10 159,6
09.2003	60 504,7	50 141,0	10 363,7	59 424,1	49 061,3	10 362,8

	Sektor bankowy	w tym:		Banki komercyjne	w tym:	
		złote	waluty obce		złote	waluty obce
2003	68 285,4	56 634,7	11 650,7	66 943,4	55 293,7	11 649,7
osób prywatnych / gospodarstw domowych^a						
1996	79 023,1	57 436,7	21 586,4	74 996,6	53 410,2	21 586,4
1997	104 112,7	77 493,8	26 618,9	98 818,1	72 199,2	26 618,9
1998	135 822,5	110 013,2	25 809,3	128 676,0	102 866,7	25 809,3
1999	156 948,9	124 639,7	32 309,2	148 586,0	116 276,8	32 309,2
2000	189 594,8	154 864,8	34 730,0	179 400,1	144 670,6	34 729,5
2001	212 211,8	172 997,4	39 214,4	199 800,4	160 598,3	39 202,1
2002	215 203,3	176 680,9	38 522,4	199 381,5	160 883,1	38 498,4
03.2003	215 738,4	176 669,0	39 069,4	200 104,4	161 064,2	39 040,2
06.2003	211 355,8	173 713,1	37 642,7	195 531,0	157 920,4	37 610,6
09.2003	209 910,5	172 205,0	37 705,5	193 611,2	155 943,9	37 667,3
2003	211 895,8	174 289,6	37 606,2	194 696,5	157 135,1	37 561,4
pozostałych podmiotów / instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych^a						
1996	3 524,9	3 173,4	351,5	3 240,1	2 888,6	351,5
1997	4 826,9	4 238,7	588,2	4 519,1	3 930,9	588,2
1998	5 774,7	5 487,8	286,9	5 429,8	5 142,9	286,9
1999	7 325,9	6 755,7	570,2	6 942,0	6 371,8	570,2
2000	8 956,9	8 483,4	473,5	8 545,4	8 072,0	473,4
2001	9 805,1	9 221,8	583,3	9 321,8	8 738,8	583,0
2002	8 470,7	7 871,4	599,3	7 958,5	7 359,7	598,8
03.2003	8 385,8	7 722,1	663,7	7 868,3	7 205,1	663,2
06.2003	8 554,8	7 826,8	728,0	7 981,3	7 253,8	727,5
09.2003	8 741,0	8 076,3	664,7	8 149,7	7 485,5	664,2
2003	8 815,5	8 185,8	629,7	8 218,7	7 589,5	629,2

^a Nowa klasyfikacja podmiotowa obowiązuje od marca 2002 r.

Załącznik 25 Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane banków komercyjnych

	Wartość w mln zł		Struktura w %	
	2002	2003	2002	2003
Kapitał podstawowy ^a	10 671,8	11 561,4	22,9	24,7
Akcje własne	-10,7	-10,8	0,0	0,0
Fundusz zapasowy ^b	14 204,7	14 415,3	32,4	30,8
Kapitały rezerwowe ^c	12 146,9	11 711,2	27,8	25,0
Fundusz ogólnego ryzyka	4 618,0	5 583,4	10,6	11,9
Wynik z lat ubiegłych	-379,5	-455,7	-1,1	-1,0
Fundusz z aktualizacji wyceny	674,5	630,0	2,1	1,3
Inne fundusze uzupełniające określone uchwałą KNB	21,7	330,0	0,0	0,7
Rezerwa na ryzyko i wydatki niezwiązane z podstawową działalnością banku	673,8	2,0	0,0	0,0
Zobowiązania podporządkowane przy uwzględnieniu okresu wymagalności	2 322,5	2 267,4	4,1	4,8
Pozostałe zobowiązania podporządkowane	387,5	858,9	1,2	1,8
Odsetki od zobowiązań podporządkowanych	7,3	7,4	0,0	0,0
Razem kapitały i zobowiązania podporządkowane	45 338,5	46 900,6	100,0	100,0

^a kapitał zakładowy w banku w formie spółki akcyjnej, fundusz statutowy w banku państwowym oraz kapitał przeznaczony na działalność oddziału banku zagranicznego.

^b w banku w formie spółki akcyjnej i państwowym, zasobowy w bankach spółdzielczych.

^c fundusz rezerwowy w banku państwowym.

Załącznik 26 Pozycje pozabilansowe banków komercyjnych

	Wartość w mld zł		Struktura w %		Zmiana w mld zł	Dyna- mika w %
	2002	2003	2002	2003		
POZYCJE POZABILANSOWE - OGÓŁEM	1 208,7	1 644,2	100,0	100,0	435,6	136,0
I. ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE	86,4	98,5	7,1	6,0	12,1	114,0
1. Jednostkom finansowym	18,2	18,4	1,5	1,1	0,2	101,1
- dotyczące finansowania	12,6	11,0	1,0	0,7	-1,6	87,1
- gwarancyjne	5,6	7,4	0,5	0,5	1,8	132,6
2. Jednostkom niefinansowym	64,1	75,6	5,3	4,6	11,6	118,0
- dotyczące finansowania	53,4	64,0	4,4	3,9	10,6	119,8
w tym linie kredytowe	50,9	60,3	4,2	3,7	9,4	118,4
- gwarancyjne	10,6	11,6	0,9	0,7	1,0	109,2
w tym poręczenia i gwarancje spłaty kredytów	3,4	3,9	0,3	0,2	0,4	113,2
3. Na rzecz budżetu	4,1	4,4	0,3	0,3	0,3	108,4
Zobowiązania zagrożone	6,4	7,8	0,5	0,5	1,4	121,2
- poniżej standardu	2,9	2,8	0,2	0,2	0,0	98,6
- wątpliwe	3,1	4,6	0,3	0,3	1,5	148,0
- stracone	0,5	0,4	0,0	0,0	-0,1	82,7
II. ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ OPERACJI KUPNA/SPRZEDAŻY	1 050,6	1 464,1	86,9	89,0	413,5	139,4
1. Operacje walutowe	441,0	425,0	36,5	25,8	-16,0	96,4
- bieżące operacje wymiany	50,1	44,5	4,1	2,7	-5,6	88,9
- dewizy zakupione	21,9	20,5	1,8	1,2	-1,5	93,4
- dewizy sprzedane	21,1	19,0	1,7	1,2	-2,1	90,2
- terminowe operacje wymiany	390,6	380,3	32,3	23,1	-10,3	97,4
- dewizy zakupione	178,7	178,4	14,8	10,9	-0,3	99,9
- dewizy sprzedane	192,9	185,1	16,0	11,3	-7,8	96,0
- różnice z tytułu transakcji swap	0,3	0,1	0,0	0,0	-0,1	44,9
2. Operacje papierami wartościowymi	11,2	16,2	0,9	1,0	5,0	145,0
- papiery wartościowe do otrzymania	7,8	9,9	0,6	0,6	2,1	127,3
- papiery wartościowe do wydania	3,1	6,0	0,3	0,4	2,9	192,2
- przejęcie emisji	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	104,5
3. Zobowiązania z tytułu operacji instrumentami finansowymi	557,2	975,0	46,1	59,3	417,8	175,0
- nabyte	277,5	507,5	23,0	30,9	229,9	182,9
- sprzedane	279,6	467,5	23,1	28,4	187,9	167,2
4. Pozostałe	41,3	48,0	3,4	2,9	6,7	116,1
III. ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE	71,7	81,6	5,9	5,0	10,0	113,9
1. Od jednostek finansowych	44,2	44,6	3,7	2,7	0,4	100,9
- dotyczące finansowania	32,6	32,6	2,7	2,0	-0,1	99,7
- gwarancyjne	11,6	12,1	1,0	0,7	0,5	104,4
2. Od jednostek niefinansowych	16,3	25,3	1,4	1,5	9,0	155,2
- dotyczące finansowania	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	103,8
- gwarancyjne	15,8	24,7	1,3	1,5	9,0	157,0
w tym poręczenia i gwarancje spłaty kredytów	11,9	12,4	1,0	0,8	0,4	103,5
3. Od budżetu	11,1	11,7	0,9	0,7	0,5	104,8

Załącznik 27 Transakcje pochodne banków komercyjnych

	Wartość w mld zł		Struktura w %		Liczba banków wykazujących dany rodzaj transakcji	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
TRANSAKCJE POCHODNE OGÓLEM	939 910,2	1 336 130,7	100,0	100,0	34	36
I. TRANSAKCJE TERMINOWE	893 443,9	1 288 378,5	95,1	96,4	34	35
1. Transakcje stopy procentowej	482 768,7	888 255,0	51,4	66,5	25	26
Swap stopy bazowej - kwoty zakupione	24 916,2	31 870,0	2,7	2,4	3	2
Swap stopy bazowej - kwoty sprzedane	24 916,2	31 870,0	2,7	2,4	3	2
Swap st. proc. jednowalutowy - kwoty zakupione	101 735,7	183 865,8	10,8	13,8	19	20
Swap st. proc. jednowalutowy - kwoty sprzedane	101 408,8	176 110,3	10,8	13,2	18	19
FRA - kwoty zakupione	109 402,2	240 426,0	11,6	18,0	13	17
FRA - kwoty sprzedane	110 805,1	207 901,4	11,8	15,6	13	17
Inne o podobnym charakterze - kwoty zakupione	4 547,6	8 135,3	0,5	0,6	3	2
Inne o podobnym charakterze - kwoty sprzedane	5 037,0	8 076,2	0,5	0,6	3	2
2. Transakcje walutowe	408 070,4	397 859,6	43,4	29,8	31	31
Swap walutowy - kwoty zakupione	172 565,2	147 972,8	18,4	11,1	24	23
Swap walutowy - kwoty sprzedane	171 956,6	147 723,8	18,3	11,1	25	23
Swap st. proc. dwuwalutowy - kwoty zakupione	11 536,7	22 702,7	1,2	1,7	11	11
Swap st. proc. dwuwalutowy - kwoty sprzedane	11 580,7	23 520,8	1,2	1,8	11	12
Forward - kwoty zakupione	20 314,8	27 848,3	2,2	2,1	23	24
Forward - kwoty sprzedane	20 115,6	27 721,6	2,1	2,1	23	24
Futures - kwoty zakupione	0,7	76,5	0,0	0,0	1	2
Futures - kwoty sprzedane	0,2	78,7	0,0	0,0	1	2
Inne o podobnym charakterze - kwoty zakupione	0,0	14,1	0,0	0,0	1	1
Inne o podobnym charakterze - kwoty sprzedane	0,0	200,3	0,0	0,0	0	2
3. Transakcje związane z papierami wartościowymi	2 604,8	2 254,3	0,3	0,2	3	4
Forward - kwoty zakupione	1 187,3	1 110,5	0,1	0,1	1	1
Forward - kwoty sprzedane	174,2	575,5	0,0	0,0	1	1
Futures - kwoty zakupione	0,2	7,0	0,0	0,0	1	1
Futures - kwoty sprzedane	141,2	205,6	0,0	0,0	1	1
II. OPCJE	42 994,5	45 680,1	4,6	3,4	13	15
1. Opcje giełdowe	882,4	33,2	0,1	0,0	1	2
Opcje sprzedane	879,6	13,7	0,1	0,0	1	1
Walutowe - opcje nabycia	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0
Walutowe - opcje zbycia	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0
Związane z pap. wart. - opcje nabycia	2,6	11,8	0,0	0,0	1	1
Związane z pap. wart. - opcje zbycia	1,5	1,9	0,0	0,0	1	1
Opcje kupione	2,8	19,5	0,0	0,0	1	2
Walutowe - opcje nabycia	0,0	0,1	0,0	0,0	0	1
Walutowe - opcje zbycia	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0
Związane z pap. wart. - opcje nabycia	1,5	7,8	0,0	0,0	1	2
Związane z pap. wart. - opcje zbycia	1,4	11,5	0,0	0,0	1	1
2. Opcje pozagiełdowe	42 112,1	45 646,9	4,5	3,4	13	14
Opcje sprzedane	21 214,6	22 974,6	2,3	1,7	12	13
Na stopę procentową - opcje nabycia	79,0	309,0	0,0	0,0	1	1
Na stopę procentową - opcje zbycia	1 391,3	0,0	0,1	0,0	1	0
Walutowe - opcje nabycia	10 011,2	12 668,3	1,1	0,9	10	13
Walutowe - opcje zbycia	9 235,6	9 411,1	1,0	0,7	9	10
Związane z pap. wart. - opcje nabycia	380,9	585,4	0,0	0,0	1	2
Opcje kupione	20 897,5	22 672,3	2,2	1,7	13	14
Na stopę procentową - opcje nabycia	844,5	0,0	0,1	0,0	3	0
Na stopę procentową - opcje zbycia	875,4	0,0	0,1	0,0	2	0
Walutowe - opcje nabycia	10 327,9	12 754,5	1,1	1,0	11	13
Walutowe - opcje zbycia	7 869,6	8 677,0	0,8	0,6	9	10
Związane z pap. wart. - opcje nabycia	960,0	1 217,2	0,1	0,1	1	4
Związane z pap. wart. - opcje zbycia	20,1	23,6	0,0	0,0	0	1
III. INNE INSTRUMENTY	3 471,8	2 072,1	0,4	0,2	2	3
1. Giełdowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0	2
2. Pozagiełdowe	3 471,8	2 072,1	0,4	0,2	2	3
Cap - kwoty zakupione	1 224,0	701,8	0,1	0,1	1	2
Cap - kwoty sprzedane	1 224,0	701,8	0,1	0,1	1	1
Floor - kwoty zakupione	511,6	333,9	0,1	0,0	1	1
Floor - kwoty sprzedane	511,6	333,9	0,1	0,0	1	0

Załącznik 28 Rachunek zysków i strat banków^a (w mln zł)

		Banki komercyjne		Banki spółdzielcze		Sektor bankowy	
		2002	2003	2002	2003	2002	2003
I	Przychody z tytułu odsetek	33 831,0	25 626,9	2 475,2	1 996,1	36 306,2	27 623,0
II	Koszty odsetek	19 442,0	12 122,5	984,8	633,1	20 426,8	12 755,6
III	Wynik z tytułu odsetek (I-II)	14 389,0	13 504,4	1 490,4	1 363,0	15 879,4	14 867,4
IV	Przychody z tytułu prowizji	7 159,5	8 490,9	676,5	777,9	7 836,0	9 268,8
V	Koszty z tytułu prowizji	1 091,9	1 505,3	36,5	46,9	1 128,4	1 552,2
VI	Wynik z tytułu prowizji (IV-V)	6 067,5	6 985,6	640,1	731,0	6 707,6	7 716,6
VII	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych, innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	359,2	464,3	11,1	0,1	370,3	464,4
VIII	Wynik operacji finansowych	2 164,4	784,7	57,7	4,0	2 222,1	788,7
IX	Wynik z pozycji wymiany	4 020,3	3 139,6	2,3	2,4	4 022,6	3 142,0
X	Wynik działalności bankowej	27 000,4	24 878,6	2 201,6	2 100,4	29 202,0	26 979,0
XI	Pozostałe przychody operacyjne	998,0	1 297,2	43,0	47,1	1 041,1	1 344,4
XII	Pozostałe koszty operacyjne	1 150,5	1 053,0	48,6	49,2	1 199,1	1 102,2
XIII	Koszty działania banku	14 886,6	14 611,2	1 437,5	1 457,7	16 324,1	16 068,9
	Wynagrodzenia	6 348,5	6 438,7	862,8	869,5	7 211,3	7 308,2
	Ubezpieczenia i inne świadczenia	1 396,2	1 292,8	196,8	197,9	1 593,0	1 490,7
	Inne	7 141,9	6 879,8	377,9	390,3	7 519,8	7 270,1
XIV	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	2 103,7	2 313,0	112,0	121,4	2 215,7	2 434,4
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizację wartości	19 220,9	18 751,5	518,9	515,6	19 739,8	19 267,1
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	12 693,6	14 801,9	368,5	400,8	13 062,1	15 202,7
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV-XVI), w tym:	6 527,3	3 949,6	150,4	114,8	6 677,7	4 064,4
	- różnica wartości rezerw celowych i na ogólne ryzyko bankowe	6 128,3	3 860,7	139,9	114,2	6 268,2	3 974,9
	- różnica aktualizacji wartości aktywów finansowych	399,0	88,9	10,5	0,6	409,5	89,5
XVIII	Wynik z działalności operacyjnej (X+XI-XII-XIII-XIV +/-XVII)	3 330,4	4 249,0	496,1	404,4	3 826,5	4 653,4
XIX	Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,6	-2,2	-0,2	0,0	0,4	-2,2
XX	Wynik finansowy brutto (XVIII+/-XIX)	3 330,9	4 246,8	495,9	404,5	3 826,9	4 651,2
XXI	Podatek dochodowy	1 341,1	1 742,8	140,2	121,9	1 481,3	1 864,8
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	7,3	0,2	-0,1	0,1	7,3	0,4
XXIII	Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	.	-273,9	.	0,0	.	-273,9
XXIV	Wynik finansowy netto	1 982,5	2 229,8	355,8	282,4	2 338,3	2 512,2

^a Za 2002 r. dane ostateczne, za 2003 r. wstępne.

Załącznik 29 Struktura wyniku działalności bankowej i jego rozdysponowanie (w %)

	Banki komercyjne		Banki spółdzielcze		Sektor bankowy	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Wynik z tytułu odsetek	53,3	54,3	67,7	64,9	54,4	55,1
Wynik pozaodsetkowy, w tym:	46,7	45,7	32,3	35,1	45,6	44,9
- Wynik z tytułu prowizji	22,5	28,1	29,1	34,8	23,0	28,6
- Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych, innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	1,3	1,9	0,5	0,0	1,3	1,7
- Wynik operacji finansowych	8,0	3,2	2,6	0,2	7,6	2,9
- Wynik z pozycji wymiany	14,9	12,6	0,1	0,1	13,8	11,6
Wynik działalności bankowej	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Koszty działania banku	-55,1	-58,7	-65,3	-69,4	-55,9	-59,6
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niemater. i prawnych	-7,8	-9,3	-5,1	-5,8	-7,6	-9,0
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-24,2	-15,9	-6,8	-5,5	-22,9	-15,1
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wynik z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-0,6	1,0	-0,3	-0,1	-0,5	0,9
Wynik finansowy brutto	-12,3	-17,1	-22,5	-19,3	-13,1	-17,2

Załącznik 30 Podstawowe elementy tworzenia wyniku działalności bankowej (w mln zł)

	Wynik z odsetek	Ogółem	Wynik pozaodsetkowy			z pozycji wymiany	Wynik działalności bankowej
			z prowizji	przychody z akcji i udziałów	operacji finansowych		
Banki komercyjne							
1997	10 872,1	4 169,0	2 590,8	151,9	266,5	1 159,9	15 041,0
1998	12 122,5	5 257,8	2 968,4	415,3	187,6	1 686,5	17 380,2
1999	12 722,4	7 478,4	4 013,4	882,0	864,6	1 718,4	20 200,8
2000	15 557,7	10 009,1	5 165,5	441,7	1 331,5	3 070,3	25 566,7
2001	13 813,7	12 934,0	5 675,6	536,8	1 681,1	5 040,6	26 747,7
2002	14 389,0	12 611,4	6 067,5	359,2	2 164,4	4 020,3	27 000,4
2003	13 504,4	11 374,2	6 985,6	464,3	784,7	3 139,6	24 878,6
Banki spółdzielcze							
1997	939,6	228,0	221,5	1,7	4,8	0,0	1 167,6
1998	956,4	261,0	258,7	0,1	2,2	0,0	1 217,5
1999	1 041,4	362,3	358,8	0,2	3,3	0,0	1 403,6
2000	1 397,7	475,1	471,0	0,7	3,4	0,1	1 872,8
2001	1 567,8	540,1	540,2	0,1	-0,4	0,1	2 107,8
2002	1 490,4	711,2	640,1	11,1	57,7	2,3	2 201,6
2003	1 363,0	737,4	731,0	0,1	4,0	2,4	2 100,4
Sektor bankowy							
1997	11 811,7	4 396,9	2 812,3	153,6	271,2	1 159,9	16 208,6
1998	13 078,9	5 518,8	3 227,1	415,4	189,9	1 686,5	18 597,7
1999	13 763,8	7 840,7	4 372,2	882,1	868,0	1 718,4	21 604,5
2000	16 955,3	10 484,2	5 636,5	442,4	1 334,9	3 070,4	27 439,5
2001	15 381,4	13 474,1	6 215,9	536,9	1 680,7	5 040,6	28 855,5
2002	15 879,4	13 322,6	6 707,6	370,3	2 222,1	4 022,6	29 202,0
2003	14 867,4	12 111,6	7 716,6	464,4	788,7	3 142,0	26 979,0

Załącznik 31 Podstawowe elementy rozdysonowania wyniku działalności bankowej (w mln zł)

	Koszty działania	Amortyzacja	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	Wynik finansowy	
				brutto	netto
Banki komercyjne					
1997	7 282,2	892,1	725,8	6 306,0	4 270,15
1998	9 600,1	1 202,7	2 450,6	4 370,3	1 648,45
1999	11 439,4	1 598,2	3 051,8	4 766,5	2 972,04
2000	14 213,2	1 839,3	4 377,2	5 526,9	3 909,26
2001	14 544,8	2 002,8	5 299,0	5 300,4	3 917,19
2002	14 886,6	2 103,7	6 527,3	3 330,9	1 982,53
2003	14 611,2	2 313,0	3 949,6	4 246,8	2 229,81
Banki spółdzielcze					
1997	792,8	45,4	-16,8	350,6	225,4
1998	868,3	52,6	19,1	285,1	176,5
1999	976,0	65,2	48,3	323,5	208,7
2000	1 212,6	85,1	104,5	477,7	303,0
2001	1 364,9	100,3	158,4	489,8	316,2
2002	1 437,5	112,0	150,4	495,9	355,8
2003	1 457,7	121,4	114,8	404,5	282,4
Sektor bankowy					
1997	8 075,0	937,4	709,0	6 656,7	4 495,56
1998	10 468,4	1 255,3	2 469,7	4 655,4	1 824,91
1999	12 415,3	1 663,4	3 100,0	5 090,0	3 180,77
2000	15 425,8	1 924,3	4 481,7	6 004,6	4 212,30
2001	15 909,7	2 103,0	5 457,4	5 790,2	4 233,43
2002	16 324,1	2 215,7	6 677,7	3 826,9	2 338,33
2003	16 068,9	2 434,4	4 064,4	4 651,2	2 512,23

Załącznik 32 Przychody ogółem, koszty całkowite oraz rentowność i poziom kosztów

	Kwota (w mln zł)		Rentowność (w %)		Poziom kosztów ^c (w %)
	Przychody ogółem	Koszty całkowite	brutto ^a	netto ^b	
Banki komercyjne					
1997	38 441,7	32 135,7	19,6	13,3	83,6
1998	48 970,3	44 600,0	9,8	3,7	91,1
1999	50 181,6	45 415,1	10,5	6,5	90,5
2000	74 723,2	69 196,3	8,0	5,6	92,6
2001	84 350,8	79 050,4	6,7	5,0	93,7
2002	86 215,4	82 884,5	4,0	2,4	96,1
2003	75 247,9	71 001,1	6,0	3,1	94,4
Banki spółdzielcze					
1997	2 372,5	2 021,8	17,3	11,2	85,2
1998	2 632,4	2 347,3	12,2	7,5	89,2
1999	2 609,0	2 285,5	14,2	9,1	87,6
2000	3 568,6	3 090,9	15,5	9,8	86,6
2001	4 127,7	3 637,9	13,5	8,7	88,1
2002	3 657,8	3 161,9	15,7	11,3	86,4
2003	3 231,7	2 827,2	14,3	10,0	87,5
Sektor bankowy					
1997	40 814,1	34 157,5	19,5	13,2	83,7
1998	51 602,7	46 947,3	9,9	3,9	91,0
1999	52 790,6	47 700,6	10,7	6,7	90,4
2000	78 291,8	72 287,2	8,9	6,3	92,3
2001	88 478,5	82 688,3	7,0	5,1	93,5
2002	89 873,2	86 046,3	4,5	2,7	95,7
2003	78 479,5	73 828,3	6,3	3,4	94,1

^a Relacja wyniku finansowego brutto do kosztów całkowitych.

^b Relacja wyniku finansowego netto do kosztów całkowitych.

^c Relacja kosztów całkowitych do przychodów ogółem.

Załącznik 33 Podstawowe wskaźniki efektywności (w %)

	Marża odsetkowa ^a	Wskaźnik kosztów operacyjnych ^b	ROA ^c	ROE ^d
Banki komercyjne				
1997	5,4	54,3	2,1	37,0
1998	4,7	62,2	0,7	9,2
1999	4,0	64,5	0,9	12,9
2000	4,0	62,8	1,1	14,5
2001	3,5	61,9	1,0	12,8
2002	3,3	62,9	0,5	5,2
2003	3,0	68,0	0,5	5,9
Banki spółdzielcze				
1997	9,5	71,8	2,0	30,8
1998	8,0	75,6	1,4	17,9
1999	7,4	74,2	1,4	17,9
2000	8,6	69,3	1,8	22,4
2001	8,0	69,5	1,6	19,4
2002	6,7	70,4	1,6	18,2
2003	5,6	75,2	1,2	12,3

	Marża odsetkowa ^a	Wskaźnik kosztów operacyjnych ^b	ROA ^c	ROE ^d
Sektor bankowy				
1997	5,6	55,6	2,1	34,1
1998	4,8	63,0	0,7	9,1
1999	4,2	65,2	1,0	12,9
2000	4,2	63,2	1,0	14,2
2001	3,7	62,4	1,0	12,1
2002	3,4	63,5	0,5	5,8
2003	3,1	68,6	0,5	6,2

^a Relacja wyniku z odsetek do średnich aktywów pomniejszonych o odsetki zapadłe od należności zagrożonych.

^b Relacja kosztów operacyjnych (działania i amortyzacji) do wyniku działalności bankowej.

^c Relacja wyniku finansowego netto do średnich aktywów pomniejszonych o odsetki zapadłe od należności zagrożonych.

^d Relacja wyniku finansowego netto do średnich funduszy podstawowych.

Załącznik 34 Wybrane wskaźniki finansowe banków^a

	Banki komercyjne		Banki spółdzielcze		Sektor bankowy	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Liczba banków objętych analizą	58 ^b	56 ^c	605	600	663	656
Aktywa przychodowe w % aktywów	86,23	87,88	86,89	89,78	86,26	87,98
Aktywa pracujące w % aktywów	82,32	83,78	85,74	88,41	82,49	84,02
Wynik z odsetek w % śr. aktywów ^d (marża odsetkowa)	3,27	3,01	6,70	5,59	3,43	3,14
Wynik działalności podstawowej ^e w % śr. aktywów	5,87	5,26	9,86	8,62	6,06	5,43
Koszty działania banku w % śr. aktywów	3,38	3,26	6,47	5,98	3,53	3,40
Saldo rezerw celowych i aktualizacji wartości w % śr. aktywów	1,48	0,88	0,68	0,48	1,44	0,86
Wynik brutto w % śr. aktywów	0,75	0,95	2,23	1,66	0,83	0,99
Średni zwrot z aktywów odsetkowych	8,73	6,39	12,19	8,94	8,90	6,53
Średni koszt pasywów odsetkowych	5,48	3,31	5,28	3,09	5,47	3,30

^a Na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno - Finansowych Banku na tle Grupy Rówieśniczej.

^b Bez banku, który podjął działalność operacyjną w kwietniu 2002 r.

^c Bez banku, który podjął działalność operacyjną we wrześniu 2003 r. i banku, którego licencja została sprzedana w październiku 2003 r.

^d Pomniejszonych o odsetki zapadłe od należności zagrożonych.

^e Suma wyniku odsetkowego, z prowizji, z operacji wymiany i z operacji papierami wartościowymi.

Załącznik 35 Struktura banków komercyjnych według marży odsetkowej

Marża odsetkowa (w %)	Liczba banków	
	2002	2003
-2 - 0	1	0
0 - 2	12	14
2 - 4	17	26
4 - 6	14	6
6 - 8	6	4
8 - 10	5	2
10 - 13	3	4
Razem	58 ^a	56 ^b
I kwartyl (Q ₁)	2,16	2,12
Mediana (Me)	3,82	2,74
III kwartyl (Q ₃)	6,11	4,80
Średnia arytmetyczna (x)	3,27	3,01

^a Bez banku, który podjął działalność operacyjną w kwietniu 2002 r.

^b Bez banku, który podjął działalność operacyjną we wrześniu 2003 r. i banku, którego licencja została sprzedana w październiku 2003 r.

Załącznik 36 Współczynnik zysku z aktywów ROA

Zysk z aktywów ROA netto (w %)	Liczba banków komercyjnych	
	2002	2003
-20,0 - (-13,0)	5	0
-9,0 - (-3,0)	2	5
-3,0 - 0,0	9	5
0,0 - 0,5	12	16
0,5 - 1,0	9	13
1,0 - 1,5	10	6
1,5 - 2,0	3	1
2,0 - 3,0	4	3
3,0 - 7,0	4	7
Razem	58 ^a	56 ^b
Mediana (Me)	0,6	0,6
Przedział dominanty	0,0-0,5	0,0-0,5
Średnia arytmetyczna (x)	0,5	0,5

^a Bez banku, który podjął działalność operacyjną w kwietniu 2002 r.

^b Bez banku, który podjął działalność operacyjną we wrześniu 2003 r. i banku, którego licencja została sprzedana w październiku 2003 r.

Załącznik 37 Współczynnik zysku z kapitału ROE

Zwrot z kapitału ROE (w %)	Liczba banków komercyjnych	
	2002	2003
-442 - (-30)	5	3
-22 - 0	9	6
0 - 10	25	29
10 - 20	10	10
20 - 30	3	3
30 - 40	3	1
40 - 76	1	2
Razem	56 ^a	54 ^b
Mediana (Me)	4,3	4,9
Przedział dominanty	0-10	0-10
Średnia arytmetyczna (x)	5,2	5,9

^a Bez banku, który podjął działalność operacyjną w kwietniu 2002 r. oraz banków o ujemnych funduszach podstawowych.

^b Bez banku, który podjął działalność operacyjną we wrześniu 2003 r. i banku, którego licencja została sprzedana w październiku 2003 r. oraz banków o ujemnych funduszach podstawowych.

Załącznik 38 Struktura jakościowa należności banków (w mln zł)

	Należności ogółem	Należności pod obserwacją	Banki komercyjne				Należności ogółem	Należności pod obserwacją	Banki spółdzielcze			
			Należności zagrożone	poniżej standardu	z tego:				Należności zagrożone	poniżej standardu	z tego:	
					wątpliwe	stracone					wątpliwe	stracone
Należności od sektora finansowego												
1997	33 978,2	-	566,8	309,1	11,0	246,6	3 179,0	-	25,7	0,0	0,0	25,7
1998	43 085,6	-	1 122,3	552,3	71,3	498,7	3 726,1	-	22,2	0,0	0,0	22,1
1999	56 192,7	890,8	1 387,3	219,0	134,2	1 034,1	4 191,3	0,0	16,4	0,0	0,0	16,4
2000	84 586,3	1 351,8	1 829,2	389,6	536,9	902,7	4 253,3	0,4	15,7	0,1	0,2	15,4
2001	84 434,8	1 511,8	2 155,9	363,9	469,9	1 322,1	6 169,5	0,9	24,5	0,8	2,3	21,4
2002	70 818,9	1 084,9	2 463,7	508,1	724,5	1 231,2	6 330,9	0,6	21,3	2,1	0,2	18,9
2003	70 513,8	889,5	2 319,7	300,5	673,1	1 346,1	6 205,9	0,1	17,8	2,0	0,0	15,7
Należności od sektora niefinansowego												
1997	96 681	-	10 160	3 811	1 160	5 190	5 628,3	-	197,4	60,0	23,4	114,1
1998	123 544	-	13 398	4 921	2 496	5 981	6 078,5	-	209,8	69,6	29,5	110,7
1999	155 130	10 125	21 298	8 160	5 528	7 610	7 930,5	53,6	283,4	105,9	40,1	137,5
2000	180 430	11 887	27 997	8 076	9 696	10 225	9 941,4	142,1	451,2	173,7	71,0	206,5
2001	192 322	12 375	35 782	9 181	10 181	16 419	11 198,5	190,3	696,9	241,6	122,8	332,5
2002	197 538	14 101	43 490	9 900	11 509	22 082	12 739,9	181,4	924,4	248,4	146,9	529,1
2003	211 282	13 905	46 138	9 578	12 559	24 001	14 919,1	232,1	1 072,2	235,6	162,7	673,9
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych												
1997	3 326,8	-	-	-	-	-	17,7	-	0,0	0,0	0,0	0,0
1998	6 452,9	-	-	-	-	-	47,3	-	0,0	0,0	0,0	0,0
1999	11 009,6	37,0	90,9	1,2	32,7	57,0	98,5	0,2	0,2	0,0	0,0	0,2
2000	6 633,2	54,4	47,6	1,7	2,7	43,2	213,6	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
2001	10 912,4	56,1	73,4	6,7	14,6	52,1	295,9	6,6	0,7	0,0	0,7	0,0
2002	14 100,1	39,3	263,2	41,5	147,4	74,3	374,0	4,4	4,1	0,4	3,2	0,5
2003	19 012,8	38,0	464,0	81,2	254,3	128,5	505,5	4,6	8,9	2,1	6,2	0,6

Załącznik 39 Udział należności zagrożonych w należnościach brutto od sektora niefinansowego (w %)

	Udział należności zagrożonych w należnościach brutto			
	Ogółem	poniżej standardu	w tym: wątpliwe	stracone
	System bankowy			
1993	30,1	7,3	6,1	16,7
1994	27,9	5,8	5,4	16,7
1995	20,4	5,2	3,4	11,8
1996	12,7	3,9	1,6	7,2
1997	10,2	3,8	1,2	5,2
1998	10,5	3,9	1,9	4,7
1999	13,3	5,1	3,4	4,8
2000	15,0	4,4	5,1	5,5
2001	17,9	4,6	5,1	8,2
2002	21,1	4,8	5,6	10,7
31.03.2003	21,4	4,8	5,8	10,8
30.06.2003	22,1	5,0	5,9	11,2
30.09.2003	21,3	4,6	5,6	11,1
31.12.2003	20,9	4,4	5,6	10,9
	Banki komercyjne			
1993	31,0	7,5	6,4	17,1
1994	28,5	5,9	5,7	16,9
1995	20,9	5,4	3,5	12,0
1996	13,2	4,1	1,7	7,4
1997	10,5	3,9	1,2	5,4
1998	10,9	4,0	2,0	4,9
1999	13,7	5,3	3,6	4,8
2000	15,5	4,5	5,4	5,6
2001	18,6	4,8	5,3	8,5
2002	22,0	5,0	5,8	11,2
31.03.2003	22,3	5,0	6,1	11,2
30.06.2003	23,1	5,3	6,2	11,6
30.09.2003	22,2	4,8	5,9	11,5
31.12.2003	21,8	4,5	5,9	11,4
	Banki spółdzielcze			
1993	24,4	5,5	4,1	14,8
1994	21,3	3,8	2,4	15,1
1995	11,7	1,9	1,1	8,7
1996	5,3	1,2	0,4	3,7
1997	3,7	1,1	0,4	2,2
1998	3,5	1,2	0,5	1,8
1999	3,6	1,4	0,5	1,7
2000	4,5	1,7	0,7	2,1
2001	6,2	2,1	1,1	3,0
2002	7,2	2,1	1,1	4,0
31.03.2003	7,3	1,8	1,3	4,2
30.06.2003	7,3	1,8	1,2	4,3
30.09.2003	7,3	1,8	1,1	4,4
31.12.2003	7,2	1,6	1,1	4,5

Załącznik 40 Należności zagrożone od sektora finansowego banków komercyjnych (stan na 31.12.2003 r.)

	Należności ogółem	Należności zagrożone	w tym stracone	Udział
				należności zagrożonych %
mln zł				
Od banków, z tego z siedzibą	59 990,4	205,8	204,5	0,3
- w Polsce	21 730,1	68,5	67,2	0,3
- za granicą	38 260,3	137,3	137,3	0,4
Od inst. ubezpieczeniowych i funduszy emeryt.	167,9	0,5	0,5	0,3
Od pozostałych instytucji pośrednictwa finans. ^a	9 037,6	1 531,3	732,9	16,9
Od pomocniczych instytucji finansowych ^b	1 233,4	522,2	404,6	42,3
OGÓŁEM	70 429,4	2 259,8	1 342,5	3,2

^a m.in. spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, firmy leasingowe oraz factoringowe.

^b m.in. agenci ubezpieczeniowi, kantory, giełdy towarowe, fundacje finansowe.

Załącznik 41 Należności zagrożone banków komercyjnych od sektora niefinansowego (stan na 31.12.2003 r.)

	Należności ogółem	Należności zagrożone	w tym stracone	Udział
				należności zagrożonych %
mln zł				
Należności od przedsiębiorstw	123 956,2	33 398,2	15 335,3	26,9
Należności od gospodarstw domowych, w tym	86 478,1	12 393,6	8 459,5	14,3
od osób prywatnych	69 982,1	7 726,1	4 986,3	11,2
od przedsiębiorców indywidualnych	13 447,2	3 993,2	2 937,1	29,7
Należności od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	847,9	346 0	206,1	40,8
OGÓŁEM	211 282,3	46 137,8	24 000,9	21,8
w tym: kredyty konsumenckie	21 085,7	2 326,9	1 522,8	11,0
kredyty zabezpieczone hipoteką	53 204,4	7 257,5	3 717,6	13,6

Załącznik 42 Udział kredytów zagrożonych w kredytach dla sektora niefinansowego (w %)

Rodzaje kredytów	Banki komercyjne		Banki spółdzielcze	
	2002	2003	2002	2003
w rachunku bieżącym	20,1	21,6	2,6	3,2
dyskontowe	28,0	33,6	0,9	0,5
eksportowe	41,5	38,4	90,4	x
operacyjne	33,0	35,2	9,2	9,1
na inwestycje	20,6	22,7	5,7	5,7
na nieruchomości	7,8	7,5	4,4	4,1
mieszkaniowe	7,2	6,7	3,8	3,6
na zakup papierów wartościowych	71,2	49,0	1,8	0
związane z funkcjonowaniem kart kredytowych	9,8	11,8	0,6	4,7
pozostałe kredyty i pożyczki	20,5	19,2	8,4	9,7
OGÓŁEM	22,0	21,8	7,3	7,2

Załącznik 43 Udział należności zagrożonych wymagających tworzenia rezerw w należnościach brutto od sektora niefinansowego (w %)

	Udział należności zagrożonych wymagających tworzenia rezerw w należnościach brutto			
	Ogółem	poniżej standardu	w tym: wątpliwe	stracone
Sektor bankowy				
31.03.2002	7,9	2,0	1,4	4,5
31.12.2002	10,9	2,0	1,8	7,1
31.03.2003	11,0	1,9	1,9	7,2
30.06.2003	10,7	1,7	1,6	7,4
30.09.2003	10,3	1,6	1,4	7,3
31.12.2003	9,9	1,6	1,2	7,1
Banki komercyjne				
31.03.2002	8,4	2,1	1,5	4,8
31.12.2002	11,4	2,1	1,9	7,4
31.03.2003	10,9	2,0	1,8	7,1
30.06.2003	11,0	1,6	1,6	7,8
30.09.2003	10,7	1,6	1,5	7,6
31.12.2003	10,3	1,6	1,3	7,4
Banki spółdzielcze				
31.03.2002	2,2	0,7	0,3	1,2
31.12.2002	3,8	1,1	0,6	2,2
31.03.2003	4,0	1,1	0,6	2,3
30.06.2003	3,8	1,0	0,5	2,3
30.09.2003	3,9	1,0	0,5	2,4
31.12.2003	3,8	0,8	0,5	2,5

Załącznik 44 Rezerwy celowe na należności od sektora niefinansowego (stan na 31.12.2003 r.)

	Rezerwy w mln zł		Dynamika 12.2002=100	
	wymagane	utworzone	wymaganych	utworzonych
Rezerwy celowe na należności, w tym:	19 282,8	19 771,2	108,5	109,4
- normalne kredyty konsumpcyjne	133,0	228,9	94,5	106,9
- pod obserwacją	8,6	127,4	167,5	121,9
- zagrożone; z tego	19 141,2	19 415,0	108,6	109,2
poniżej standardu	721,9	769,4	89,7	89,7
wątpliwe	1 478,7	1 580,1	83,3	81,6
stracone	16 940,6	17 065,5	112,6	114,0
Rezerwa na ryzyko ogólne	x	2 523,3		112,7

Załącznik 45 Pokrycie rezerwami celowymi (w % podstawy) wybranych ekspozycji kredytowych (stan na 31.12.2003 r.)

Kategoria ekspozycji kredytowej	Rezerwy wymagane		Rezerwy utworzone
	przed pomniejszeniem	pomniejszone ^a	
Normalne kredyty konsumpcyjne	1,5	0,4	1,1
Pod obserwacją	1,5	0,1	1,0

^a o 25% rezerwy na ryzyko ogólne.

Załącznik 46 Struktura należności od podmiotów niefinansowych, według okresu powstania (stan na 31.12.2003 r.)

		Okres powstania należności						
		Ogółem	do końca 1998	1999	2000	2001	2002	2003
Banki komercyjne								
Należności ogółem	a	211 282,3	18 456,6	12 045,2	17 484,0	28 084,2	39 208,4	96 003,9
	b	100,0	8,7	5,7	8,3	13,3	18,6	45,4
Należności zagrożone	a	46 137,8	5 906,7	4 752,3	6 773,8	8 486,3	6 794,1	13 424,6
	b	100,0	12,8	10,3	14,7	18,4	14,7	29,1
stracone	a	24 000,9	4 150,8	3 468,5	4 638,3	5 048,1	3 344,0	3 351,2
	b	100,0	17,3	14,5	19,3	21,0	13,9	14,0
wątpliwe	a	12 558,7	812,8	743,7	953,3	1 892,1	1 740,9	6 415,9
	b	100,0	6,5	5,9	7,6	15,1	13,9	51,1
poniżej standardu	a	9 578,2	943,2	540,1	1 182,1	1 546,1	1 709,2	3 657,4
	b	100,0	9,8	5,6	12,3	16,1	17,8	38,2
Banki spółdzielcze								
Należności ogółem	a	14 919,1	375,3	420,4	935,1	1 364,4	3 026,4	8 797,6
	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Należności zagrożone	a	1 072,2	123,4	99,8	164,0	215,6	266,0	203,4
	b	7,2	32,9	23,7	17,5	15,8	8,8	2,3
stracone	a	673,9	109,3	80,6	132,7	151,0	147,7	52,6
	b	4,5	29,1	19,2	14,2	11,1	4,9	0,6
wątpliwe	a	2,8	8,0	9,0	14,4	28,5	48,9	53,8
	b	0,0	2,1	2,1	1,5	2,1	1,6	0,6
poniżej standardu	a	235,6	6,1	10,2	16,9	36,2	69,4	97,0
	b	1,6	1,6	2,4	1,8	2,7	2,3	1,1

a) w mln zł

b) w %

Załącznik 47 Należności zagrożone banków komercyjnych od sektora niefinansowego (w % należności brutto) - stan na 31.12.2003 r.

	Przedsiębiorstwa		Gospodarstwa domowe		Razem	
	udział	zmiana ^a	udział	zmiana ^a	udział	zmiana ^a
Należności z zabezpieczonym ryzykiem:						
Pod obserwacją	2,7	0,2	0,9	0,0	2,0	0,1
Zagrożone ogółem, w tym	10,0	1,4	2,5	0,2	7,0	0,8
poniżej standardu	2,2	-0,3	0,6	0,1	1,5	-0,2
wątpliwe	4,4	1,1	0,4	-0,1	2,7	0,5
stracone	3,5	0,6	1,5	0,2	2,7	0,5
Należności z ograniczonym ryzykiem:						
Pod obserwacją	1,5	0,1	0,4	0,2	1,1	0,1
Zagrożone ogółem, w tym	6,1	0,8	1,5	-0,4	4,3	0,1
poniżej standardu	1,8	0,3	0,6	0,0	1,3	0,1
wątpliwe	3,0	0,6	0,2	-0,1	1,9	0,2
stracone	1,3	-0,1	0,8	-0,3	1,1	-0,2
Należności wymagające tworzenia rezerw:						
Pod obserwacją	5,0	-0,8	1,4	-0,4	3,5	-0,7
Zagrożone ogółem, w tym	10,4	-1,2	10,1	-1,0	10,3	-1,1
poniżej standardu	1,5	-0,6	1,8	-0,3	1,6	-0,4
wątpliwe	1,6	-0,7	0,9	-0,4	1,3	-0,6
stracone	7,4	0,1	7,4	-0,4	7,4	-0,1

^a w pkt proc. w porównaniu do końca 2002 r.

Załącznik 48 Rezerwy celowe na należności zagrożone (stan na 31.12.2003 r.)

	Banki komercyjne		Banki spółdzielcze	
	kwota mln zł	dynamika ^a %	kwota mln zł	dynamika ^a %
w rachunku bieżącym	3 054,6	121,4	123,2	22,0
dyskontowe	232,1	87,3	2 324,7	1,7
eksportowe	217,4	62,6	2 092,9	0,3
operacyjne	6 320,3	108,4	136,1	119,2
na inwestycje	3 498,1	120,1	150,0	77,1
na nieruchomości	781,3	134,8	144,3	14,1
mieszkaniowe	686,3	123,9	127,8	6,8
na zakup papierów wartościowych	240,0	126,9	0,0	0,0
związane z funkcjonowaniem kart kredytowych	125,2	136,1	0,0	0,0
pozostałe kredyty i pożyczki	4 104,6	94,5	103,9	280,5
skupione wierzytelności	590,1	84,9	65,5	9,5
zrealizowane gwarancje	171,9	114,5	109,2	0,1
Inne	79,3	70,7	84,2	0,7
OGÓŁEM	19 415,0	107,7	525,3	116,1
Z wyżej wymienionych pozycji				
- kredyty i pożyczki konsumenckie	1 538,8	96,1	264,2	57,4
- kredyty dla rolnictwa	320,1	133,5	131,3	81,6

^agrudzień roku poprzedniego =100

Załącznik 49 Rezerwy celowe i zabezpieczenia prawne na należności zagrożone od podmiotów niefinansowych

	Banki komercyjne		Banki spółdzielcze	
	2002	2003	2002	2003
Rezerwy celowe ogółem (mln zł)	18 092,4	19 415,0	452,4	525,3
z tego na:				
poniżej standardu	859,3	769,4	38,2	32,9
wątpliwe	1 999,6	1 580,1	49,0	47,8
stracone	15 233,5	17 065,5	365,2	444,6
Zabezpieczenia prawne ogółem (mln zł)	20 319,5	22 069,5	281,3	384,1
z tego na:				
poniżej standardu	5 772,8	5 796,5	63,9	78,2
wątpliwe	7 865,6	9 531,9	52,2	69,4
stracone	6 681,1	6 741,1	165,1	236,5
Pokrycie rezerwami części niezabezpieczonej należności ogółem (%):				
poniżej standardu	21,3	21,3	20,7	20,9
wątpliwe	56,3	53,4	51,8	51,3
stracone	101,3	100,7	100,3	101,6

Załącznik 50 Fundusze podstawowe i uzupełniające banków (w mln zł)

	ogółem	Banki komercyjne z tego z przewagą kapitału		Banki spółdzielcze	Sektor bankowy
		polskiego	zagranicznego		
1993	5 966,6	5 822,9	143,7	515,9	6 482,5
1994	8 998,4	8 647,1	351,3	539,5	9 537,9
1995	11 857,5	10 897,2	960,3	670,5	12 528,0
1996	15 723,4	12 260,8	3 462,6	801,7	16 525,1
1997	20 206,9	15 115,3	5 091,6	1 011,7	21 218,6
1998	25 796,7	19 156,3	6 640,4	1 198,5	26 995,2
1999	29 577,8	14 038,4	15 539,4	1 368,2	30 946,0
2000	33 838,5	6 347,1	27 491,4	1 599,2	35 437,7
2001	39 954,8	6 366,6	33 588,2	1 927,6	41 882,4
2002	45 305,1	8 281,1	37 024,0	2 265,0	47 570,1
2003	46 297,2	8 785,1	37 512,1	2 626,5	48 923,7

Załącznik 51 Fundusze własne banków (w mln zł)

	Ogółem	Banki komercyjne z przewagą kapitału		Banki spółdzielcze	Sektor bankowy
		polskiego	zagranicznego		
1993	3 270,5	3 129,4	141,1	123,9	3 394,4
1994	5 193,0	4 851,8	341,2	63,5	5 256,5
1995	7 349,6	6 463,3	886,3	311,3	7 660,9
1996	12 024,2	8 754,1	3 270,1	502,0	12 526,2
1997	17 108,9	12 235,2	4 873,7	751,6	17 860,5
1998	21 500,8	15 063,7	6 437,1	966,8	22 467,6
1999	24 559,7	10 092,3	14 467,4	1 207,1	25 766,8
2000	29 223,9	4 749,1	24 474,8	1 464,6	30 688,5
2001	35 951,1	5 621,8	30 329,3	1 817,7	37 768,8
2002	38 477,2	6 946,3	31 530,9	2 080,6	40 557,8
2003	38 255,9	7 889,6	30 366,3	2 435,3	40 691,2

Załącznik 52 Struktura banków komercyjnych według współczynnika wypłacalności^a

Współczynnik wypłacalności (%)	Liczba banków											
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	
8 i powyżej	69	64	68	73	73	75	68	66	64	53	56	
z tego 30 i powyżej	24	30	26	24	20	18	17	11	15	12	8	
od 15 do 30	26	21	27	21	27	23	28	29	24	22	18	
od 12 do 15	4	5	7	15	15	14	9	12	13	8	16	
od 8 do 12	15	8	8	13	11	20	14	14	12	11	14	
poniżej 8	18	18	13	8	8	8	9	7	5	6	2	
z tego od 2 do 8	5	2	2	1	2	3	4	6	2	2	1	
od 0 do 2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	
poniżej 0	13	15	11	7	6	5	5	1	2	3	1	
Ogółem	87	82	81	81	81	83	77	73	69	59	58	
Mediana (Me)	16,5	20,8	18,5	17,5	16,9	15,0	16,6	16,2	16,0	16,8	14,7	
Średnia arytm. (x)	9,4	11,5	11,5	12,3	12,5	11,7	13,2	12,9	15,1	13,8	13,6	

^a Przed wprowadzeniem uchwały nr 5/2001 KNB z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu i szczególnych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych (...) we współczynniku wypłacalności ujmowany był wyłącznie wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego, a od 31 marca 2002 r. również z tytułu ryzyka rynkowego.

Załącznik 53 Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka ponoszonego przez banki komercyjne

Ryzyko	Liczba banków		Wymóg kapitałowy			
	2002	2003	w mln zł		w %	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Banki komercyjne						
Kredytowe ^a	59	58	18 744,1	19 256,3	84,2	86,2
Koncentracji wierzytelności	12	11	1 517,0	817,3	6,8	3,7
Rynkowe, w tym:	35	34	2 008,9	2 248,3	9,0	10,1
- walutowe	21	16	150,7	18,0	0,7	0,1
- cen towarów	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
- cen kapitałowych papierów wartościowych,			33,7	13,4	0,2	0,1
w tym: szczególne	11	6	10,4	6,8	0,0	0,0
ogólne			23,3	6,6	0,1	0,0
- szczególne instrumentów dłużnych	18	14	346,2	374,4	1,6	1,6
- ogólne stóp procentowych	22	24	1 039,7	1 310,2	4,7	5,9
- rozliczenia - dostawy oraz kontrahenta	18	20	422,8	528,9	1,9	2,4
- gwarantowania emisji pap. wartościowych	6	3	15,7	3,4	0,1	0,0
Całkowity wymóg kapitałowy	59	58	22 270,0	22 321,9	100,0	100,0
Banki podlegające pełnemu reżimowi adekwatności kapitałowej						
Kredytowe ^a	25	27	16 604,1	16 889,7	88,7	86,6
Koncentracji wierzytelności	5	7	109,2	370,6	0,6	1,9
Rynkowe, w tym:	24	26	2 000,7	2 242,6	10,7	11,5
- walutowe	10	8	142,5	12,3	0,8	0,1
- cen towarów	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
- cen kapitałowych papierów wartościowych,			33,7	13,4	0,2	0,1
w tym: szczególne	11	6	10,4	6,8	0,1	0,0
ogólne			23,3	6,6	0,1	0,0
- szczególne instrumentów dłużnych	18	14	346,2	374,4	1,9	1,9
- ogólne stóp procentowych	22	24	1 039,7	1 310,2	5,6	6,7
- rozliczenia - dostawy oraz kontrahenta	18	20	422,8	528,9	2,3	2,7
- gwarantowania emisji pap. wartościowych	6	3	15,7	3,4	0,1	0,0
Całkowity wymóg kapitałowy	25	27	18 714,0	19 502,9	100,0	100,0
Banki podlegające uproszczonemu reżimowi adekwatności kapitałowej						
Kredytowe	34	31	2 140,0	2 366,5	60,2	84,0
Koncentracji wierzytelności	7	4	1 407,8	446,7	39,6	15,8
Rynkowe, w tym:	11	8	8,2	5,8	0,2	0,2
- walutowe	11	8	8,2	5,80	0,2	0,0
Całkowity wymóg kapitałowy	34	31	3 556,0	2 819,0	100,0	100,0

^a w bankach podlegających pełnemu reżimowi adekwatności kapitałowej ryzyko kredytowe dotyczy portfela bankowego

Załącznik 54 Sektor spółdzielczy na tle sektora bankowego (stan na 31.12.2003 r.)

	Suma bilansowa		Fundusze podstawowe i uzupełniające ^c		Kredyty dla podmiotów niefinansowych netto		Depozyty gospodarstw domowych ^d		Straty ogółem ^e		Zysk netto ^f	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %	mln zł	w %	w mln zł	w %
Banki zrzeszające ^a	8 350,6	1,71	525,7	1,07	1 876,7	0,93	848,6	0,40	75,8	2,82	14,9	0,34
Banki spółdzielcze ogółem:	25 689,9	5,25	2 626,5	5,37	14 312,2	7,10	17 199,3	8,12	41,5	1,54	302,2	6,97
zrzeszone w:												
Banku Polskiej Spółdzielczości SA	14 486,3	2,96	1 526,5	3,12	7 518,9	3,73	9 701,8	4,58	24,5	0,91	172,8	3,98
Gospodarczym Banku Wielkopolski SA	7 071,5	1,44	685,1	1,40	4 397,8	2,18	4 660,0	2,20	2,2	0,08	87,4	2,02
Mazowieckim Banku Regionalnym SA	3 309,0	0,68	345,5	0,71	1 972,5	0,98	2 266,8	1,07	0,0	0,00	35,9	0,83
banki niezrzeszone	823,1	0,17	69,4	0,14	423,0	0,21	570,7	0,27	14,8	0,55	6,1	0,14
Sektor spółdzielczy ^b	34 040,5	6,96	3 152,2	6,44	16 188,9	8,03	18 047,9	8,52	117,3	4,36	317,1	7,31
Sektor bankowy	489 241,4	100,0	48 923,7	100,0	201 601,9	100,0	211 895,8	100,0	2 690,5	100,0	4 335,6	100,0

^a Bank Polskiej Spółdzielczości SA, Gospodarczy Bank Wielkopolski SA, Mazowiecki Bank Regionalny SA

^b banki zrzeszające oraz banki spółdzielcze

^c bez pomniejszych

^d depozyty osób prywatnych, przedsiębiorców i rolników indywidualnych

^e strata bieżąca netto, strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania

^f zysk bieżący

Załącznik 55 Zobowiązania banków spółdzielczych wobec sektora niefinansowego (w mln zł)

	Ogółem	2002		Ogółem	2003	
		złote	waluty obce		złote	waluty obce
Depozyty bieżące, z tego:	5 412,5	5 408,5	4,0	6 606,3	6 598,8	7,6
przedsiębiorstw	778,3	777,6	0,7	1 029,1	1 028,2	1,0
gospodarstw domowych	4 291,0	4 287,7	3,3	5 165,4	5 158,8	6,5
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	343,2	343,2	0,0	411,8	411,8	0,1
Depozyty terminowe, zablokowane i z terminem wypowiedzenia, z tego:	11 959,1	11 938,0	21,1	12 531,8	12 493,0	38,8
przedsiębiorstw	259,3	259,3	0,0	312,9	312,8	0,1
gospodarstw domowych	11 530,8	11 510,1	20,7	12 033,9	11 995,7	38,3
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	169,0	168,5	0,4	184,9	184,5	0,4
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	27,3	27,0	0,3	31,1	30,7	0,4

przedsiębiorstw	10,4	10,4	0,0	12,1	12,0	0,1
gospodarstw domowych	16,8	16,5	0,3	19,0	18,7	0,3
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredyty i pożyczki od przedsiębiorstw	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inne zobowiązania	5,2	5,2	0,0	2,9	2,9	0,0
Odsetki	158,2	158,2	0,0	110,4	110,3	0,1
Pozostałe zobowiązania*	14,5	14,5	0,1	13,2	13,1	0,0
OGÓLEM	17 576,9	17 551,3	25,6	19 295,6	19 248,8	46,8

*ewidencjonowane na koncie 291

Załącznik 56 Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane banków spółdzielczych

	Wartość (w mln zł)		Struktura (w %)	
	2002	2003	2002	2003
Kapitał udziałowy	474,7	511,7	20,9	19,5
Należne wpłaty na kapitał podstawowy	-76,6	-73,4	-3,4	-2,8
Akcje własne	0,0	1,5	0,0	0,1
Fundusz zasobowy	1 575,0	1 856,9	69,5	70,8
Kapitały rezerwowe	42,7	54,4	1,9	2,1
Fundusz ogólnego ryzyka	91,7	127,3	4,0	4,9
Wynik z lat ubiegłych	7,4	-11,3	0,3	-0,4
Fundusz z aktualizacji wyceny	116,1	115,3	5,1	4,4
Inne fundusze uzupełniające określone uchwałą KNB	13,4	0,3	0,6	0,0
Rezerwa na ryzyko i wydatki niezwiązane z podstawową działalnością banku	0,1	0,1	0,0	0,0
Zobowiązania podporządkowane przy uwzględnieniu okresu wymagalności	-1,9	26,0	-0,1	1,0
Pozostałe zobowiązania podporządkowane	-2,8	13,3	-0,1	0,5
Odsetki od zobowiązań podporządkowanych	356,0	0,0	15,7	0,0
Razem kapitały i zobowiązania podporządkowane	2 267,6	2 621,9	100,0	100,0

Załącznik 57 Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka ponoszonego przez banki spółdzielcze^a

Rodzaj ryzyka	Liczba banków		Wymóg kapitałowy			
	2002	2003	w mln zł		w %	
			2002	2003	2002	2003
Kredytowe	605	600	1 197,0	1 373,5	96,03	99,84
Koncentracji wierzytelności	18	12	48,3	1,5	3,87	0,11
Rynkowe, w tym:	4	9	0,8	0,3	0,06	0,02
- walutowe	4	9	0,8	0,3	0,06	0,02
- cen towarów	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inne	1	1	0,4	0,4	0,03	0,03
Całkowity wymóg kapitałowy	605	600	1 246,5	1 375,7	100,0	100,0

^apodlegają uproszczonemu reżimowi adekwatności kapitałowej

Załącznik 58 Struktura banków spółdzielczych według współczynnika wypłacalności

Współczynnik wypłacalności (%)	Liczba banków										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
8 i powyżej	1 300	1 188	1 144	1 074	1 119	1 087	738	652	632	595	598
z tego 30 i powyżej	125	60	61	22	16	18	21	26	41	36	44
od 15 do 30	788	689	613	380	384	380	267	264	299	284	287
od 12 do 15	205	241	217	267	310	312	205	153	122	125	115
od 8 do 12	182	198	253	405	409	226	245	209	170	150	152
poniżej 8	353	424	366	320	176	102	43	28	10	10	2
z tego od 2 do 8	114	94	119	169	120	79	34	24	8	9	2
od 0 do 2	19	21	32	26	17	7	3	0	0	1	0
poniżej 0	220	309	215	125	39	16	6	4	2	0	0
Ogółem	1 653	1 612	1 510	1 394	1 295	1 189	781	680	642	605	600
Mediana (Me)	16,2	14,2	14,0	11,7	12,4	12,9	13,5	13,8	15,4	15,5	15,8
Średnia arytm. (x)	4,7	2,2	8,4	8,8	11,1	11,8	12,8	12,8	13,9	13,4	14,2

Załącznik 59 Podstawowe informacje o bankach w przeliczeniu na euro (stan na 31.12.2003 r.)

	Banki komercyjne	w tym: z przewagą kapitału		Banki spółdzielcze	Sektor bankowy
		polskiego	zagranicznego		
w mln euro (1 EUR = 4,7170 PLN)					
Suma aktywów	98 272,6	27 989,6	70 283,0	5 446,2	103 718,8
Kredyty netto	39 705,2	9 927,7	29 777,5	3 034,2	42 739,4
Papiery wartościowe netto	23 694,9	9 131,9	14 563,0	420,7	24 115,6
Depozyty podmiotów niefinansowych	57 209,8	18 869,3	38 340,5	4 057,3	61 267,1
w tym: gospodarstw domowych	41 275,5	16 272,8	25 002,7	3 646,2	44 921,7
Suma funduszy podstawowych i uzupełniających, w tym	9 815,0	1 862,4	7 952,6	556,8	10 371,8
- fundusze podstawowe	9 225,0	1 760,8	7 464,2	527,0	9 752,0
- w tym: kapitał zakładowy	2 451,0	578,8	1 872,2	92,9	2 543,9
Fundusze własne	8 110,2	1 672,6	6 437,6	516,3	8 626,5
Wynik finansowy brutto	900,3	355,0	545,3	85,8	986,1
Wynik finansowy netto	472,7	290,4	182,3	59,9	532,6

Załącznik 60 Wybrane akty prawne dotyczące sektora bankowego (stan prawny na dzień 31.12.2003 r.)**I. Akty rangi ustawowej**

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, sprost. Dz. U. z 2001 r. Nr 28, poz. 319).
2. Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535 oraz Nr 217, poz. 2125).
Uwaga: z dniem 1 października 2003 r. ustawa uchyliła Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe oraz Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo o postępowaniu układowym.
3. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282).
4. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo czekowe (Dz. U. Nr 37, poz. 283, z 1997 r. Nr 88, poz. 554).
5. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417 i Nr 141, poz. 692, z 1996 r. Nr 114, poz. 542 i Nr 139, poz. 646, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 149, poz. 703, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i poz. 857, Nr 88, poz. 983, Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 145, poz. 1638, Nr 130, poz. 1450, Nr 113, poz. 984, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592).
6. Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 - tekst jednolity).
7. Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 - tekst jednolity, zm. przen. Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 170, poz. 1652).
8. Ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 107, poz. 685, Nr 121, poz. 769 i poz. 770, Nr 139, poz. 934, z 1998 r. Nr 155, poz. 1015, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, z 1999 r. Nr 101, poz. 1178, Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 43, poz. 483, Nr 48, poz. 552, Nr 70, poz. 819, Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 37, poz. 424, Nr 100, poz. 1084, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365).

Uwaga: z dniem 1 stycznia 2004 r. powyższa ustawa została uchylona przez ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 124 poz. 1151), z wyjątkiem art. 189 oraz art. 249, które weszły w życie z dniem ogłoszenia tj. z dniem 16 lipca 2003 r.

9. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. Nr 124, poz. 1154).

Uwaga: ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

10. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 - tekst jednolity, Nr 60, poz. 700 i poz. 703, Nr 86, poz. 958, Nr 117, poz. 1228, Nr 122, poz. 1315, Nr 103, poz. 1100, Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 125, poz. 1364, Nr 110, poz. 1190, z 2002 r. Nr 24, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, z 2002 r. Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684, Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45 poz. 391, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759).
11. Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153 poz. 1503 - tekst jednolity, zm. prz. Dz. U. z 2002 r. Nr 197, poz. 1661).
12. Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 139, poz. 934, z 1998 r. Nr 98, poz. 610, Nr 106, poz. 668, Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 60, poz. 702, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651).
13. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 - tekst jednolity, Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 139, poz. 1324).
14. Ustawa z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 2001 r. Nr 31, poz. 359 - tekst jednolity, Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2052).
15. Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 9, poz. 131 - tekst jednolity, zm. prz. Dz. U. z 1999 r. Nr 40, poz. 399, Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958, Nr 119, poz. 1252, Nr 122, poz. 1316, z 2001 r. Nr 154, poz. 1802, oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535).
16. Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300 - tekst jednolity, z 2002 r. Nr 216, poz. 1824).
17. Ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1070 - tekst jednolity, z 2001 r. Nr 16, poz. 167, Nr 4, poz. 27, Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 216, poz. 1824, Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 65, poz. 594).
18. Ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo - kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z 1999 r., Nr 101, poz. 1178, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 100, poz. 1081, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 241, poz. 2074).
19. Ustawa z dnia 14 czerwca 1996 r. o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej (Dz. U. Nr 90, poz. 406, Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, Nr 140, poz. 939).
20. Ustawa z dnia 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 18, poz. 82, z 1996 r. Nr 52, poz. 235, Nr 106, poz. 496, Nr 118, poz. 561, z 1997 r. Nr 98, poz. 603).
21. Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 554, Nr 60, poz. 702).
22. Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. Nr 79, poz. 484, Nr 80, poz. 511, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, Nr 60, poz. 693, Nr 86, poz. 958, z 2001 r. Nr 16, poz. 167, Nr 81, poz. 876, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 121, poz. 1032).

23. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, sprost. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729, Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027, Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 199, poz. 1935).
  24. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, z 2000 r. Nr 114, poz. 1194, z 2002 r. Nr 1, poz. 2).
  25. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r. nr 17, poz. 209 - tekst jednolity, Nr 110 poz. 1189, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535).
  26. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447 - tekst jednolity, Nr 240, poz. 2055, z 2001 r. zm. przen. Nr 110, poz. 1189, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 170, poz. 1651).
  27. Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 448 - tekst jednolity, Nr 141, poz. 1178).
  28. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938 z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, zm. wynikająca z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2000 r. Dz. U. z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718, Nr 119, poz. 1252 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 137, poz. 1189, Nr 209, poz. 2035).
  29. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 - tekst jednolity, z 2000 r. zm. przen. Nr 116 poz. 1216, z 2001 r. zm. przen. Nr 130, poz. 1450, z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, nr 144, poz. 1208, Nr 141, poz. 1178, z 2001 r. Nr 111, poz. 1195 - zm. przen., z 2002 r. Nr 169, poz. 1385 i 1387, Nr 241, poz. 2074, 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594).
  30. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919 - tekst jednolity, zm. przen. Nr 60, poz. 535).
  31. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, nr 116, poz. 1216, nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 125, poz. 1368, Nr 27, poz. 446, Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 137, poz. 1302, Nr 170, poz. 1660).
  32. Ustawa z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. Nr 108, poz. 685, z 2000 r. Nr 48, poz. 550).
  33. Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178).
  34. Ustawa z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450).
- Uwaga: Ustawa weszła w życie w dniu 16 lipca 2002 r., z wyjątkiem art. 4 pkt 3-6 oraz art. 11 ust. 4, które wejdą w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.*
35. Ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081, z 2003 r. Nr 109, poz. 1030).
  36. Ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958, Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 67, poz. 679, Nr 49, poz. 509, Nr 102, poz. 1115, Nr 147, poz. 1643, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995, Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176).
  37. Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718, z 2001 r. Nr 46, poz. 499, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, 2003 r. Nr 65, poz. 595).

38. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408).
39. Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153 poz. 1505 - tekst jednolity).
40. Ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099, z 2002 r. Nr 200, poz. 1686, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 223, poz. 2216).
41. Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o domach składowych oraz o zmianie kodeksu cywilnego, kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (Dz. U. Nr 114, poz. 1191).
42. Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1310, z 2003 r. Nr 139, poz. 1325).
43. Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 111, poz. 1195, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 137, poz. 1303).
44. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. Nr 123, poz. 1351, z 2003 r. Nr 60, poz. 535).
45. Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych (Dz. U. Nr 73, poz. 762).
46. Ustawa z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1115 - tekst jednolity).
47. Ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz. U. Nr 13, poz. 60, Nr 83, poz. 418, z 1996 r. Nr 152, poz. 719, z 1997 r. Nr 80, poz. 504, Nr 107, poz. 690, Nr 121, poz. 770, Nr 158, poz. 1044, z 1999 r. Nr 27, poz. 243, Nr 63, poz. 702, Nr 70, poz. 778, z 2000 r. Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 72, poz. 744 i 746, z 2002 r. Nr 122, poz. 1315, z 2003 r. Nr 104, poz. 962, Nr 188, poz. 1839).
48. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów udzielanych lekarzom, lekarzom stomatologom, pielęgniarkom, położnym i technikom medycznym oraz o umarzeniu tych kredytów (Dz. U. Nr 128, poz. 1406, z 2002 r. Nr 144, poz. 1209).
49. Ustawa z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej (Dz. U. Nr 230, poz. 1922).
50. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 - tekst jednolity).
51. Ustawa z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. Nr 50, poz. 424).
52. Ustawa z dnia 25 maja 2001 r. o skutkach wprowadzenia w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej wspólnej waluty euro (Dz. U. Nr 63, poz. 640, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178).
53. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 - tekst jednolity, Nr 127, poz. 1090, Nr 141, poz. 1178, Nr 113, poz. 984, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1679, Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302).
54. Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 - tekst jednolity, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 166, poz. 1611, Nr 189, poz. 1851).

55. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1660).

56. Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269).

Uwaga: ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004r.

57. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270).

Uwaga: ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004r.

58. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271, Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2261).

Uwaga : ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., z wyjątkiem przepisów art. 8 pkt 1 i 2, art. 10 pkt 2 i 3, art. 84 pkt 1, art. 86 § 1, art. 87 § 2, art. 88, art. 90 § 1, art. 91 i art. 92, które weszły w życie 5 października 2002 .r

59. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296, z 1965 r. Nr 15 poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 99 poz. 1037, Nr 114 poz. 1191, 1193 i Nr 122 poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4 poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368, Nr 138, poz. 1546 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849, Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 130, poz. 1188).

60. Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 65, poz. 594).

61. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. Nr 197, poz.1661).

62. Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz.1204).

63. Ustawa z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej "Poczta Polska" (Dz. U. Nr 106, poz. 675, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188).

64. Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385).

Uwaga: ustawa weszła w życie z dniem 12 października 2003 r. (za wyjątkiem przepisów ustawy dotyczących instytucji pieniądza elektronicznego, które będą stosowane od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej).

II. Wybrane akty wykonawcze

1. Zarządzenie nr 1/98 Komisji Nadzoru Bankowego (KNB) z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowego wyodrębniania kas mieszkaniowych w bankach oraz rozliczeń między

bankiem, który zaprzestał prowadzenia kasy mieszkaniowej a bankiem przejmującym tę działalność (Dz. Urz. NBP Nr 14, poz. 29).

2. Zarządzenie nr 2/98 KNB z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie obowiązkowego zakresu informacji dotyczących stanu oszczędności zgromadzonych na rachunkach oszczędnościowo-kredytowych, wysokości udzielonych kredytów kontraktowych i terminowości ich spłat oraz przychodów i kosztów banków z tytułu prowadzenia kas mieszkaniowych (Dz. Urz. NBP Nr 14, poz. 30).
3. Zarządzenie nr 4/98 KNB z dnia 30 czerwca 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania przez banki gwarancji bankowych i poręczeń (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 39).
4. Uchwała nr 4/98 KNB z dnia 30 czerwca 1998 r. w sprawie trybu postępowania banków w przypadku prania pieniędzy oraz ustalenia wysokości kwoty i warunków prowadzenia rejestru wpłat gotówkowych powyżej określonej kwoty oraz danych o osobach dokonujących wpłaty i na rzecz których wpłata została dokonana (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 40).

Uwaga: uchwała obowiązywała do dnia 31 grudnia 2003 r.

5. Uchwała nr 2/2000 KNB z dnia 8 listopada 2000 r. w sprawie ustalenia normy dopuszczalnego ryzyka walutowego w działalności banków (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 27, z 2001 Nr 22, poz. 43).

Uwaga: Uchwała utraciła moc (z wyjątkiem § 9 ust. 2) z dniem 1 stycznia 2002 r. w związku z wejściem w życie uchwały Nr 5/2001 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym z tytułu przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, z uwzględnieniem powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu i sposobu ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 22, poz. 43).

6. Uchwała nr 4/2001 KNB z dnia 6 sierpnia 2001 roku w sprawie postępowania Komisji Nadzoru Bankowego jako jednostki współpracującej z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej (Dz. Urz. NBP Nr 11, poz. 24).
7. Uchwała nr 5/2001 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym z tytułu przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, z uwzględnieniem powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu i sposobu ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP z 2001 r. Nr 22, poz. 43, sprost. Dz. Urz. NBP z 2002 r. Nr 4, poz. 8).

Uwaga: Z dniem 1 stycznia 2004 r. weszła w życie Uchwała Nr 1/2003 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 4 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. NBP Nr 11 poz. 16) zmieniająca uchwałę Nr 5/2001 w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym z tytułu przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, z uwzględnieniem powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu i sposobu ich wyznaczania.

8. Uchwała nr 6/2001 Komisja Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ustalania wysokości funduszy własnych banków należących do bankowej grupy kapitałowej dla potrzeb stosowania norm i granic określonych ustawą - Prawo bankowe, wysokości, szczegółowego zakresu i warunków pomniejszania funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających banku, wysokości i warunków ich zaliczania, innych pomniejszeń funduszy własnych banku, wysokości i warunków pomniejszania o nie funduszy własnych oraz uwzględniania powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu przy określaniu sposobu obliczania funduszy własnych (Dz. Urz. NBP Nr 22, poz. 44).

9. Uchwała Nr 7/2001 Komisja Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania wierzytelności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy ustalaniu przestrzegania limitów koncentracji wierzytelności, określenia innych wierzytelności i dzielonych zobowiązań pozabilansowych, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji wierzytelności oraz uwzględniania powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu w rachunku koncentracji wierzytelności (Dz. Urz. NBP. Nr 22, poz. 45).

Uwaga: Z dniem 1 stycznia 2004 r. weszła w życie uchwała nr 2/2003 KNB z dnia 2 lipca 2003 r. (Dz. Urz. NBP Nr 13 poz. 19) zmieniająca uchwałę Nr 7/2001 w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania wierzytelności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy ustalaniu przestrzegania limitów koncentracji wierzytelności, określenia innych wierzytelności i udzielonych zobowiązań pozabilansowych, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji wierzytelności oraz uwzględniania powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu w rachunku koncentracji wierzytelności.

10. Uchwała nr 1/2002 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 10 stycznia 2002 r. w sprawie wykazu dokumentów załączanych do wniosków do Komisji Nadzoru Bankowego w sprawach o wydanie zezwolenia na utworzenie banku, o wyrażenie zgody na powołanie członków zarządu banku oraz do informacji o składzie zarządu przedstawianej Komisji Nadzoru Bankowego przez radę nadzorczą banku (Dz. U. NBP Nr 1, poz. 1, sprost. Dz. Urz. NBP z 2002 r. Nr 2, poz. 4).
11. Uchwała Nr 8/2001 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wysokości i warunków zaliczania do funduszy własnych banków spółdzielczych określonej części dodatkowej kwoty odpowiedzialności członków (Dz. Urz. NBP Nr 22, poz. 46).
12. Uchwała nr 4/2002 KNB z dnia 6 marca 2002 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru bankowego (Dz. Urz. NBP Nr 6, poz. 10).
13. Uchwała nr 5/2002 KNB z dnia 18 listopada 2002 r. w sprawie określenia wzoru rejestru zabezpieczenia listów zastawnych (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 45).
14. Zarządzenie Prezesa NBP z dnia 29 maja 1998 r. w sprawie form i trybu przeprowadzania rozliczeń pieniężnych za pośrednictwem banków (M. P. Nr 21, poz. 320).

Uwaga: Z dniem 7 stycznia 2002 r. zarządzenie utraciło moc w części sprzecznej z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt. 27 ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw.

15. Zarządzenie nr 8/2001 Prezesa NBP z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie sposobów i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP Nr 10, poz. 22, z 2002 r. Nr 13, poz.35).

Uwaga: Z dniem 1 stycznia 2004 r. weszło w życie zarządzenie Nr 14/2003 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 15 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. NBP Nr 23, poz. 41) zmieniające zarządzenie w sprawie sposobów i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki.

16. Zarządzenie nr 6/2000 Prezesa NBP z dnia 6 kwietnia 2000 r. w sprawie sposobu przeprowadzania rozrachunków międzybankowych (Dz. Urz. NBP Nr 7, poz. 12, z 2001 r. Nr 21, poz. 41, z 2002 r. Nr 18, poz. 48).
17. Zarządzenie nr 19/2002 Prezesa NBP z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu informacji przekazywanych przez banki dla potrzeb Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. Urz. NBP Nr 20, poz. 53).
18. Zarządzenie nr 5/2002 Prezesa NBP z dnia 6 maja 2002 r. w sprawie sposobu numeracji rachunków bankowych prowadzonych w bankach (Dz. Urz. NBP Nr 8, poz. 26).

19. Zarządzenie nr 7/2002 Prezesa NBP z dnia 24 maja 2002 r. w sprawie sposobu numeracji banków i ich jednostek organizacyjnych (Dz. Urz. NBP Nr 8, poz. 27, z 2003 r Nr 10, poz. 15).
20. Zarządzenie nr 1/2003 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 15 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. NBP Nr 1, poz. 1).
21. Uchwała nr 2/98 Zarządu Narodowego Banku Polskiego (Zarządu NBP) z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie rodzajów weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski do redyskonta oraz zasad i trybu ich redyskonta (Dz. Urz. NBP Nr 3, poz. 5, z 1999 r. Nr 9, poz. 13, z 2000 r. Nr 9, poz.15).
22. Uchwała nr 64/2001 Zarządu NBP z dnia 21 grudnia 2001 r. w sprawie zasad i trybu naliczania i utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 23, poz. 50, z 2002 r. Nr 6, poz. 11, Nr 8, poz. 24, Nr 12, poz. 32, z 2003 r. Nr 14 poz. 22).
23. Uchwała nr 13/1999 r. Zarządu NBP z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa (Dz. Urz. NBP Nr 8 poz. 12).

Uwaga: z dniem 1 stycznia 2004 r. weszła w życie uchwała nr 48/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa. (Dz. Urz. NBP Nr 21 poz. 36), uchylająca wyżej wymienioną uchwałę.

24. Uchwała nr 29/2003 Zarządu NBP z dnia 12 września 2003 r. w sprawie wprowadzenia "Regulaminu prowadzenia przez Narodowy Bank Polski rachunków i kont depozytowych papierów wartościowych oraz obsługi operacji na papierach wartościowych i ich rejestracji na rachunkach i kontaktach depozytowych tych papierów" (Dz. Urz. NBP Nr 15 poz. 23, sprost. Nr 20, poz. 35).
25. Uchwała nr 29/1999 Zarządu NBP z dnia 27 sierpnia 1999 r. w sprawie funkcjonowania Centralnego Rejestru Bonów Skarbowych (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 29, z 2002 r. Nr 8, poz. 19).
26. Uchwała nr 3/2002 Zarządu NBP z dnia 15 lutego 2002 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego (Dz. Urz. NBP Nr 5, poz. 9, sprost. Nr 7, poz. 15, Nr 8, poz. 25, Nr 13, poz. 34).

Uwaga: Z dniem 1 stycznia 2004 r. weszła w życie uchwała nr 23/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego (Dz. Urz. NBP Nr 16 poz. 26), która uchyliła wyżej wymienioną uchwałę.

27. Uchwała nr 36/28/PPK/1999 Zarządu NBP z dnia 25 czerwca 1999 r. w sprawie emisji przez Narodowy Bank Polski obligacji przeznaczonych dla banków w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 23, sprost. Nr 18, poz. 30, z 2002 r. Nr 7, poz. 14).
28. Uchwała nr 5/6/PPK/2002 Zarządu NBP z dnia 8 lutego 2002 r. w sprawie emisji przez Narodowy Bank Polski obligacji przeznaczonych na zamianę części obligacji nabytych przez banki w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 3, poz. 5).
29. Uchwała nr 42/2003 Zarządu NBP z dnia 3 października 2003 r. w sprawie wprowadzenia "Regulaminu refinansowania banków kredytem lombardowym przez Narodowy Bank Polski" (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 31).

30. Uchwała nr 14/2000 Zarządu NBP z dnia 31 marca 2000 r. w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunków banków przez Narodowy Bank Polski (Dz. Urz. NBP Nr 7, poz. 11, Nr 16, poz. 29, z 2001 r. Nr 18, poz. 37, z 2002 Nr 19, poz. 49, z 2003 r. Nr 5, poz. 6).
  31. Uchwała nr 29/2003 r. Zarządu NBP z dnia 12 września 2003 r. w sprawie wprowadzenia "Regulaminu prowadzenia przez Narodowy Bank Polski rachunków i kont depozytowych papierów wartościowych oraz obsługi operacji na papierach wartościowych i ich rejestracji na rachunkach i kontaktach depozytowych tych papierów" (Dz. Urz. NBP Nr 15 poz. 23, sprost. Nr 20, poz. 35).
  32. Uchwała nr 43/2003 r. Zarządu NBP z dnia 3 października 2003 r. w sprawie wprowadzenia "Regulaminu realizacji poleceń wypłaty i operacji czekowych w obrocie zagranicznym oraz skupu i sprzedaży walut obcych dla posiadaczy rachunków bankowych w Narodowym Banku Polskim" (Dz. Urz. NBP Nr 19, poz. 32).
  33. Uchwała Nr 12/2001 Zarządu NBP z dnia 25 września 2001 r. w sprawie określenia górnej granicy zobowiązań wynikających z zaciągania przez Narodowy Bank Polski pożyczek i kredytów w zagranicznych instytucjach bankowych i finansowych (Dz. Urz. NBP Nr 16, poz. 32).
  34. Uchwała nr 51/2002 Zarządu NBP z dnia 23 września 2002 r. w sprawie sposobu wyliczania i ogłaszania bieżących kursów walut obcych (Dz. Urz. NBP Nr 14, poz. 39, Nr 20, poz. 51).
  35. Uchwała nr 31/2003 Zarządu NBP z dnia 12 września 2003 r. w sprawie wprowadzenia "Regulaminu refinansowania banków w ciągu dnia operacyjnego przez Narodowy Bank Polski" (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 25).
  36. Uchwała Nr 30/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 12 września 2003 r. w sprawie emitowania bonów pieniężnych Narodowego Banku Polskiego (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 24).
  37. Obwieszczenie Prezesa NBP z dnia 17 września 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu walut wymienialnych (M. P. Nr 42, poz. 649).
  38. Uchwała Nr 14/2003 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 30 września 2003 r. w sprawie stopy rezerwy obowiązkowej banków (Dz. Urz. NBP Nr 17, poz. 28).
  39. Uchwała nr 1/2003 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie stopy redyskontowej weksli, stopy referencyjnej, oprocentowania kredytów refinansowych oraz oprocentowania lokaty terminowej w Narodowym Banku Polskim (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 2).
  40. Uchwała nr 20/2002 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie zasad prowadzenia operacji otwartego rynku (Dz. Urz. NBP Nr 20, poz. 52).
  41. Uchwała Rady Polityki Pieniężnej z dnia 23 września 1998 r. w sprawie średniookresowej strategii polityki pieniężnej na lata 1999-2003 (M.P. Nr 36, poz. 500).
  42. Uchwała Rady Polityki Pieniężnej z dnia 30 września 2003 r. w sprawie ustalenia założeń polityki pieniężnej na rok 2004 (M. P. Nr 48, poz. 736).
- Uwaga: uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.*
43. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 marca 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych na skup i przechowywanie zapasów ryb morskich (Dz. U. Nr 34, poz. 167, z 1997 r. Nr 24, poz. 122, z 1998 r. Nr 25, poz. 133, z 2000 r. Nr 8, poz. 87, Nr 120, poz. 1286, z 2003 r. Nr 84, poz. 775).
  44. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 maja 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania kredytów na cele rolnicze (Dz. U. Nr 99 poz. 909, Nr 204, poz. 1981, Nr 232, poz. 2320).

45. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczonych na finansowanie kontraktów eksportowych (Dz. U. Nr 83, poz. 421).
46. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 1996 r. w sprawie ogólnych warunków umów o kredyt kontraktowy (Dz. U. Nr 68, poz. 330).
47. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1996 r. w sprawie warunków objęcia pomocą państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych zaciągniętych do dnia 31 marca 1996 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 121).
48. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2003 r. w sprawie udzielania przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancji oraz opłaty prowizyjnej od poręczenia i gwarancji (Dz. U. Nr 41, poz. 348).
49. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie warunków i trybu sprzedaży wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, zmiany wierzytelności na akcje (udziały), rozłożenia ich spłaty na raty oraz umorzenia wierzytelności w całości lub części (Dz. U. Nr 106, poz. 683).

Uwaga: Rozporządzenie obowiązuje do dnia 24 lutego 2004 r.

50. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych (Dz. U. Nr 153, poz. 1750, z 2003 r Nr 178, poz. 1743).
51. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2000 r. w sprawie przekształcenia Powszechnej Kasy Oszczędności banku państwowego w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (Dz. U. Nr 5, poz. 55, sprost. Nr 8, poz. 115).
52. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 2000 r. w sprawie warunków i trybu udzielania kredytów i pożyczek ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego oraz niektórych wymagań dotyczących lokali i budynków finansowanych przy udziale tych środków (Dz. U. Nr 62, poz. 719, z 2001 r. Nr 116, poz. 1234, Nr 154, poz. 1806).
53. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie rozliczeń z bankami z tytułu przejściowego wykupienia ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 51, poz. 440).
54. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie umorzeń zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 51, poz. 441).
55. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacyjnego i finansowego wydzielenia działalności maklerskiej banku (Dz. U. Nr 146, poz. 950).
56. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 września 2002 r. w sprawie trybu i warunków postępowania domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych (Dz. U. Nr 165, poz. 1354).
57. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie określenia obowiązków sprawozdawczych domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską w zakresie wykonywania czynności pośrednictwa w nabywaniu i zbywaniu papierów wartościowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych (Dz. U. Nr 146, poz. 949).
58. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1999 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu i warunków pożyczania papierów wartościowych z udziałem domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych (Dz. U. Nr 110, poz. 1269).

59. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2002 r. w sprawie zakresu, trybu, formy i terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki papierów wartościowych (Dz. U. Nr 38, poz. 354, Nr 231, poz. 1949).

60. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2001 r. w sprawie określenia wysokości środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności (Dz. U. Nr 84, poz. 910).

Uwaga: z dniem 1 stycznia 2004 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2003 r. w sprawie określenia wysokości środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności (Dz. U. Nr 109, poz. 1033), które uchylilo powyższe rozporządzenie.

61. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2001 r. w sprawie określenia zakresu informacji objętych wnioskiem o wydanie zezwolenia na nabycie znacznego pakietu akcji spółki publicznej lub wystawionych w związku z tymi akcjami kwitów depozytowych (Dz. U. Nr 86, poz. 940).

62. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczonych na finansowanie zadań związanych z restrukturyzacją przedsiębiorstw przemysłu lekkiego (Dz. U. Nr 128, poz. 1411).

63. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2001 r. w sprawie trybu i warunków rozliczeń z bankami z tytułu poręczeń Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 85, poz. 928).

64. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu zawieszania spłat pożyczek i kredytów osobom spełniającym powszechny obowiązek obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz członkom ich rodzin (Dz. U. Nr 90, poz. 998).

65. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2003 r. w sprawie określenia sposobów powiadamiania Narodowego Banku Polskiego, Komisji Papierów Wartościowych i Giełd oraz podmiotów prowadzących system płatności lub system rozrachunku papierów wartościowych (Dz. U. Nr 141, poz. 1356).

66. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie zasad tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów bankowych sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji (Dz. U. Nr 51, poz. 442).

67. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie określenia wzorcowego planu kont dla banków (Dz. U. Nr 152, poz. 1727).

68. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych holdingu finansowego (Dz. U. Nr 152, poz. 1728).

69. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 149, poz. 1673, z 2002 r. Nr 157, poz. 1314, z 2003 Nr 211 poz. 2061).

Uwaga: w dniu 1 stycznia 2004 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 211, poz. 2061).

70. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2002 r. w sprawie trybu wykonywania przez Narodowy Bank Polski kontroli określonej w przepisach ustawy - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 154, poz. 1275).

71. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2002 r. w sprawie ogólnych zezwoleń dewizowych (Dz. U. Nr 154, poz. 1273).

72. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2002 r. w sprawie warunków technicznych i organizacyjnych prowadzenia działalności kantorowej, szczegółowego sposobu prowadzenia ewidencji

i wydawania dowodów kupna i sprzedaży wartości dewizowych oraz wzoru wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności kantorowej (Dz. U. Nr 154, poz. 1274).

73. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 6 września 2002 r. w sprawie sposobu wysyłania za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych oraz wykazu dokumentów potwierdzających uprawnienie do wysłania (Dz. U. Nr 154, poz. 1276).
74. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 września 2002 r. w sprawie sposobu dokonywania potwierdzenia przywozu do kraju oraz wywozu za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych oraz wykazu dokumentów potwierdzających uprawnienie do wywozu (Dz. U. Nr 154, poz. 1277).
75. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu, zakresu i terminów wykonywania przez rezydentów dokonujących obrotu dewizowego z zagranicą obowiązków przekazywania Narodowemu Bankowi Polskiemu danych w zakresie niezbędnym do sporządzania bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa (Dz. U. Nr 218, poz. 1835).
76. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2003 r. w sprawie określenia sądów polubownych właściwych do rozpoznawania spraw związanych z wydawaniem i używaniem elektronicznych instrumentów płatniczych (Dz. U. Nr 175, poz. 1703).
77. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2003 r. w sprawie określenia sposobu, zakresu i terminów przekazywania przez banki i instytucje pieniądza elektronicznego danych dotyczących wydanych przez nie instrumentów pieniądza elektronicznego (Dz. U. Nr 175, poz. 1702).
78. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i terminów przekazywania przez wydawców kart płatniczych danych o wydawanych przez nich kartach płatniczych (Dz. U. Nr 175, poz. 1700).
79. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2003 r. w sprawie określenia zasad ostrożnościowych, określających dopuszczalne ryzyko w działalności instytucji pieniądza elektronicznego, oraz zakresu ich stosowania, rodzajów instrumentów finansowych i zasad inwestowania w nie środków z tytułu zobowiązań podjętych w wyniku wydawania pieniądza elektronicznego oraz innych zasad ograniczania ryzyka (Dz. U. Nr 175, poz. 1701).

Uwaga: Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

80. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2003 r. w sprawie określenia sposobu, zakresu i terminów przekazywania przez agentów rozliczeniowych informacji o prowadzonej przez nich działalności (Dz. U. Nr 175, poz. 1699).
81. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 149, poz. 1672, z 2002 r. Nr 31, poz. 288).

Uwaga: z dniem 1 stycznia 2004 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 218, poz. 2147), które uchyliło powyższe rozporządzenie.

82. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości domów maklerskich i jednostek organizacyjnych banków, w ramach których prowadzona jest działalność maklerska (Dz. U. Nr 153, poz. 1753, z 2003 r. Nr 55, poz. 482).
83. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 marca 2001 r. w sprawie dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielonych spółkom przemysłowego potencjału obronnego (Dz. U. Nr 43, poz. 480).
84. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 czerwca 2001 r. w sprawie zasad i trybu składania przez opiekuna w instytucji bankowej gotówki osoby pozostającej pod opieką (Dz. U. Nr 64, poz. 649).

85. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2001 r. w sprawie trybu zawiadamiania placówek banków, urzędów pocztowo - telekomunikacyjnych i innych placówek o wstrzymaniu wypłat z zajętego w drodze egzekucji wkładu oszczędnościowego (Dz. U. Nr 71, poz. 739).
86. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 września 2001 r. w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jego prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej (Dz. U. Nr 113, poz. 1210, z 2002 r. Nr 32, poz. 308, z 2003 r. Nr 101 poz. 935).
Uwaga: z dniem 1 stycznia 2004 r. wszedł w życie § 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2003 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jego prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej (Dz. U. Nr 101 poz. 935).
87. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu obliczania kosztów finansowania i przyjmowania rynkowej stawki oprocentowania krótkoterminowego dla poszczególnych walut, zasad stosowania stałych stóp procentowych oraz określania tabeli opłat i prowizji stosowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w trakcie obowiązywania umów DOKE (Dz. U. Nr 153, poz. 1751, z 2003 r. Nr 180, poz. 1762).
88. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 listopada 2001 r. w sprawie wysokości marży bankowej dla kredytów eksportowych objętych programem DOKE (Dz. U. Nr 135, poz. 1517).
89. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 listopada 2001 r. w sprawie informacji, jakie powinien zawierać wniosek o przyrzeczenie podpisania Umowy DOKE, oraz dokumentów, które powinny być dołączone do wniosku (Dz. U. Nr 135, poz. 1518, z 2003 r. Nr 178, poz. 1742).
90. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 kwietnia 2002 r. w sprawie trybu zawiadamiania przez bank o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 50, poz. 454).
91. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie dokonywania dopłat ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego (Dz. U. Nr 81, poz. 734).
92. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wysokości oprocentowania długoterminowych kredytów o stałej stopie procentowej udzielanych przez banki na cele związane z budownictwem mieszkaniowym (Dz. U. Nr 65, poz. 600).
93. Rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 27 sierpnia 2003 r. w sprawie nadania statutu Bankowi Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 156, poz. 1526).
94. Rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie nieodpłatnego przekazania Bankowi Gospodarstwa Krajowego akcji i udziałów stanowiących własność Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 50, poz. 432).
95. Rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 września 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu podziału 15% akcji Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna stanowiących własność Skarbu Państwa pomiędzy osoby uprawnione (Dz. U. Nr 169, poz. 1649).
96. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 1998 r. w sprawie określenia ulgowych stawek opłat sądowych oraz zwolnień od tych opłat w sprawach o zabezpieczenie należności z tytułu udzielanych przez banki kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń (Dz. U. Nr 87, poz. 554).
97. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 września 1998 r. w sprawie zasad i trybu umarzania dowodów zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego (Dz. U. Nr 121, poz. 795).
98. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 października 2001 r. w sprawie trybu i warunków oddelegowania pracowników jednostek i organów podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych do pracy w jednostce organizacyjnej Generalnego Inspektoratu Informacji Finansowej (Dz. U. Nr 131, poz. 1470).

99. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 lutego 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz. U. Nr 17, poz. 221).
100. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 1998 r. w sprawie zasad zawierania przez Bank Gospodarstwa Krajowego z bankami umów określających zasady korzystania ze środków Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich (Dz. U. Nr 126, poz. 834).
101. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 września 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania kredytów studenckich i pożyczek studenckich, wysokości kredytu studenckiego i pożyczki studenckiej, warunków i trybu rozliczeń z tytułu pokrywania odsetek należnych bankom od kredytów studenckich oraz wysokości oprocentowania pożyczki i kredytu studenckiego spłacanego przez pożyczkobiorcę lub kredytobiorcę (Dz. U. Nr 126, poz. 835 i Nr 139, poz. 899, z 1999 r. Nr 80, poz. 907, z 2000 r. Nr 81, poz. 908, z 2001 r. Nr 101, poz. 1096, z 2002 r. Nr 160, poz. 1322, z 2003 r. Nr 156, poz. 1519).
102. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 5 marca 2003 r. w sprawie wzoru formularza zbiorczego rozliczenia dopłat do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej(Dz. U. Nr 47, poz. 403).
103. Uchwała Nr 61/37/G/2001 Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 5 lipca 2001 r. w sprawie ustalenia wzoru listy deponentów sporządzanej przez syndyka masy upadłości (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Nr 3/2001).
104. Uchwała nr 25/97 Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG) z dnia 28 sierpnia 1997 r. w sprawie określenia zasad i form udzielania pomocy podmiotom objętym systemem gwarantowania dotkniętym skutkami klęsk żywiołowych (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 1/1999 - tekst jednolity, Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 3/1999).
105. Uchwała nr 35/97 Rady BFG z dnia 20 listopada 1997 r. w sprawie określenia zasad, form, warunków i trybu udzielania pomocy finansowej podmiotom objętym obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 4/2002 - tekst ujednolicony, zmieniona uchwałą nr 5/2003 r. Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 20 lutego 2003, Biuletyn BFG nr 1/2003).
106. Uchwała nr 15/2001 Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie określenia form, trybu i szczegółowych warunków udzielania zwrotnej pomocy finansowej bankom spółdzielczym z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Nr 2/2001, zmieniona uchwałą nr 25/2003 z dnia 18 grudnia 2003 r., Biuletyn BFG 4/2003).
107. Uchwała nr 20/2003 Rady BFG z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej obowiązkowej opłaty rocznej na 2004 rok wnoszonej na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania oraz terminu jej wniesienia (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 4/2003).
108. Uchwała nr 19/2003 Rady BFG z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej na 2004 rok określającej wysokość funduszu ochrony środków gwarantowanych tworzonego przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 4/2003).

III. Rekomendacje

Rekomendacja A - z 2002 r. dotycząca zarządzania ryzykiem towarzyszącym zawieraniu przez banki transakcji na rynku instrumentów pochodnych.

Rekomendacja B - z 2002 r. dotycząca ograniczania ryzyka inwestycji finansowych banków.

Rekomendacja C - z 2002 r. dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań.

Rekomendacja D - z 2002 r. dotycząca zarządzania ryzykami towarzyszącymi systemom informatycznym i telekomunikacyjnym używanym przez banki.

Rekomendacja F - z dnia 5 lutego 2003 r. dotycząca podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Bankowego przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości wydawanych przez bank hipoteczny.

Rekomendacja G - z 2002 r. dotycząca zarządzania ryzykiem stopy procentowej w bankach.

Rekomendacja H - z 2002 r. dotycząca kontroli wewnętrznej w banku.

Rekomendacja I - z 2002 r. dotycząca zarządzania ryzykiem walutowym w bankach oraz zasad dokonywania przez banki operacji obciążonych ryzykiem walutowym.

Rekomendacja J - z dnia 20 lipca 2000 r. dotycząca tworzenia przez banki baz danych odnoszących się do rynku nieruchomości.

Rekomendacja K - z dnia 10 października 2002 r. dotycząca zasad prowadzenia przez banki hipoteczne rachunku zabezpieczenia listów zastawnych i jego projekcji.

Rekomendacja L - z dnia 7 listopada 2001 r. dotycząca roli biegłych rewidentów w procesie nadzoru nad bankami.

Rekomendacja P - z 2002 r. dotycząca systemu monitorowania płynności finansowej banków.